

HAFTALIK BİLGİLENDİRME

RAPORU



2022

14 - 20 Mart Günleri



İçindekiler sayfasındaki konu başlıklarına tıklayarak istediğiniz konu hakkında bilgi alabilirsiniz.

**Medya ve Kurumsal İletişimden Sorumlu
Genel Başkan Başdanışmanlığı**



İçindekiler

KONUŞULMAMASI GEREKENLER-DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN KONULAR	3
14-20 MART 2022 HAFTASI ÖZEL GÜNLER	3
YÖNETİLEMEYEN EKONOMİNİN RESMİ VERİLERLE ÇÖKÜŞÜ	4
ENFLASYONDAKİ ARTIŞLAR KAÇINILMAZ ŞEKİLDE YENİ ZAMLARI TETİKLEYECEK!	11
İKTİDAR, KÖTÜLEŞEN TABLOYU 'İHRACATTA REKOR' SÖYLEMİYLE GİZLEMeye ÇALIŞIYOR!	12
ARTAN YOKSULLAŞMA KUR OYUNLARIYLA GİZLENİYOR!	12
RUSYA-UKRAYNA SAVAŞI, TÜRKİYE EKONOMİSİNDEKİ TÜM SEKTÖRLERİ DERİNDEN ETKİLEDİ!	14
GIDADA KITLIK VE FİYAT ARTIŞI TEHLİKESİ HIZLA BÜYÜYOR.	14
AKARYAKIT ÜRÜNLERİNE ART ARDA GELEN ZAMLAR KESİLMEMEYECİK...	15
ÖNLEM ALINMAZSA ÇOCUKLAR OKULA, İNSANLAR İŞE GİDEMEMEYECİK	16
MAZOT DEĞİL PARA YAKIYORLAR	17
İNŞAAT MALİYET ARTIŞINDA YENİ REKOR	18
İKTİDARIN TEK BİLDİĞİ POLİTİKA YA ZAM YAPMAK YA DA SATMAK	18
RUSYA UKRAYNA SAVAŞININ ENERJİ SEKTÖRÜNE YANSIMALARI VE TÜRKİYE	19
ELEKTRİĞİ PAHALIYA ALIP ÖZELE UCUZA SATAÇAKLAR	20
ASGARİ DEĞİL SEFALET ÜCRETİ!	20
YENİ ECZACILARI DA İŞSİZLİK BEKLİYOR	21
ÜNİVERSİTE MEZUNU İŞSİZ SAYISI AVRUPA'NIN 3 KATI	22
HER ÜÇ KADINDAN BİRİ İŞ BULAMIYOR	23
KADIN ÇALIŞANLARIN YÜZDE 78'İ BORÇLU	24
HER 100 KADINDA 65'İ İŞ GÜCÜNE DÂHİL OLAMIYOR	24
ZAM KORKUSU	24
AYÇİÇEĞİ İTHALATINDA DÜNYA LİDERİYİZ	26
SÜT KRİZİ	27
PARALARI VAR AMA BUĞDAY YOK	28
BUĞDAY FİYATLARINDA TARİHİ ZİRVE	30
ZEYTİNLİK ALANLARI YOK EDECEK DÜZENLEME	30
AKBELEN ORMANLARI VE ZEYTİN AĞAÇLAR	30
RANTA DOYMAYANLAR ÖLÜMSÜZ ZEYTİNİ ÖLDÜRME PEŞİNDELER	31
KAYYUM, VAN GÖLÜ'NÜ DE RANTA AÇTI	32
DENİZİ BİLE ÖZELLEŞTİRİYORLAR	32
HELİKOPTER YOK AMA REKLAM ÇOK!	33
TÜVTÜRK'ÜN MUAYENE GELİRİ 4,1 MİLYAR TL	33
İHALEYİ YİNE JEST YAPANLAR KAPTI	34
AKP'Lİ ELAZIĞ BELEDİYESİ ÇOCUK PARKINI MÜTEAHHİTTE SATMIŞ	35
EMNİYET'İN ARSASI RANTA, AOÇ ARAZİSİ TALANA AÇILDI	35
LİMAK, AOÇ'Yİ DE BETONA BOĞACAK	36
BÜROKRATLARA RÜŞVET GİBİ ÇEK	36
RANT HIRSINA KURBAN VERDİKLERİ KADİM ŞEHİR; İSTANBUL	37
SAĞ CEPTEN SOL CEBE İHALE!	38
ŞERİATÇILARIN ÜNİVERSİTE KURMASINI İSTİYORLAR	38
AKADEMİYE DE SİYASİ BASKI!	39
AKP, TÜRKİYE'Yİ MESLEKİ EĞİTİMDE PLANSIZ BIRAKTI	40
SINAVA GİRİŞ ÜCRETİ OLMAMALI	41
SAĞLIKTA BEYİN GÖÇÜNÜN NEDENLERİNİ ANLAMADILAR, ANLAMİYORLAR	42
HEKİMLER GÖÇÜ	43
BİRÇOK AİLE HEKİMİNİN SÖZLEŞMESİ FESHEDİLİYOR	43
HER SAAT 8 KİŞİ ÖLÜRKEN TEDBİRLERİ GEVŞETTİLER!	44
KADINLARI YOK SAYAN, İSTANBUL SÖZLEŞMESİ'Nİ FESHEDENLERDEN SEÇİME DÖNÜK GÖZ BOYAMA HAMLELERİ	44
AKP ZİHNİYETİ KADINI ZAYIFLATIP AİLEYİ DAĞITIYOR	45
BÖLGEMİZ, RİSKLER, FIRSATLAR, DİPLOMASI VE YALNIZLAŞAN ÜLKEMİZ	46
KITLIKLARIN HÜKÜMETİ, KUYRUKLARIN EFENDİSİ OLDULAR	48

KONUŞULMAMASI GEREKENLER-DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN KONULAR

*Kutlama mesajlarının dışında dini konulara girilmemeli. Röportaj ve Televizyon programlarında konu ile ilgili gelen ısrarlı sorulara, laiklik vurgusu ile dini konuların siyasilerin değil konu ile ilgili çalışan İlahiyat kökenli akademisyenler ile din alimlerinin vermesi gerektiğine vurgu yapılmalı. Siyasilerin din konuşmasının dini siyasete alet etmek olduğu vurgusu yapılabilir. Camiye, kışlaya ve okullara siyaset sokulmamalı.

*Ak Parti'nin kendi içerisinde yaşadığı tartışmalara girilmemeli, konu ile ilgili sorular cevaplanmamalıdır. Bu konudaki en önemli yaklaşım "Biz de izlemekteyiz, demokrasimiz açısından gözlemekteyiz." yanıtıdır.

*Türk Ordusu ve Genel Kurmay Başkanlığı ile ilgili eleştirel söylemlerde bulunulmamalı. AKP'nin millet(Milliyetçilik) ve ümmet(Din) siyaseti üzerinden rant elde etmeye çalıştığı, bu ideal doğrultusunda duyguları sömürerek oyunu arttırma çabasında olduğu doğrudan olsa söylenecek tek bir cümle dahi rakibin eline çok önemli bir fırsat verebilir.

*Türkiye'nin etnik ve mezhepsel, cinsiyet ve sınıfsal yapılanmalarına yönelik daima birleştirici bir söylemde bulunulmalı. Söylemlerimiz Türkiye Cumhuriyeti Vatandaşlığı ortak paydasından hareket etmeli. Kurtuluş savaşındaki birliktelik ruhundan dem vurulmalı hak arayışlarımızı ve adalet söylemlerimizi belirli zümreler ve olaylar için değil kavramlar ve olgular için kullanmaya dikkat edilmeli.

*Parti'nin iç organlarında konuşulması gereken hususlar medya önünde konuşulmamalı. Ülkenin menfaati için ilkemiz daima 'Kol kırılır yen içinde kalır' olmalıdır. Parti için sorunların çözüm noktası medya ve kamuoyu değil parti içi organlardır. Parti sorunlarını kamuoyunda konuşmak 'Bunlar daha kendi sorunlarını çözemezken ülkeyi nasıl yönetecekler' algısı oluşturup, CHP'ye ve ülkenin geleceğine zarar vermektedir.

*Söylem oluştururken unutulmaması gereken yegane husus; doğru, güncel ve ilkelerini kapsar olmasıdır. Söylemlerinizi tamamen doğru olabilir fakat onun yeri, zamanı ve kime söylendiği son derece önemlidir. Püf noktası, kimin, ne zaman ve nerede söylediğidir.

*Sosyal medya hesaplarından yapılacak paylaşımlarda bireysel görüşler yerine parti politikasına uygun söylemler tercih edilmeli. Zamanlamanın önemini unutmamalıyız.

*Diğer önemli bir husus, bir şeyi sizin kaç kere söylediğiniz değil karşındakinin duyup duymadığıdır. Doğruları defalarca söylemekten çekinmeyin. Sizin tekrar dediğiniz karşınızdakinin ilk kez duyduğu olabilir. Tekrarın gücüne inanın.

*Eleştirel söylemlerimizi, projelerimizle desteklemeliyiz. Yanlış gösterip, doğruyu anlatmalı, bunun adresinin de CHP iktidarı olduğu vurgusunu yapmalıyız.

*Her açıklamaya, herkese ve her soruya cevap verilmemeli. Düşük seviyeli söylemlerle ilgili sorulara muhatap almayarak cevap verilmeli. Muhatap almamak çoğu zaman en güzel cevaptır. Muhatap almadığımız ya da o seviyeye inmeyeceğimiz dile getirilmeli. Zira o tarz söylemlerde bulunan insanların amaçları bizleri o polemiğe sokmaktır, amaçlarına ulaştırmamak için verilecek tek cevap 'muhatap almıyoruz' olmalıdır.

14-20 MART 2022 HAFTASI ÖZEL GÜNLER

***14 Mart Tıp Bayramı.** 14 Mart 1827'de, II. Mahmut döneminde, Hekimbaşı Mustafa Behçet'in önerisiyle ilk cerrahhanenin, Şehzadebaşı'daki Tulumbacıbaşı Konağı'nda Tıphane-i Amire ve Cerrahhane-i Amire adıyla kurulması, Türkiye'de modern tıp eğitiminin başladığı gün olarak kabul edilir. Okulun kuruluş günü olan 14 Mart, "Tıp Bayramı" olarak kutlanmaktadır. İlk kutlama, 1919 yılının 14 Mart'ında işgal altındaki İstanbul'da gerçekleşmiştir. O gün, tıbbiye 3. sınıf öğrencisi Hikmet Boran'ın önderliğinde, tıp okulu öğrencileri işgali protesto için toplanmış ve onlara devrin ünlü doktorları da destek vermişti. Böylece tıp bayramı, tıp mesleği mensuplarının yurt savunma hareketi olarak başlamıştır.

Dünya'nın son dönemde yaşadığı pandemi neticesinde modern tıbbın ve sağlık çalışanlarının önemi bir kez daha çok net anlaşılmıştır.

***15 Mart Dünya Tüketiciler Günü**

***16 Mart Dünya Vicdan Günü**

***16 Mart Dünya Uyku Günü**

* 17 Mart Perşembe Berat Kandili

*18 Mart Çanakkale Şehitlerini Anma Günü

*18 Mart 1953'de Balıkesir'in Gönen ilçesinde meydana gelen 7,4 şiddetindeki depremde 265 kişi öldü.

*18-24 Mart Yaşlılara Saygı Haftası

*20 Mart Dünya Mutluluk Günü

YÖNETİLEMİYEN EKONOMİNİN RESMİ VERİLERLE ÇÖKÜŞÜ

- **Çarpık büyüme:** GSYH büyüme oranı, daha sonra enflasyona dönüşecek olan büyük parasal genişleme sonucu 2021 yılında yüzde 11'e yükseldi. 2019-2021 yıllarının yıllık ortalama büyüme hızı da yüzde 4,5 olarak gerçekleşti.
- Önceki yılın düşük baz etkisinin de büyük yardımıyla yaşanan ekonomideki bu kontrolsüz ve sürdürülemez büyüme, Türk lirasında yüksek oranlı bir değer kaybı, üreticide üç hanelere kadar çıkan, tüketicide de yüzde 50'nin üzerine tırmanan yüksek enflasyon ve gelir dağılımında muazzam bir bozulma pahasına sağlandı.
- **Reel sektörün döviz açığı:** Türkiye'nin büyük bir kur şoku yaşadığı 2021 yılına 122 milyar dolarlık döviz açığıyla başlayan reel sektör yılı 113,6 milyar dolarlık açıkla kapattı.
- **Dış ticaret açığı büyüyor:** Türk lirasında yaşanan yüksek oranlı değer kayıplarına rağmen ve iktidarın beklentilerinin aksine dış ticaret açığı hızla büyümeye şubat ayında da devam etti.
- **Merkez Bankasının rezervi:** Yaklaşık 22 milyar dolarlık bir döviz mevduatının aralık, ocak ve şubat aylarında kur korumalı mevduata geçmiş olmasına rağmen Merkez Bankasının brüt döviz rezervi artmıyor, aksine azalıyor. Brüt rezervin yüzde 54'ünü swaplar oluşturuyor. Swap borçları da hariç net rezerv ise (eksi) -42,9 milyar dolarda seyrediyor.
- **Yabancıların portföyü:** Tek adam rejiminin ekonomi politikalarındaki istikrarsızlık ve yanlışlıklar yüzünden güven kaybına uğrayıp Türkiye'den çıkan yabancı yatırımcılar kalan portföylerini de azaltmaya devam ediyorlar. Yılbaşından bu yana net çıkış 5,8 milyar doları buldu.
- **Mevduatın yüzde 9'u Hazine ve Merkez Bankasının garantilediği kur korumalı mevduata sığındı.** Dolarizasyon oranı tüm mevduatlar için yüzde 58,9, gerçek kişi mevduatlarında ise yüzde 64,2 oldu. Kur korumalı Türk lirası mevduat uygulaması kapsamında açılan mevduatların da dövize endekli olması nedeniyle dolarizasyon kapsamında değerlendirilmesi gerektiği belirtiliyor. Böyle bakınca oran yüzde 68,3'ü buluyor.
- **Bankalardan rekor kar:** Bankalar bu yıl ocak ayında karlarını geçen yılın aynı ayına göre yüzde 370 oranında artırarak 20,1 milyar liraya kadar çıkardılar. Geçen yıl ocakta sektör 4,3 milyar lira net kar elde etmişti. "Üretim, ihracat ve istihdamı artırma" bahanesiyle yapılan faiz indirimi bankalara hizmet etmiş gözüküyor.
- **Vatandaşın borçları:** Vatandaşların sadece bankalara olan kredi kartı ve tüketici kredisi borçları 1 trilyon 43 milyar liraya ulaştı. Varlık yönetim şirketlerine devredilenlerle birlikte takipteki borçlar 57 milyar lirayı buluyor.
- **Faiz oranları:** Rusya'nın Ukrayna'ya saldırısı, Türkiye'nin risk primini de artırırken Hazine'nin iç ve dış borçlanma faiz oranlarının da yeniden yükselme trendine girmesine yol açtı. Hazine, halk ve şirketler borçları için hem daha yüksek oranlarda faiz ödüyor, hem de yaratılan, kur farkı ve enflasyon yüzünden yoksullaşıyor. Türkiye'nin risk primi yeniden 600 puanın üzerinde.

EKONOMİDE ÇARPIK BÜYÜME

GSYH büyüme oranı, daha sonra enflasyona dönüşecek olan büyük parasal genişleme sonucu 2021 yılında yüzde 11'e yükseldi. 2019-2021 yıllarının yıllık ortalama büyüme hızı da yüzde 4,5 olarak gerçekleşti.

Önceki yılın düşük baz etkisinin de büyük yardımıyla yaşanan ekonomideki bu kontrolsüz ve sürdürülemez büyüme, Türk lirasında yüksek oranlı bir değer kaybı, yüksek enflasyon ve gelir dağılımında muazzam bir bozulma pahasına sağlandı.

- 2019 yılında yüzde 0,9, 2020 yılında da yüzde 1,8 olan (iki yılın ortalaması yüzde 1,3) GSYH büyüme oranı, daha sonra enflasyona dönüşecek olan büyük parasal genişleme sonucu 2021 yılında yüzde 11'e yükseldi. 2019-2021 yıllarının yıllık ortalama büyüme hızı da yüzde 4,5 olarak gerçekleşti.

- Önceki yılın düşük baz etkisinin de büyük yardımıyla yaşanan ekonomideki bu kontrolsüz ve sürdürülemez büyüme, Türk lirasında yüksek oranlı bir değer kaybı, üç hanelere kadar çıkan yüksek enflasyon ve gelir dağılımında muazzam bir bozulma pahasına sağlandı. Türkiye önümüzdeki yıllarda bu çarpık büyümenin faturalarını ödeyecek.
- 2021 yılında milli gelir cari fiyatlarla ise yüzde 42,8 oranında artarak 7 trilyon 209 milyar liraya yükselirken, dolar bazında (*Yıllık ortalama dolar kuru 8,98 Türk lirası -ithalat ağırlıklı kur- olarak esas alındı*) ise 802,7 milyar dolar olarak gerçekleşti. Türkiye hala 2013 yılındaki 958 milyar dolarlık milli gelir seviyesinin oldukça altında bulunuyor.
- IMF'nin karşılaştırmalarına göre 2019 yılındaki 717 milyon dolarlık milli gelire 19'uncu sırada bulunan Türkiye 2021 yılında ise iki basamak birden gerileyerek 21'inci sıraya indi.
- Kişi başına gelir ise 2020 yılına göre yüzde 11 oranında artarak 9 bin 593 dolar olarak gerçekleşti. Türkiye'nin milli geliri son dört yıldın 10 bin doların üzerine çıkamıyor.
- **Tarım ve inşaat sektörü küçüldü:** 2021 yılında tarım sektörü yüzde 2,2 oranında küçülürken, sanayi sektöründe yüzde 16, hizmetler sektöründe ise yüzde 12,4 oranında büyüme yaşandı. İnşaat sektöründe ise yüzde 0,9 oranında bir küçülme yaşandı. Yüzde 11 oranındaki büyümenin 3,3 puanı sanayi sektöründen, 7,1 puanı hizmetlerden gelirken, tarım ve inşaat sektörlerindeki küçülme ise büyüme oranını 0,2 puan aşağı çekti.
- **Hanehalkı tüketimi ve ihracat:** Türkiye ekonomisinde 2021 yılındaki büyümeye hem iç hem de dış talep artışı büyük katkı sağladı. Hanehalkının nihai tüketim harcamalarının yüzde 15,1 oranında arttığı 2021 yılında mal ve hizmet ihracatındaki artış ise yüzde 24,9 olarak gerçekleşti. Yatırım harcamaları yüzde 6,4, devletin nihai tüketim harcamaları yüzde 2,1 oranında büyüdü.
- Geçen yıl hanehalkı tüketim harcamaları büyümeye 9,1 puanlık, net ihracat ise 4,9 puanlık bir katkı yaparken, büyüme oranınının 1,7 puanlık kısmı da yatırım harcamalarından geldi. Stoklardaki değişim ise büyüme oranını 4,8 puan aşağı çekti. Diğer bir ifadeyle artan talebin önemli bir kısmı stoklardan karşılandığı için üretime yansımada.
- **Gelir dağılımı bozuldu:** Gelir yöntemiyle yapılan hesaplamalar tek adam rejiminin son yıllardaki ekonomik tercihlerinin ülkedeki gelir dağılımında derin bir bozulmaya yol açtığına işaret ediyor.
- TÜİK'e göre 2019 yılında yüzde 34,8 olan ve 2020 yılında yüzde 33,1'e gerileyen işgücü ödemelerinin (ücretlerin) milli gelirden aldığı pay, 2021 yılında yüzde 30,2'ye kadar düştü. Tek adam rejimi döneminde ücretlerin milli gelir pastasından aldığı pay 3,6 puan azalırken, karın payı ise aynı dönemde yüzde 47,4'ten yüzde 52,6'ya kadar çıktı.

REEL SEKTÖRÜN 114 MİLYAR DOLAR DÖVİZ AÇIĞI VAR

Türkiye'nin büyük bir kur şoku yaşadığı 2021 yılına 122 milyar dolarlık döviz açığıyla başlayan reel sektör yılı 113,6 milyar dolarlık açıkla kapattı.

- Türkiye'nin büyük bir kur şoku yaşadığı 2021 yılına 122 milyar dolarlık döviz açığıyla başlayan reel sektör yılı 113,6 milyar dolarlık açıkla kapattı.
- Merkez Bankasının verilerine göre reel sektörün döviz varlıkları geçen yıl 15,8 milyar dolar artarak 163,3 milyar dolara kadar çıkarken, 7,4 milyar dolar artan döviz yükümlülükleri ise 276,9 milyar dolara yükseldi.
- Sektör, döviz açığı 8,4 milyar dolar azalmasına rağmen 2021 yılında döviz kurunda yıl başı ve yıl sonu arasında yaşanan yaklaşık 5 liralık artış yüzünden 600 milyar liraya yakın kur zararıyla karşı karşıya kaldığı hesaplanıyor.

DIŞ TİCARET AÇIĞI BÜYÜMEYE DEVAM EDİYOR

Türk lirasında yaşanan yüksek oranlı değer kayıplarına rağmen ve iktidarın beklentilerinin aksine dış ticaret açığı hızla büyümeye şubat ayında da devam etti.

- Türk lirasında yaşanan yüksek oranlı değer kayıplarına rağmen ve iktidarın beklentilerinin aksine dış ticaret açığı hızla büyümeye şubat ayında da devam etti.
- Enerji ve diğer emtia fiyatlarındaki artışın da etkisiyle şubatta Türkiye'nin ithalatı geçen yılın aynı ayına göre yüzde 45,6 oranında artarak 28,1 milyar dolara kadar yükseldi. Artış oranı yüzde 25,4'te kalan ihracat ise 20 milyar dolar oldu.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

- Dolayısıyla Türkiye Şubat'ta 8,1 milyar dolarlık dış ticaret açığı verdi. Aylık dış ticaret açığındaki artış yüzde 141,9 oldu.
- Türkiye bu yıl Ocak ayında da 10,2 milyar dolarla aylık bazda rekor bir dış ticaret açığı vermişti.
- 2022 yılının ilk iki aylık döneminde Türkiye'nin ithalatı önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 49,7, ihracat ise yüzde 21,4 oranında artış gösterdi.
- Ocak-Şubat dönemindeki dış ticaret açığı ise yüzde 186,3 oranında büyüyerek 18,4 milyar dolara kadar yükseldi. 2021 yılının aynı döneminde dış ticaret açığı 6,4 milyar dolarda kalmıştı.
- **Cari açık tahmini:** 6,4 milyar dolar dış ticaret oluşan geçen yıl Ocak-Şubat döneminde Türkiye toplam 2,9 milyar dolarlık cari işlemler açığı vermişti. Bu yıl Ocak-Şubat dönemi cari işlemler açığının ise toplamda 10 milyar dolar civarında gerçekleştiği tahmin ediliyor.
- **İktidarın. Türk lirasına değer kaybettirip cari işlemler fazlası vererek ekonomideki fiyat istikrarı dahil tüm dengeleri sağlanabileceği esasına dayandırılan ekonomi politikası hayalden öteye gitmiyor.**

MERKEZ BANKASININ REZERVİ AZALIYOR

Yaklaşık 22 milyar dolarlık bir döviz mevduatının aralık, Ocak ve Şubat aylarında kur korumalı mevduata geçmiş olmasına rağmen Merkez Bankasının brüt döviz rezervi artmıyor, aksine azalıyor. Brüt rezervin yüzde 54'ünü swaplar oluşturuyor. Swap borçları da hariç net rezerv ise (eksi) -42,9 milyar dolarda seyrediyor.

• ***Yaklaşık 22 milyar dolarlık bir döviz mevduatının aralık, Ocak ve Şubat aylarında kur korumalı mevduata geçmiş olmasına ve Hazine'nin geçen hafta 3 milyar dolarlık borçlanmasına rağmen Merkez Bankasının brüt döviz rezervi artmıyor, aksine azalıyor.***

• **Brüt rezerv:** Merkez Bankasının, brüt rezervi (altın + döviz); 18 - 25 Şubat günleri arasında 867 milyon dolar daha azalarak **113,1 milyar dolara indi**. Brüt rezervde, (Merkez Bankasına kur korumalı mevduattan 20 milyar dolara yakın dövizin gelmiş olması gereken) geçen yılın sonuna göre ise 2,1 milyar dolarlık artış oldu.

• Söz konusu haftada brüt **döviz rezervi** 2,5 milyar dolar azalarak **70,2 milyar dolara inerken, altın varlıkları** 1,7 milyar dolar artarak **42,9 milyar dolara yükseldi**.

• İki milyar dolara yakın azalarak 61 milyar dolara gerileyen swap borçları hariç net rezervi ise 258 milyon dolar iyileşerek (eksi) **-43,2 milyar dolardan (eksi) -42,9 milyar dolara yükseldi. Net rezervdeki iyileşme Hazine'nin 3 milyar dolarlık dış borçlanmasından sağlanan paranın 24 Şubat itibarıyla Hazine hesaplarına girmesinden kaynaklandı.**

• Swap borçlarının brüt rezerv içerisindeki payı ise 25 Şubat itibarıyla yüzde 54 olarak hesaplandı. Hala Merkez Bankası brüt rezervinin yarısından çoğu swap yoluyla yurt içinden ve dışından yapılan borçlanmalardan oluşuyor.

• Net rezervde yıl başından bu yana 13,4 milyar dolarlık iyileşme yaşandı. *Bu iyileşme kur korumalı mevduattan geldiği tahmin edilen 20 milyar dolar, Hazine'nin 3 milyar dolarlık dış borçlanması ve ihracat gelirlerinin belli bir kısmının zorunlu olarak Merkez Bankasına satılması gibi uygulamalar nedeniyle gelmesi gereken paranın oldukça altında kalıyor.*

• **SDR sepetinde olmayan paralar:** Merkez Bankası, brüt rezervini yüksek göstermek için Katar ve BAE gibi ülkelerde swap yapıyor. Bu ülkelerin parası SDR sepetinde olmadığı için rezerv sayılıp sayılmayacağı da tartışmalı bulunuyor. Merkez Bankasının verilerine göre rezervin SDR sepetinde olmayan paralardan oluşan kısmı geçen hafta 18,5 milyar dolar olarak gerçekleşti.

YABANCI YATIRIMCILARIN ÇIKIŞI SÜRÜYOR

Tek adam rejiminin ekonomi politikalarındaki istikrarsızlık ve yanlışlıklar yüzünden güven kaybına uğrayıp Türkiye'den çıkan yabancı yatırımcılar kalan portföylerini de azaltmaya devam ediyorlar. Yılbaşından bu yana net çıkış 5,8 milyar doları buldu.

• Tek adam rejiminin ekonomik politikalarındaki istikrarsızlık ve yanlışlıklar yüzünden güven kaybına uğrayan Türkiye'den telaşla çıkan yabancı yatırımcılar kalan portföylerini de azaltmaya devam ediyorlar.

• Yabancı yatırımcılar, 18 -25 Şubat haftasında da kur ve fiyat hareketlerinden arındırıldığında Türkiye'deki hisse senedi ve iç borçlanma kağıtları portföylerini 482 milyon dolar daha azalttılar. 1 Ocak – 25 Şubat günleri arasında net olarak 1,2 milyar dolarlık hisse senedi ve iç borçlanma kağıdı sattılar.

- Yabancı bankalarda Türkiye'deki bankalara verdikleri swap borçlarını ise tümüyle sıfırladılar, hatta yabancı bankalar Türk bankalarına 1,1 milyar dolarlık swap borçlusu haline geldiler. **Böylece yıl başından bu yana swap borçlanmaları nedeniyle Türkiye'den net çıkış 4,5 milyar doları buldu.**
- Yabancıların Türkiye'deki hisse senedi, iç borçlanma kâğıdı, banka mevduatı ve swaplardan oluşan **sıcak para stoku**, 31 Aralık- 25 Şubat arasında, kur ve fiyat değişiminden **arındırılmamış** olarak 4,5 milyar dolar azalarak **48,2 milyar dolara kadar** geriledi
- Yabancı yatırımcıların 25 Şubat itibariyle Türkiye'deki portföylerinin 17,1 milyar dolarlık kısmı hisse senedi, 3,9 milyar dolarlık kısmı kamu ve özel sektör borçlanma kâğıdı ve repo, 28,3 milyar dolarlık kısmı döviz ve TL mevduatlarından oluşuyor.

KREDİ VE MEVDUAT GELİŞMELERİ

Mevduatın yüzde 9'u Hazine ve Merkez Bankasının garantilediği kur korumalı mevduata sığındı.

Dolarizasyon oranı tüm mevduatlar için yüzde 58,9, gerçek kişi mevduatlarında ise yüzde 64,2 oldu. Kur korumalı Türk lirası mevduat uygulaması kapsamında açılan mevduatların da dövize endeksli olması nedeniyle dolarizasyon kapsamında değerlendirilmesi gerektiği belirtiliyor. Böyle bakınca oran yüzde 68,3'ü buluyor.

Yükselen faiz oranları TL kredi kullanımını sınırlıyor.

Kredi stoku yıl başından bu yana yüzde 5,5 oranında arttı.

Aynı dönemdeki enflasyonun yüzde 16.5 olduğu dikkate alındığında krediler reel olarak azalıyor.

Mevduat

- Bankalardaki toplam mevduat 23,7 milyar lira artarak 5 trilyon 539 milyar liraya yükseldi. Artış döviz kurundaki yükseliş yüzünden döviz mevduatların TL karşılığının artmasından kaynaklandı. Dolayısıyla **reel bir mevduat artışı olmadı aksine azadı.**
- Aynı günler arasında TL cinsinden mevduatlar, 8,3 milyar lira azalarak 2,3 trilyon lira oldu.
- Şirketlerin, dövizden kur korumalı mevduata dönüşü ve parite değişikliğinin etkisiyle 1,1 milyar dolar azalarak 236,6 milyar dolara inen döviz cinsinden mevduatların TL karşılığı ise 32,1 milyar lira artarak 3,3 trilyon lira oldu.
- **Dolarizasyon:** Döviz mevduatlarının toplam mevduattaki payını gösteren dolarizasyon oranı **tüm mevduatlar** için 58,9'a çıktı.
- **Dolarizasyon** oranı **gerçek kişilere** ait (vatandaşın tasarruf mevduatı) mevduatlarda ise yüzde 64,2'ye kadaryeniden yükseldi.
- *(Kur korumalı Türk lirası mevduat uygulaması kapsamında açılan Türk lirası mevduatların döviz kuruna endekslenmesi nedeniyle dolarizasyon kapsamında değerlendirilmesi gerektiği savunuluyor. BDDK'nın 25 Şubat itibariyle 520 milyar lira olarak açıkladığı bu tutar da dikkate alındığında gerçek dolarizasyon oranının yüzde 68,3'e ulaştığı söylenebilir.)*
- Gerçek kişilere ait döviz mevduatları 21 - 28 Şubat günleri arasında 935 milyon dolar artarak 15r milyar dolara yükseldi. **Gerçek kişilere ait döviz mevduatlarının TL karşılığı ise 44 milyar lira artarak 2,2 trilyon lira oldu.**
- Şirketler, geçen yıl elde ettikleri kur farkı gelirlerini; döviz mevduatlarını geçici kurumlar vergisi beyannamesinin (25 Şubat'a kadar uzatılmıştı) verileceği tarihten önce kur korumalı TL mevduata dönüştürmeleri halinde kurumlar vergisinden istisna edebiliyorlar. Bu istisnadan yararlanmak isteyen şirketler son hafta bu dönüşüme yoğun ilgi gösterdiler.
- 25 Şubat tarihli verilere göre kur korumalı mevduat kapsamında açılan hesaplarda 520 milyar lira bulunuyor. Bunun yüzde 58'inin dövizden döndüğü belirtiliyor. Bankalar bu mevduatlara en az yüzde 14 en fazla da yüzde 17 oranında faiz veriyorlar. Gerçek kişilerin en az üç ay, şirketlerin ise en az altı ay vadeli olarak açtıkları bu hesapların faizi vade sonunda, döviz kurundaki artışın altında kalırsa aradaki farkı TL'den geçenlerde Hazine, dövizden geçenlerde ise Merkez Bankası ödeyecek.
- **Bankalardaki mevduatın yüzde 9'u kur korumalı mevduat olarak Merkez Bankası ve Hazine'nin garantisine sığınmış bulunuyor. Bu mevduatlara verilen garantinin kamuya olan yükü bu yıl mart ayı sonu itibariyle hissedilmeye başlanacak. Şirketlerin vergi istisnası nedeniyle yoğun ilgi gösterdiği uygulamanın asıl büyük etkisinin ise ağustos ayı sonunda hissedilmesi bekleniyor.**

Krediler

- Bankaların verdiği krediler (*bankaların bankalara verdiği krediler hariç*) 21 -28 Şubat günleri arasında, 88 milyar lira artarak 5 trilyon 170 milyar liraya çıktı.
- TL krediler 65 milyar lira artarken, döviz cinsinden kredilerin TL karşılığında ise 22,7 milyar liralık artış oldu. Döviz kredileri dolar cinsinden ise 1,1 milyar dolar azalarak 156,1 milyar dolara indi.
- **Batık Krediler:** Bankaların zamanında tahsil edemediği için takibe aldıkları krediler ise 162 milyar liraya indi.

BANKALARIN KARINDA REKOR ARTIŞ (FAİZ İNDİRİMİ SADECE BANKALARA YARADI)

Bankalar bu yıl ocak ayında karlarını geçen yılın aynı ayına göre yüzde 370 oranında artırarak 20,1 milyar liraya kadar çıkardılar. Geçen yıl ocakta sektör 4,3 milyar lira net kar elde etmişti.

“Üretim, ihracat ve istihdamı artırma” bahanesiyle yapılan faiz indirimi bankalara hizmet etmiş gözüküyor.

- Bankalar bu yıl ocak ayında karlarını geçen yılın aynı ayına göre yüzde 370 oranında artırarak 20,1 milyar liraya kadar çıkardılar. Geçen yıl ocakta sektör 4,3 milyar lira net kar elde etmişti.
- BDDK'nın verilerine göre bankaların karını bu ölçüde artırmada, faiz gelir ve giderlerindeki gelişmeler belirleyici oldu.
- Ocakta bankaların toplam faiz gelirleri yüzde 73 oranında artarak 70,8 milyar liraya yükselirken, faiz harcamaları ise yüzde 35 oranında artarak 37 milyar lira oldu.
- Buna göre sektörün net faiz geliri yüzde 148 oranında büyüyerek 13,7 milyar liradan 33,9 milyar liraya tırmandı.
- İktidarın Merkez Bankasına politika faizini yüzde 14'e indirtmesi bankacılık sektörünün karını önemli ölçüde artırdığı gözleniyor. Merkez Bankasının faiz indirimi, başka Hazine'nin iç borçlanma de bankaların kredi faizleri olmak üzere ekonomideki (mevduat hariç) neredeyse tüm faiz oranlarının artmasına yol açmıştı.
- Vatandaşın mevduatı yüzde 14-17 faiz oranlarıyla toplayan ve Merkez Bankasının yüzde 14 faiz oranıyla fonladığı bankalar bu rapayı Hazine'ye, şirketlere ve vatandaşlara yüzde 30'a varan faiz oranlarıyla satıyor.

KOBİ'LERİN BANKALARA BORCU 1,1 TRİLYON

- KOBİ'lerin bankacılık sistemine olan borçları ocakta 11,2 milyar liralık artışla 1 trilyon 142 milyar liraya kadar yükseldi.
- Bu borcun 59 milyar liralık kısmı KOBİ'lerin zamanında ödeyemediği için bankalar tarafından icra takibine alınan borçlardan oluşuyor. Zamanında ödenmeyen kredilerde de ocakta 2,2 milyar liralık artış yaşandı.
- Aynı bankada birden fazla borcu bulunanlar tek, birden fazla bankaya borcu bulunanlar da borçlu hesabı sayısı kadar yapılarak oluşturulan istatistiklere göre KOBİ'lerin bankalarda 4 milyon 155 bin borç hesabı bulunuyor.
- Bu hesapların 285 bini ise takipte bulunuyor.
- Tarım sektörünün bankacılık sistemine olan borçları da ocakta 5,3 milyar lira daha artarak 173 milyar liraya kadar yükseldi.
- Devletin yasal hakkı olan milli gelirin yüzde 1'i oranındaki desteğinin yarısını ancak yarısını verdiği tarım sektörünün bu borçlarının 4,2 milyar liralık kısmı zamanında ödenmediği için takibe alınan kredilerden oluşuyor.
- Sektörün bu borcunun 129,9 milyar liralık kısmı kamu bankalarından, 43,1 milyar liralık kısmı ise özel bankalardan aldıkları borçlardan oluşuyor.

VATANDAŞIN BANKALARA BORCU

Vatandaşların sadece bankalara olan kredi kartı ve tüketici kredisi borçları 1 trilyon 43 milyar liraya ulaştı.

Varlık yönetim şirketlerine devredilenlerle birlikte takipteki borçlar 57 milyar lirayı buluyor

- Bireylerin bankalara ve finansman şirketlerine olan (konut, taşıt, ihtiyaç ve kredi kartı) borcu (takiptekiler de dahil) 18 -25 Şubat haftasında 12 milyar lira daha artarak 1 trilyon 43 milyar liraya kadar tırmandı.
- Vatandaşların bankalar ve finansman şirketlerine olan borcunun 818 milyar lirası bireysel (konut, otomobil, ihtiyaç) kredilerinden, 225 milyar lirası da kredi kartlarından kaynaklanıyor. Son hafta tüketici kredilerinde 6,6 milyar, kredi kartı borçlarında ise 5,4 milyar liralık artış yaşandı.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

• **Takipteki Borç:** Vatandaşların vadesinde ödeyemediği için bankalar tarafından icraya verilen takipteki borçları ise 166 milyon lira daha artarak toplam 27,1 milyar lira düzeyine çıktı. Bankaların takipteki bu borçlarını düşük bir bedel karşılığında varlık yönetim şirketlerine devrediyor olmaları bu rakamı olduğundan daha düşük gösteriyor.

• **Vatandaşların varlık yönetim şirketlerine 30,7 milyar, TOKİ'ye ise 27 milyar lira borcu bulunuyor.**

• **Toplam Borç:** Vatandaşların, bankalara, finansman şirketlerine, varlık yönetim şirketlerine ve TOKİ'ye olan (tahsili gecikmiş borçlar da dahil) **toplam borcu 1 trilyon 100 milyar lira** düzeyinde seyrediyor.

VATANDAŞIN BANKALARA ÖDEDİĞİ FAİZ

• Faiz oranlarındaki yükselişe rağmen, bankalara borçlanmaya devam eden vatandaşların, bankacılık sistemine ödediği faiz de katlanarak artıyor.

• Vatandaşlar bu yıl ocak ayında bankalara kredi kartı ve tüketici kredisi borçları nedeniyle 11,9 milyar lira faiz ödediler. Ödenen faiz geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 44 oranında artış kaydetti.

• Vatandaşlar son üç yılda bankalara toplam 291 milyar lira faiz ödedi.

FAİZ ORANLARI – HAZİNENİN RİSK PRİMİ DE BORÇLANMA FAİZLERİ DE ARTIYOR

Rusya'nın Ukrayna'ya saldırısı, Türkiye'nin risk primini de artırırken Hazine'nin iç ve dış borçlanma faiz oranlarının da yeniden yükselme trendine girmesine yol açtı

Hazine, halk ve şirketler borçları için hem daha yüksek oranlarda faiz ödüyor, hem de yaratılan, kur farkı ve enflasyon yüzünden yoksullaşılıyor.

Türkiye'nin risk primi yeniden 600 puanın üzerinde.

• Rusya'nın Ukrayna'ya saldırısı, Türkiye'nin risk primini de artırırken Hazine'nin iç ve dış borçlanma faiz oranlarının da yeniden yükselme trendine girmesine yol açtı.

KREDİ VE MEVDUAT FAİZ ORANLARI

• 25 Şubat itibarıyla bankaların **vadeli TL cinsinden mevduata** uyguladığı ortalama faiz oranı 18 Şubata göre göre 0,55 puan azalarak yüzde 16,19'a indi.

• Tüketici kredilerinin ortalama (ihtiyaç + taşıt + konut) faizi 0,14 puan azalarak yüzde 26,67'ye gerilediği 25 Şubatta ticari kredi faizleri ise 0,07 puan azalarak yüzde 20,68'e indi. Bankalar tüketicilere ihtiyaç kredisini yüzde 28,92, taşıt kredisini yüzde 25,76, konut kredisini ise yüzde 17,78 faiz oranıyla kullandı.

Merkez Bankası Faizi

• Merkez Bankasının çeşitli yollardan bankalara verdiği paranın ağırlıklı ortalama faizi de 4 Martta yine yüzde 14 oldu.

İç Borçlanma Faizi

• İki yıl vadeli devlet tahvilinin (**gösterge faiz**), 25 Şubatta yüzde 22,87 olan faizi 4 Martta yüzde 23,40'a çıktı.

• **Beş yıl vadelinin faizi 0,89 puan artarak yüzde 26,09'a, 10 yıl vadeli tahvilin faizi ise 1,26 puan artarak yüzde 24,99 oldu.**

• **Hazinenin dolar cinsinden 5 yıl vadeli Euro Bondlarının yıllık faizi de yüzde 7,83'ten yüzde 8,41'e kadar çıktı.**

Risk Primi (CDS)

• Türkiye'nin dış borçlarını geri ödeme (temerrüt) riskini gösteren CDS (*Kredi temerrüt sigortası - 5 yıl vadeli*) ise 3 Mart itibarıyla **bir önceki haftaya göre** yüzde 8,08 oranında artarak 597,22'ye kadar çıktı.

• Türkiye'nin risk primi 4 Mart Cuma günü ise 650 puana kadar yükseldi ve 2008 finansal krizinden bu yana en yüksek noktaya çıktı.

ENFLASYON TÜKETİCİDE SON 19, ÜRETİCİDE SON 27 YILIN ZİRVESİNDE

• İktidarın faiz indirimleriyle düşeceğini ileri sürdükleri enflasyon, tüketici fiyatlarında son 19 yılın, üretici fiyatlarında ise son 27 yılın zirvesine çıktı.

- Gıdada yapılan 7 puanlık KDV indirimine rağmen enflasyon şubatta bir önceki aya göre yüzde 4,81 oranında artarak yıllık yüzde 54,44'e kadar tırmandı. Şubatta önceki aya göre yüzde 7,22 oranında artan üretici fiyatlarındaki yıllık artış ise yüzde 105,01 olarak gerçekleşti.
- Tüketici fiyatları yıllık bazda bundan önce en son Nisan 2002'de yüzde 50'nin, üretici fiyatlarında ise Mart 1995'te üç haneli oranlara çıkmıştı.
- KDV indirimi yapılan gıda fiyatlarında ise aylık bazda yüzde 8,41, yıllık bazda ise yüzde 64,47 oranında yükseliş yaşandı.
- Birçok temel gıda ürününün fiyatlarında ise hem manşet enflasyon oranının hem de gıda fiyatlarındaki yıllık enflasyon oranının oldukça üzerinde fiyat artışları yaşandı.

OCAKTA KARŞILIKSIZ ÇEKLER YÜZDE 53,4 ARTTI

- Risk Merkezinin verilerine göre bu yıl ocak ayında toplam parasal tutarı 1 milyar 340 milyon lira olan toplam 11 bin 568 adet çek bankalara ibrazında karşılıksız çıktı.
- Karşılıksız çıkan çeklerin sayısı geçen yılın aynı ayına göre yüzde 53,4 oranında, çeklerin parasal tutarı da yüzde 96,8 oranında artış kaydetti.
- Birden çok çeki karşılıksız çıkanlar da tek kişi sayıldığında çeki karşılıksız çıkan kişi sayısı ise yüzde 37,5 oranında artarak 3 bin 192 olarak gerçekleşti.

İCRADAKİ DERDEST DOSYA SAYISI YENİDEN 23,3 MİLYON

İcra Dairelerine gelen yeni dosya sayısı yüzde 33,4 oranında arttı.

- Ulusal Yargı Ağı (UYAP) üzerinden alınan verilere göre bu 1 Ocak – 4 Mart günleri arasında icra ve iflas dairelerine toplam 1 milyon 955 bin yeni dosya geldi. 1 milyon 132 bin dosya ise sonuçlandırıldı.
- Yeni gelen dosya sayısı geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 32,9 oranında arttı.
- İcra dairelerinde derdest bulunan dosya sayısı bu dönemde 1 milyon 82 bin adet artarak 4 Mart itibarıyla 23 milyon 393 bine çıktı.

BANKALARDAKİ MEVDUATIN YÜZDE 63'Ü MİLYONERLERİN

- İçerisinde bir milyon lira ve daha fazla mevduat bulunan yurt içi yerleşiklere ait mevduat hesap sayısı ocakta geçen yılın sonuna göre 589 bin adet daha artarak 476 bin 972'ye kadar yükseldi.
- Bankalardaki yurt içi yerleşiklere ait toplam mevduatın yüzde 63,19'unu oluşturan kısmı (3 trilyon 189 milyar lira) bu büyük montantlı hesaplarda bulunuyor.

YABANCI LYATIRIMCILARIN BORSA'DAKİ PAYI YÜZDE 39,4'E İNDİ

- Türkiye'ye yönelik portföy yatırımlarını hızla azaltan yabancıların Borsa İstanbul hisse senetleri piyasasındaki payı şubatta biraz daha azalarak yüzde 39,4'e kadar geriledi.
- Ekonomik güven endeksi şubatta bir önceki aya göre yüzde 2,6 oranında azalarak 98,2'ye indi.
- Borsa İstanbul'daki yatırımcı sayısı şubatta önceki aya göre 55 bin kişilik artışla 2 milyon 407 bine yükselirken, yerli ve yabancı yatırımcıların sahip olduğu hisse senetlerinin toplam değeri ise 40 milyar lira azalarak 878 milyar liraya düştü.
- Bu hisselerin 532,4 milyar liralık kısmı yerli yatırımcılarda, 346 milyar liralık kısmı ise sayıları 13 bin 298 olan yabancı yatırımcıların elinde bulunuyor.
- Yabancı yatırımcıların Borsa İstanbul'daki payı 2017 yılında yüzde 65,5 düzeyinde bulunuyordu. Bu pay, Türkiye ekonomisine yönelik güvenin azalmasına paralel olarak 2019 yılında yüzde 61'e, 2020 yılında yüzde 48,7'ye, 2021 yılı sonunda da yüzde 39,9'a kadar gerilemişti.

ENFLASYONDAKİ ARTIŞLAR KAÇINILMAZ ŞEKİLDE YENİ ZAMLARI TETİKLEYECEK!

İktidar uyguladığı yanlış ekonomi politikalarıyla geçen yılın şubat ayında yüzde 15 olan enflasyon, yüzde 54'e çıktı. TÜFE-ÜFE arasında oluşan 50 puana yakın fark, iktidarın savunduğu gibi enflasyonda düşüşün değil daha da hızlı yükselişin habercisi. Merkez Bankası'nın politika faiziyle enflasyon farkı 40 puana çıktı. Gıda maddelerindeki KDV indirimine rağmen en yüksek artış yine gıda enflasyonunda gerçekleşti!

Şubat ayında hem tüketici (TÜFE) hem de üretici (Yİ-ÜFE) fiyat endekslerinde hızlı artış devam ederken enflasyonda uzun yıllardan sonra ilk kez üç haneli rakamlar görüldü. TÜFE şubat ayında aylık yüzde 4,81, yıllık yüzde 54,44 artışla 2002 Mart ayından bu yana 20 yılın en yüksek seviyesine ulaştı. Yİ-ÜFE ise aylık yüzde 7,22 artışla birlikte yıllık yüzde 105,01 oranına yükselerek üç haneli rakamlara geldi.

Şubat ayında temel gıda maddelerinde KDV indirimine rağmen, özellikle taze sebze ve meyve başta olmak üzere gıda enflasyonunun sert biçimde yükselmesi enflasyonu iyice tırmandırdı. Artık 24 saatte bir yapılan akaryakıt zamları, Rusya-Ukrayna savaşının yarattığı ekonomik sarsıntılarla birlikte nisan ayında açıklanacak mart enflasyonunun yüzde 60'a yaklaşması kaçınılmaz. Yİ-ÜFE'de de bundan böyle uzunca bir süre üç haneli rakamların açıklanacağı ve yukarı doğru gidişin süreceği görülüyor. ABD Merkez Bankası FED'in bu ay faiz artırma kararı alacağını açıklaması kurları ve buna paralel olarak da ithal malların, girdilerin maliyetini yükseltecek. İthalat ve kur artışı kaynaklı enflasyon artışı da devreye girecek.

TÜİK verileri gıda ve içecek grubunda aylık enflasyonun yüzde 8,41 olduğunu buradan TÜFE'ye 2,13 puan artış geldiğini gösteriyor. Rakamlara göre taze meyve ve sebze fiyatlarında şubatta aylık yüzde 32,16 zam söz konusu. Böylece iki ayda taze sebze ve meyve enflasyonu toplamı yüzde 60'a yıllık olarak ise yüzde 80,84'e ulaşmış.

✓ Rusya'ya yönelik sebze-meyve ihracatındaki duraklamanın, bu ürünlerin iç pazara satışına zemin hazırlamasıyla fiyatlarda nispi düşüşler beklenebilir. Ancak bu çok ciddi bir fiyat düşüşü olmayacaktır.

Gıda grubunda enflasyon yükselişi hızla devam ederken ekmek ve tahıl grubunda yıllık enflasyon yüzde 68,60'ı buluyor. Akaryakıt zamlarından kaynaklı olarak şubat ayında en yüksek enflasyon artışı görülen ulaştırma grubunda aylık yüzde 4,56, yıllık yüzde 75,75 enflasyon artışı gerçekleşmiş.

✓ Çekirdek enflasyondaki artış yüzde 47 ile 56 arasında. Çekirdek enflasyonun TÜFE'nin 2 puan üzerinde olması gelecek aylardaki enflasyon artışının habercisi.

✓ Diğer deyişle gıdadaki KDV indirimleri yapılmıyorsa şubatta yıllık enflasyon yüzde 56 ve üzerinde olacaktır.

Yüzde 105 düzeyine yükselen Yİ-ÜFE artışında en büyük etken enerji fiyatlarındaki endeks artışının yıllık yüzde 188,47'ye ulaşması ve endeksi sert biçimde yukarı çekmesi. Enerji enflasyondaki yüzde 188'lik artış geçen yılın aynı döneminin yaklaşık üç katı. Yüzde 14 oranına düşürülen politika faiziyle TÜFE farkının negatif şekilde 40 puana ulaşması, Hazine ve Maliye Bakanı Nebati'nin 'politika faizini önemsizleştirdik' iddiasına rağmen, önümüzdeki dönemde enflasyonu ve ekonominin diğer alanlarındaki süreçleri olumsuz etkileyecek kritik unsurlardan birisi.

✓ Yİ-ÜFE/TÜFE farkının 50 puana ulaşması önümüzdeki aylarda TÜFE'ye artış yönünde yansıyacak bir başka önemli etken.

✓ İki aydır yüzde 14'te sabit tutulan politika faizine rağmen sadece iki ayda gerçekleşen toplam enflasyon artışı yüzde 18'a yaklaştı ve politika faizinin 4 puan üzerine çıktı.

Piyasa faizlerinin de çok gerisinde kalan ve para politikası aracı olma yönünden anlamını yitiren **politika faizinin enflasyonun 40 puan altında ve negatif olması** sürdürülemez bir durumdur. Tasarruf sahiplerinin enflasyonun 40 puan altında bir faizle TL'ye yatırım yapmasını beklemek gerçekçi değildir!

Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın çok yakın dönemde '**Aldatıldık! Enflasyonun sebebi faiz değilmiş! Milletim beni affetsin!**' diyerek Merkez Bankası'na faiz artışı için talimat vermesi şaşırtıcı olmaz. Geçen yıl şubatta yüzde 15 olan TÜFE'nin yüzde 54,44'e, yüzde 27 olan Yİ-ÜFE'nin yüzde 105'e yükselmesinin altında Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın ve ekonomide yıkıma yol açan gerçek dışı tezinin imzası var. Geline bu noktada **enflasyondaki artışlar kaçınılmaz şekilde yeni zamları tetikleyecek!**

İKTİDAR, KÖTÜLEŞEN TABLOYU 'İHRACATTA REKOR' SÖYLEMİYLE GİZLEMeye ÇALIŞIYOR!

İktidarın cari fazla yaratarak fiyat istikrarı sağlamayı, enflasyon ve kurları düşürmeyi hedefleyen yeni ekonomi modeli şubat ayı dış ticaret rakamlarıyla ağır hasar aldı. Şubatta 8 milyar dolarla birlikte iki ayda 18 milyar doları aşan dış ticaret açığı, geçen yılın aynı ayına göre yüzde 142 yükseldi. İktidar, ocak ayında da yüzde 235 artış sergileyen dış ticaret açığındaki ve ithalattaki kötüleşen tabloyu 'ihracatta rekor' söylemiyle gizlemeye çalışıyor!

Ticaret Bakanı Mehmet Muş'un, geçen ay tüm zamanların en yüksek şubat ayı ihracatının gerçekleştirildiğini öne sürmesine karşılık, **ithalattaki ve dış ticaret açığındaki olağanüstü yükselişi görmezden gelmeyi tercih etmesi**, büyüyen sorunu gizleme çabasından başka bir şey değildir!

2022 yılı şubat ayında geçen yılın aynı ayına göre; ihracat, yüzde 25,4 artarak 20 milyar 3 milyon dolar, ithalat, yüzde 45,6 artarak 28 milyar 99 milyon dolar, Aylık dış ticaret açığı yüzde 141,9 artarak 8,1 milyar dolar oldu.

2022'nin ilk iki ayında gerçekleşen tabloyu geçen yılın Ocak-Şubat dönemiyle kıyasladığımızda; ihracat, iki ayda yüzde 21,4 artarak toplam 37 milyar 590 milyon dolar, İthalat, iki ayda yüzde 49,7 artarak toplam 55 milyar 947 milyon dolar, Ocak-Şubat dış ticaret açığı da iki ay sonunda yüzde 186,3 artarak 18,4 milyar dolar oldu.

Rusya'nın 24 Şubat'ta başlayan Ukrayna işgalinden kaynaklı ekonomik şoklar, kur artışları, enerji fiyatlarındaki yükselişler, emtia ve hububat fiyatlarının tırmanışa geçmesi, bu iki ülkeye ihracatımızın duraklaması ve nihayet Rusya'ya getirilen swift yaptırımıyla ihracat bedellerinin tahsilatında başlayan sıkıntılar, **şubat rakamlarında yer almıyor!**

✓ O nedenle, şubat sonunda başlayan bu gelişmelerin etkisiyle gerek turizmden beklenen döviz gelirlerinde ciddi kayıp olasılığının ortaya çıkması gerekse ihracat gelirlerinde beklentinin gerisine düşülmesi, önümüzdeki aylarda dış ticaret tablosunun daha da kötüleşmesini ve dış açıktaki artışın hızlanmasını beraberinde getirecek.

✓ İktidarın yeni ekonomi modeliyle; kurların ve enflasyonun kontrole alınması, fiyat istikrarı sağlanması ve cari fazla verilmesi vb. hedeflerin tutması ihtimali neredeyse sıfırlanırken tam tersine rekor cari açık verilmesi ve döviz sıkıntısının baş göstermesi ciddi olasılık.

2021 sonunda yıllık 14,9 milyar dolar olan cari açığın bu yılsonunda ikiye, üçe katlanacağına en ciddi işareti, daha yılın ilk iki ayındaki dış ticaret açığı tutarının 18 milyar doları aşmasıyla kendisini gösterdi. Bu da halen bastırılmaya çalışılan döviz kurlarının yükselişe geçmesinin, kurların kontrolünün zorlaşmasının ve TL üzerindeki baskının artmasının kaçınılmaz olacağını gösteriyor.

İthalatın yüzde 83'ünü hammadde ve ara malları, yüzde 10'unu yatırım malları, yüzde 7'sini tüketim malları oluşturuyor. İhracata dönük üretim amaçlı ithalatta hammadde ve aramalı ithalatının payı ve dış ticaret açığı göz önünde tutulduğunda içerde kur artışları, dışarda fiyat artışlarının etkisiyle daha az ithal ederken daha yüksek bedel ödediğimiz ortaya çıkıyor. İhracatta miktar artmasına karşılık birim ihracat tutarı düşüyor. Bakan Muş'un ihracat rekoru iddiasına karşılık **daha çok ürünü daha düşük fiyatla ihraç ederek ihracatı ayakta tutabiliyoruz!**

Dış ticaret açığının yılın ilk iki ayında 20 milyar dolara yaklaşması, cari açığı ve ithalat kaynaklı enflasyon artışını hızlandıracak. İktidar iki ucu keskin bıçak arasında sıkışmış görünüyor. Bir yandan dövize talebi frenlemek için kurları baskılayıp döviz kontrol etmeye çalışarak ihraç ürünlerinin ucuzlamasına, ihracatın ithalatı karşılama oranının hızla gerilemesine zemin hazırlarken diğer yandan da aynı politika ithalatın artmasına zemin hazırlıyor. **İktidarın Türkiye Ekonomi Modeli, dört bir yanından çatırıyor!**

ARTAN YOKSULLAŞMA KUR OYUNLARIYLA GİZLENİYOR!

2021 yılı son üç aylık dönemiyle yılın tamamına ilişkin büyüme rakamları; Türkiye ekonomisinin küresel bazda en yüksek büyüme hızını yakalayan ülkeler arasında olduğunu göstermesine karşılık bu büyümenin tarım, inşaat gibi kritik sektörlere ve çalışan milyonlarca ücretliye refah sağlamadığını gösterdi. Kişi başına düşen milli gelirden (KBMG) 2007 yılının gerisine düşülürken, açıklanan rakamlar gerçeklerle örtüşmüyor ve yoksullaşmayı gizleyemiyor!

TÜİK verileriyle 2021'in ekim-aralık döneminde yüzde 9,1, yılın tamamında ise yüzde 11 büyümeye sağlandı. Geçen yılın ilk çeyreğinde yüzde 7,3 olarak açıklanan büyümeye rakamı ikinci çeyrekte yüzde 21,9'la zirveye çıkmış, üçüncü çeyrekte de yüzde 7,5 olmuştu. Son çeyrekte yüzde 9,1 büyümeye birlikte yıllık ortalamada yüzde 11 oranında Gayri Safi Yurt İçi Hasıla (GSYİH) artışı elde edildi.

Sosyal ve ekonomik kriterlerle alt detaylarına bakıldığında, yükselen enflasyon ve kurlara, fiyatlardaki olağanüstü artışlara rağmen büyümeye en büyük katkı son üç aylık dönemde yüzde 21,4 oranında artan tüketim harcamalarından gelmiş. Buna karşılık kamu harcamaları yüzde 1,9, yatırım harcamaları yüzde 0,8 gerilemiş. 2021 yılının tamamında tüketim harcamalarındaki artış yüzde 15,1 olurken, ihracatta yüzde 25 dolayında, sanayide ise yüzde 16,6 oranında büyümeye elde edilmiş.

Tarım sektörü eksi yüzde 2,2 küçülürken inşaat sektöründeki de yine eksi yüzde 1 dolayında küçülme görülüyor. Özellikle tarım sektöründeki küçülme üretim düşüşü, gıda arzındaki gerilemeyle birlikte ülke ekonomisi için tehlike sinyalleri veriyor. Yine emek yoğun sektörlerin başında gelen inşaatteki küçülme de işsizlik artışının habercisi.

Yüzde 11 oranındaki büyümeye milyonlarca çalışan ve ücretli kesime refah getirmediğini, geniş kesimlerde yoksulluğun yaygınlaştığını gösteriyor. GSYİH toplamı içinde işgücü ödemelerinin (ücretlilerin) payı 2019 sonunda yüzde 32 iken, 2020'de yüzde 28,8'e, 2021 sonunda yüzde 25,8'e düşerek iki yılda 7 puan azalmış. Buna karşılık işletme ve karma gelir sahiplerinin milli gelirden aldıkları pay sürekli artarak geçen yılın sonunda yüzde 57,8'e yükselmiş. Bu oranlar milli gelirin üçte ikine yakın kısmının çok küçük bir kesime gittiğini, işçi, memur, emekli, dar gelirli kesimlerin **milli gelirin dörtte birini paylaşmak zorunda kaldığını gösteriyor!**

TÜİK, yüzde 11 büyüyen 2021 yılı GSYİH'sini TL bazında 7 trilyon 209 milyar 40 milyon TL, dolar bazında 802 milyar 678 milyon dolar olarak açıkladı. Kişi başına düşen milli gelir (KBMG) ise TL bazında 85 bin 672 lira, döviz cinsinden karşılığı ise 9 bin 539 dolar tutarında. GSYİH toplamının ülke nüfusuna bölünmesiyle elde edilen KBMG rakamının dolar tutarına bakıldığında TÜİK'in dolar kurunu 8,98 lira olarak aldığı görülüyor. 2021 yılının 20 Aralık tarihinde 18,50 liraya kadar çıkan dolar kuru, Merkez Bankası ve kamu bankalarının milyarlarca dolar satmasıyla 13,50'ye düşürüldü. Yılsonu dolar/TL kuru ise 31 Aralık 2021 itibarıyla 13,11 TL idi.

✓ Geçen yılın son çeyrek ortalaması bile esas alınsa 13 TL düzeyinde bir kurdan hesaplanması gereken dolar bazlı KBMG'yi ve dolar bazlı milli gelir toplamının daha yüksek gösterilmesi için hesaplamaların 8,98 düzeyinde ve düşük kurdan yapıldığını öngörmekteyim.

Faiz indirimlerinin başladığı eylül ayında 8,57 TL olan ve hızla yükselen dolar kurunu, hesap oyunları ile milli geliri yüksek göstermek için kullanmak, halkı kandırma çabasından başka bir şey değildir. Açlık sınırının 4500 lirayı aştığı, asgari ücreti geçtiği bir ortamda 85 bin TL ve 9539 dolar KBMG açıklamak ve herkesin ayda en az 7 bin TL ve üzerinde para kazandığına toplumun inanmasını beklemek siyasi ve ekonomik gaflettir. KBMG, ortalama 13 TL kur üzerinden hesaplandığında **resmi tutarın yaklaşık 3 bin dolar altına ve 6538 dolara iniyor!**

Kanımcı göz ardı edilen ve hesaplardaki tutarsızlığı sergileyen bir başka önemli husus sayıları 5 milyona varan sığınmacıların yok sayılmasıdır. TÜİK'in 2021 yılında yaklaşık 85 milyon açıkladığı Türkiye nüfusu sığınmacılarla birlikte gerçekte 90 milyondur. Türkiye'nin 81 iline dağılarak, ticaret yapan, restoran işleten, sadece İstanbul'da yarım milyondan fazlası ikamet eden, 2021 yılında konut-emlak piyasasını her ay ortalama 4-5 bin konut satın alarak ayakta tutan bu insanlar için AK Parti yöneticilerinin 'Suriyeliler olmasa sanayide çalıştıracak adam bulunmaz' dediği anımsandığında sanayide, inşaatlarda, tarlalarda çalışan sığınmacıların GSYİH'ye ne kadar katkı sağladığı bu büyümeye hesabında yok.

Daha düşük ücretlerle çalıştırılırsalar da bu milyonlarca insan elde ettikleri kazançlarıyla, harcamalarıyla, tüketimleriyle, işyerleri ve istihdam ettikleri çalışanlarla ekonominin çarklarının dönmesinde yer alıyorsa KBMG hesabında da yer almaları gerek. 5 milyona ulaşan mülteci-sığınmacılar da dikkate alındığında KBMG'nin TÜİK tarafından 9539 dolar olarak açıklanan tutarı 8900 dolara iniyor!

Tüm hesapların şeffaf ve tutarlı olduğunu varsaysak bile yüzde 11 büyümeye övünülerek açıklanan KBMG tutarı 15 yıl önce 2007 yılındaki 9735 doların ve tek kişilik yönetime geçişten bir yıl önce 2017'deki 10 bin 696 doların da altında! Türkiye sözde kâğıt üzerinde yüzde 11 büyümüş ama geniş kesimler fakirleşmiş, KBMG 10-15 yıl öncesinin altına inmiş, pek çok sektör daralmış-eksi büyümeye küçülmüş. Tüm bu gerçekler kur oyunları ile gizleniyor!

RUSYA-UKRAYNA SAVAŞI, TÜRKİYE EKONOMİSİNDEKİ TÜM SEKTÖRLERİ DERİNDEN ETKİLEDİ!

Kuzeyimizde ikinci haftaya giren savaş, Türkiye ekonomisindeki tüm sektörleri derinden etkiledi. Rusya'nın SWİFT-VİSA-MASTERCARD ödeme sistemlerinden çıkartılması hem Türkiye'deki şirketleri hem de Rusya'da faaliyet gösteren farklı sektörlerdeki Türk şirketlerini kilitledi. Kara, deniz ve havayolunda navlun ve taşımacılık fiyatları arttı. Tır taşımacılığında Ukrayna hattının kapanmasıyla binlerce ton sebze ve meyve ihracı durdu!

Rusya-Ukrayna savaşının Türkiye ekonomisi üzerinde yarattığı sarsıntı ve yıkıcı etkileri giderek yayılıyor. Tarımda ve gıdada artan riskler fiyatları yukarı çekerken, ithalatın durması mevcut stokların hızla erimesine neden oluyor. Sektör temsilcileri ve ihracatçı birliklerinin, dış ticaret kuruluşlarının destek çağrılarını, uyarılarını artırıyor.

Yılda milyarlarca dolarlık ticaretin gerçekleştiği ve bavul ticaretinin ana merkezi konumundaki Laleli'de KREDİ KARTI-EFT-SWİFT sistemlerinin durmasıyla alışveriş, ticaret ve satışlar tümünden kesildi. Tekstil-hazır giyim alanındaki şirketlerin gerek Rusya ve Ukrayna'ya yönelik ihracatları gerekse önde gelen hazır giyim markalarının bu ülkelerdeki AVM'lerde faaliyet gösteren mağazalarında satışlar durdu. Ülkemizin önde gelen giyim markalarına ait bin dolayında mağaza, kapanma noktasına geldi. Sipariş iptalleri şimdiden 200 milyon dolara ulaştı. Rusya'ya yönelik swift ve kartlı ödeme sistemleriyle ilgili yaptırımlar Türk şirketlerinin Rusya üzerinden Avrupa ülkeleriyle olan ticaretlerini de olumsuz etkiledi ve ödeme sistemlerini felç etti!

Ödeme sorunları, Türkiye'nin yanı sıra Avrupa ülkelerini de olumsuz etkilemeye başladı. Başta turizm sektörü olmak üzere rezervasyonlar yapılamıyor, erken rezervasyon ödemeleri alınamıyor, uçak bileti satışları gerçekleşemiyor. Rusya-Ukrayna savaşının Avrupa ülkelerini de etkilemesi, Türkiye'nin riskli bölge olarak algılanması nedeniyle Avrupalı turistlerden gelen rezervasyonlar da düşüşe geçti. Kara ve deniz taşımacılığında olağanüstü sıkıntılar baş gösterdi. Tır taşımacılığında Bulgaristan ve Romanya üzerinden Ukrayna hattı kapandığı için Gürcistan-Rusya sınırına yönelen karayolu taşımacılığında, sınır bölgesinde 20 kilometreye varan tır kuyrukları oluşurken, **deniz yoluyla yapılan ticaret savaş nedeniyle limanların kapanmasından ötürü kesildi.** Navlun fiyatları bir haftada yüzde 50'yi aştı! Petrol fiyatlarındaki artış, akaryakıt fiyatlarının yükselmesi taşımacılıkta navlun fiyatlarını yukarı çekerken Rusya ve Avrupa'nın karşılıklı hava sahalarını tümüyle kapatması havayolu ile kargo taşımacılığını güçleştirdi, fiyatları olağanüstü düzeylere taşıdı.

Savaşın uzayarak sürmesi ve ihracattaki duraklamanın devam etmesi durumunda; bahar aylarından itibaren artacak ürün miktarı nedeniyle pek çok ürünün tarlada, bahçede kalacağı, üreticinin ve ihracatçının ağır ekonomik kayıplarla karşılaşacağını bugünden öngörmek yanlış olmayacaktır!

GIDADA KITLIK VE FİYAT ARTIŞI TEHLİKESİ HIZLA BÜYÜYOR.

Rusya-Ukrayna savaşıyla daha da artan riskler, içerideki üretim düşüşleri, iktidarın etiket savaş ıddiasıyla örtülemez hale geldi. FAO Dünya Gıda Fiyat Endeksi 140,7'ye yükseldi. İktidar nihayet, aylar önce gündeme getirdiğim, 'kritik gıda ürünlerine ihracat kısıtlaması ve önceliğin iç pazara verilmesi' önlemlerini uygulamaya koydu!

Rusya-Ukrayna savaşıyla birlikte iki ülkenin Karadeniz'deki limanlarının kapanması buğday, arpa, ayçiçek yağı başta olmak üzere pek çok kritik tarımsal ürün ithalatının yüzde 60-70'inin yapıldığı bu ülkelerden alımları olanaksız hale getirdi. Türk gemileri limanlarda mahsur kalırken, yüzlerce tır geri dönüş yolları arıyor. İki ülkeden gıda ve hububat ihracının durma noktasına gelmesi küresel gıda fiyatlarındaki artışı bugüne kadarki en yüksek düzeye çıkarttı. Birleşmiş Milletler (BM) Gıda ve Tarım Örgütü (FAO) Gıda Fiyat Endeksi şubat ayında yüzde 3,9 artış göstererek ortalama 140,7 puan oldu. Küresel gıda fiyatlarında artışı tetikleyen ürünler süt ürünleri ve bitkisel yağlar olurken, tahıl fiyat endeksi aylık yüzde 2, yıllık ise yüzde 14,8 artış gösterdi.

Küresel emtia borsalarında buğday ve diğer hububat ürünlerinin fiyatları son 15-20 yılın rekor seviyelerine yükseldi. Toprak Mahsulleri Ofisi'nin (TMO) geçen hafta yaptığı 435 bin ton ekmeçlik buğday ithalatı ihalesine gelen en düşük fiyat teklifi ton başına 420 dolara (6 bin TL) yükseldi.

Fiyatların büyük kısmı 500 doların üzerine çıkınca TMO 450 doların üzerindeki fiyatları eleyerek alım miktarını 285 bin tona düşürmek zorunda kaldı. Alımın ton başına 408-449 dolar arası fiyatlardan yapıldığı kaydedildi. Kısa süre önce ton başına 347 dolardan alım yapan TMO'nun buğday ithal faturası ton başına yaklaşık 100 dolar arttı. Yurt dışından ithal olanağı kesildi. Avrupa ve ABD'den, Kanada'dan yapılabilecek ithalat, lojistik ve navlun fiyatlarındaki olağanüstü yükselişler, teslim süresinin uzunluğu nedeniyle çok yüksek tutarlarda ve kimse buğdayını, mısırını, ayçiçeğini satmak istemiyor. Sürekli şekilde içerideki üretimin desteklenmesi, üreticiye

sağlanan teşvik ve desteklerin artırılması, bütçede tarımsal ve hayvansal üretimin desteklenmesine daha fazla pay ayrılmasını dile getirmeme rağmen iktidar bu önerilere kulak tıkadı. Görevden affedilen Tarım ve Orman Bakanı, içeride üretimin düşmesi, üreticinin tarlasının boş kalması, üretimden vazgeçmesiyle ilgili uyarılarımıza 'paramız var ithal ederiz' karşılığını veriyordu. Şimdi öyle bir noktaya gelindi ki bu gidişle paranız olsa da ürün bulmak olanaksız hale gelecek! Gıda fiyatlarında, ekmekte, ayçiçeği ve zeytinyağında, yumurta ve sütte, daha birçok üründe, gıda maddesindeki fiyat artışlarını marketlere, pazarcıya ceza keserek, etiket denetimi yaparak, üreticinin depolarını basarak, hal esnafını suçlayarak düşürebileceğini zanneden iktidar, gerçeği ancak aylar sonra görebildi.

Tarımsal üretim ve girdi maliyetlerindeki artışları, üreticinin tarlasına gübre atmadığını, ilaç-tohum-fide alamadığını, mazot, elektrik, doğalgaz, sulama zamlarıyla tarlasını süremez, ektiği ekini sulayamaz halde olduğunu hep vurguladım. Ne yazık ki iktidarın ekonomi politikaları bu ortamı yarattı. İktidar, kendi sorumluluğunu kabul etmek yerine kaçma yolunu seçti. Şimdi artık kıtlık-yokluk tehlikesi belirince, kuzeyimizdeki savaş nedeniyle riskler daha da artıp, 'gerekirse ithal ederiz' çözümünün yolları kapanınca, nihayet bazı ürünlere ihracat yasağı getirmek ve iç pazarda satılmasını sağlamayı akıl edebildi. Oysa pek çok ülke COVID-19 salgınının başından beri, tarımsal-hayvansal üretim ve gıda ürünlerindeki üretimin düşmesi, arzın gerilemesi, küresel düzeyde fiyatların artması üzerine kendi üreticisini ve tüketicisini korumak için ihracat kısıtlamaları ya da yüksek ek vergilerle ihracatı caydırmaya, ürünlerini daha pahalıya satmaya yöneldi.

Aylardır gıdada yetersiz üretimle, kıtlık-yokluk tehlikesinin baş göstereceği uyarılarımıza rağmen önlem almayan, söylediklerimize kulak asmayan iktidar, şimdi panik halde günü kurtarmaya çalışıyor. Öngörüsüz, plansız, programsız uygulamalar ve politikalarla yıllardır ülke tarım ve hayvancılığı tükenme noktasına getirildi. **Şimdi yerli üreticiyi terbiye etmek için sürekli kullandıkları ithalat kapısının da artık çözüm olamayacağı bir noktaya gelindi!**

AKARYAKIT ÜRÜNLERİNE ART ARDA GELEN ZAMLAR KESİLMEMEYECER...

Ne stratejik rezerv, ne de tedbir var. Tedbir alınmazsa zamlar sürecektir. KDV düşürülmeli zam ÖTV'den karşılanmalı

Akaryakıtta art arda gelen zamlarla benzin ve motorinin litresi 20 lirayı geçti. İktidar artışı ÖTV ve KDV'den karşılayıp zamları pompaya artık yansıtılamaz. Akaryakıt daha fazla zamlanırsa enflasyon daha da artacak.

Rusya ile Ukrayna arasındaki savaşın ardından petrol fiyatlarındaki artışın ülkemizde her gün pompa fiyatlarına zam olarak yansması ile ilgili önlemler alınmalı.

İktidar döviz kurunun düşmesine karşın akaryakıt ürünlerinde indirim yerine, özel tüketim vergisinin payını artırmayı tercih etti. Bu durum petrol fiyatı ya da döviz kurundan kaynaklı her artışın doğrudan pompaya yansmasına neden oldu. Yalnızca 1 Ocak'tan bu yana akaryakıt ürünlerine toplamda 23 defa zam geldi. Başka bir deyişle 1 Ocak'tan bu yana geçen 64 günde neredeyse ortalama her 3 günde bir akaryakıt ürünlerine zam yapılmış oldu.

Ekonomi Değil, Akaryakıt Şahlandı

e'de ekonominin uçacağı vaadiyle hayata geçirilen Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'nin resmen başladığı Temmuz 2018 tarihinde benzinin litresi 6 lira 28 kuruş, motorinin litresinin ise 5 lira 74 kuruşa satılıyordu. Yalnızca yılbaşından bu yana 5 Mart 2022 tarihine kadar geçen 64 gün içinde benzinin litresine 6 lira 96 kuruş tutarında, motorinin litresine 7 lira 43 kuruş tutarında, LPG otogazın litresine ise 2 lira 40 kuruş tutarında zam yapıldı. Tek başına bu bile iki ayda ülkemizin yaşadığı krizi gösterirken, iktidarın hiçbir adım atmadığını göstermektedir.

Depo Artık 1000 Liraya Doluyor

Söz konusu zamların ardından 50 litrelik bir deponun dolması için benzinli araçlar için 650 liraya dolan depo, yalnızca iki ay içinde 940 liraya dolmaya başladı. Motorin kullanan aracın deposu ise 640 liraya dolarken, iki ay içinde 995 liraya dolmaya başladı. LPG otogaz kullanan aracın deposu ise 450 liraya dolarken, iki ay içinde 540 liraya dolmaya başladı. Başka bir deyişle artık benzin ve motorin kullanan araçların deposunun dolması 1000 liraya dayanmıştır.

Liradaki Değer Kaybı Zamları Tetikliyor

Akaryakıt ürünlerine gelen zamların nedeni Brent petrolün artışının yanı sıra döviz kurunun yüksek olmasından kaynaklanmaktadır. 2012-2014 yılları arasında Brent petrol fiyatlarının 110 dolar ile 120 dolar arasında olduğu

dikkate alındığında uluslararası fiyat artışı tek başına zamların nedeni olmamaktadır. Türkiye’de akaryakıt zamları Türk Lirası’nın döviz kuru karşısında değer kaybetmesinden kaynaklanmaktadır.

KDV düşürülmeli zam ÖTV’den karşılanmalı

Akaryakıt ürünlerine gelen zamlara her kesimden tepki yükselmektedir. Akaryakıt zamları ulaşım ve nakliye başta olmak üzere maliyetleri artıracığı için vatandaşa enflasyon olarak da yansıyacaktır. Akaryakıt ürünlerindeki zamların pompa fiyatlarına yansımaması için KDV ve ÖTV’den karşılanması gerekmektedir. Zamların ÖTV’den karşılanması ve KDV oranının yüzde 1’e düşürülmesi vatandaşın yükünün azaltılması anlamına gelecektir. İktidarın olası bir krize karşı herhangi bir akaryakıt rezervi ve tedbiri olmadığı için krizin faturası doğrudan pompa fiyatları üzerinden vatandaşlara yansıtılmaktadır.

Tedbir alınmazsa zamlar durmayacak

Akaryakıt ürünlerine art arda gelen zamlar iktidarın herhangi bir tedbir almaması durumunda devam edeceği ortadadır. Rusya ile Ukrayna arasında yaşanan savaş nedeniyle akaryakıt ürünlerinin fiyatlarını belirleyen brent petrol fiyatları 80 dolar seviyelerinden 120 dolar seviyesine çıkmıştır. Dolayısıyla brent petrolde artış eğilimi devam ettikçe ve döviz kurundaki yükseliş de sürdükçe akaryakıt ürünleri artmaya devam edecektir. Bu kapsamda sektör kaynakları 7 Mart itibarıyla motorin ve benzinde büyük bir zam beklemekte, düşüş olmazsa önümüzdeki hafta ikinci bir zammın olasılığını dile getirmektedir.

ÖNLEM ALINMAZSA ÇOCUKLAR OKULA, İNSANLAR İŞE GİDEMEEYCEK

Akaryakıt fiyatlarını sürekli artması nedeniyle okul servisleri, özel halk otobüsü esnafı ve Millî Eğitim Bakanlığına bağlı taşımali eğitim servis esnafı artık iş yapamaz hale geldi.

Bu Gidişle Öğrencilerimiz Okula Gidemeyecek

Türkiye daha önce hiç yaşamadığı bir krizi yaşıyor. Mazot ve benzin artık her gün 1 -1,5 lira artıyor. 22 lirayı aşan mazotun benzinin fiyatı bu ayın sonunda ne olur belirsiz. Kırsal bölgelerde eğitim taşımali sistemle yapılıyor. Birçok ilde taşımacılık sektöründe yer alan esnafımız kontak kapatma noktasına geldi. Bunun sonucunda öğrencilerimiz ne yazık ki mağdur olacak. Millî Eğitim Bakanlığının da bu konuyla ilgili tedbir alması lazım ve okul servislerinin artan akaryakıt maliyetleri nedeniyle aradaki farkı servis esnafına ödemesi lazım. Aksi takdirde bu durum sürdürülebilir değildir. İktidarın taşımacılık sektöründeki servis esnafına destekte bulunması lazım. İktidar derhal bu konu ile ilgili adım atmalı ve taşımacılık eğitimi yapan servis esnafına destek olmalıdır.

Devlet, Yoksul Esnaf Üzerinden İyilik Yapamaz

Şehir içi toplu taşımacılıkta hizmet veren özel halk otobüsü esnafının gelen zamlardan sonra artık gelirleri giderlerini karşılamamaktadır. Resmi verilerle bir özel halk otobüsünün aylık gideri; bir aylık mazot gideri 30 bin TL’yi aşmış durumda. Hal böyle olunca özel halk otobüsleri artık sefere çıkamayacak duruma geldi. Özel halk otobüsü işletmeleri birçok yerde artan akaryakıt fiyatlarına karşı kontak kapatmış vaziyette. İşletmeciler çalışmayıp, arabalarımızı evimi izin önüne bağlasak daha karlı duruma geleceklerini dile getiriyorlar. Ayrıca ücretsiz taşıma yapan özel halk otobüslerine verilen destekler yetersiz durumda. Sosyal devletin görevi kendi yoksuluna, engellisine, yaşlısına bakmaktır. Fakir, yoksul esnafının üzerinden devlet iyilik yapamaz.

Devlet Halk Otobüsü Esnafı Üzerinden Ağalık Yapmayı Bırakmalı. Devlet Akaryakıtta ÖTV Ve KDV’den Feragat Etmelidir

Taşınan ücretsiz yolcular için her bir özel halk otobüsü esnafına 2018 yılından bu yana verilen destek Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı tarafından sadece 1000 TL. Dört yıldır artış yapılmadı. Bu otobüslere 65 yaş üzeri, engelli ve bazı kamu personeli ücretsiz biniyor. Bazı araçlar aylık 14-15 bin liralık ücretsiz yolcu taşıyor. Örneğin Malatya’da her 100 kişiden 32’si otobüslere ücretsiz biniyor. Devlet halk otobüsü esnafı üzerinden ağalık yapmayı bırakmalıdır. Bu kişilerin binış ücretleri devlet tarafından karşılanmalıdır. Özel Halk Otobüsü esnafı her ay zararına çalışmaktadır. Devletin bu durumu göz önünde bulundurması ve Özel Halk Otobüsü işleten esnafımıza destek olması gerekmektedir. Sosyal devlet, esnaf üzerinden vatandaşa hizmet etmemeli, hizmet ve destekleri kendi bütçesinden yapmalıdır. Devletin benzinde ve mazotta ÖTV ve KDV’den feragat ederek, esnafın yükünü bir nebze olsa hafifletmesi gerekmektedir. Eğer böyle giderse, öğrencilerimiz okullarına gidemeyecek, şehir içi ulaşım ise sürekli aksayacak, vatandaşlarımız işine gidemez hale gelecek.

Akaryakıtta 64 Defa Zam Gelmesi, Taşımacılık Hizmeti Veren Esnafı Bitirdi

Türkiye’de akaryakıt fiyatlarına neredeyse hemen her gün zam gelmektedir. Öyle ki son bir yılda benzine yüzde 185 oranından fazla zam gelmiştir. Geçtiğimiz yıl 7,23 TL olan benzin ve mazot fiyatları, 2022 yılının ilk 3 ayında

gelen art arda zamlar neticesinde 20 TL'yi aşmıştır. Sadece 2022 yılında akaryakıtta toplamda 64 defa zam gelmiştir. Geçen yıl bir aracın deposu ortalama 397 TL'ye dolarken, Mart 2022 itibariyle bu fiyat 1025 TL'ye çıkmıştır. Akaryakıtta gelen zamlar en çok eğitimde taşımacılık hizmeti yapan servis işletmelerini ve şehir içi taşımacılık hizmeti veren özel halk otobüs işletmelerini etkilemiştir. Bu durumda hem servis esnafımız artan akaryakıt maliyetleri nedeniyle adım adım iflasın eşiğine gelmekte bir diğer yandan da öğrencilerimiz okullarına gidememektedir. Geçtiğimiz yıl ihale aldıklarında 7,23 TL olan benzinin litresi Mart 2022 itibariyle 20 TL'yi aştığını düşündüğümüzde, servis işletmesinde hizmet veren esnafımızın kazançları akaryakıt masrafını dahi artık karşılamamaktadır.

Meclis Taşımacı Esnafın Sorunlarının Çözümlerini Araştırın

Şehir içi taşımacılık yapan Özel Halk Otobüsü işletmeleri de sürekli artan akaryakıt fiyatları nedeniyle kontak kapatma noktasına gelmiştir. Sürekli artan akaryakıt fiyatları nedeniyle özel halk otobüslerinin gelirleri giderlerini karşılayamaz duruma getirmiştir. Ortalama aylık giderleri 50 bin TL'yi bulan özel halk otobüslerinin geçtiğimiz yıla göre ortalama aylık akaryakıt masrafları 30 bin TL'yi bulmuştur. Bunun yanı sıra özel halk otobüslerinin zorunlu giderlerini düşündüğümüzde her ay ortalama 6 ila 7 bin TL arası zararla çalıştığı gözlemlenmektedir. Engelliler, yaşlılar vb. dezavantajlı grupların ücretsiz olarak taşınmasının maliyetinin de özel halk otobüs işletmelerine aylık asgari 10.000 ila 14.000 TL arası değiştiği görülmektedir. Böylesine bir maliyete rağmen Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı tarafından ücretsiz taşımacılık desteği olarak sadece 1.000 TL ödeme yapılmaktadır. Bu bakımdan söz konusu gruplarda yer alan esnafımızın korunması ve sorunlarının çözülmesi noktasında Meclis'in kamu yararı temelinde görevini ifa etmesi açısından araştırması oldukça elzemdir.

MAZOT DEĞİL PARA YAKIYORLAR

Halkı canından bezdiren akaryakıt zamları, kent içi ulaşımda kullanılan otobüslerin yakıt giderlerini de katladı. Ankara Büyükşehir Belediyesi'nin Ocak ayındaki mazot harcaması 11,1 milyon liraya fırladı.

Ankara metrosunu çalıştırmak için kullandığı elektrik için Ocak 2022'de rekor düzeyde fatura ödeyen Ankara Büyükşehir Belediyesi'nin (ABB) mazot harcamasında da rekor kırıldı. Akaryakıtta birbiri ardına gelen zamlar ile birlikte belediyenin aylık mazot masrafı bir yılda dört kat arttı. Ocak 2022 faturası 11,1 milyon TL oldu.

Akaryakıtta yapılan zamların etkisini ortaya koyan verilere göre ABB, yalnızca Ocak 2022'de 2020 yılı boyunca ödediği paranın dörtte biri kadar mazot harcaması yapmak zorunda kaldı.

Aylık Masraf 11 Milyon TL

Edinilen bilgiye göre, 2019 yılında Ankara'daki belediye otobüsleri için yıl boyunca alınan yakıtın maliyeti 57 milyon 907 bin 763 TL oldu. Covid-19 tedbirleri kapsamında getirilen kısıtlamalar nedeniyle otobüslerin az çalıştığı 2020 yılında ise belediyenin akaryakıt gideri 40 milyon 111 bin 406 TL olarak gerçekleşti. Belediye, 2021 yılında ise otobüslere doldurulan mazot karşılığında 60 milyon 277 bin 709 TL'lik ödeme yaptı.

Akaryakıt zamlarının damga vurduğu 2022 yılı ise belediyenin mazot harcamasında rekor kırılan ay olarak tarihe geçti. Ankara'da belediyeye bağlı otobüslere Ocak ayında doldurulan yakıtın maliyeti 11 milyon 131 bin 716 TL olarak kaydedildi.

Doğalgazda Da Tablo Değişmedi

Belediyenin otobüsler için kullandığı, "Doğalgaz-CNG" giderleri de 2019 yılında 118 milyon 848 bin 273 TL, 2020 yılında 107 milyon 640 bin 897 TL, 2021 yılında ise 172 milyon 440 bin 505 TL oldu. 2020 yılının yalnızca Ocak ayında doğalgaz-CNG gideri olarak belediye kasasından 52 milyon 350 bin 608 TL çıktı.

Maliyet Katlandı

Belediyenin yakıt için ödediği paranın bazı aylara göre dağılımı ise mali tablolara şöyle yansdı:

OCAK 2021:	2 milyon 932 bin 961 TL
HAZİRAN 2021:	4 milyon 534 bin 786 TL
EKİM 2021:	6 milyon 397 bin 314 TL
ARALIK 2021:	9 milyon 782 bin 710 TL
OCAK 2022:	11 milyon 131 bin 716 TL

İNŞAAT MALİYET ARTIŞINDA YENİ REKOR

İnşaat maliyet endeksi ocakta aylık bazda yüzde 15,24, yıllık yüzde 79,91 artış kaydetti.

Aylık bazda malzeme endeksi yüzde 10,12, işçilik endeksi yüzde 33,83 arttı. Yıllık bazda da malzeme endeksi yüzde 98,20, işçilik endeksi yüzde 41,02 artış gösterdi.

Bina inşaatı maliyet endeksi, ocakta bir önceki aya göre yüzde 14,82, geçen yılın aynı ayına kıyasla yüzde 77,78 yükseldi. Bir önceki aya göre malzeme endeksi yüzde 9,20, işçilik endeksi yüzde 34,67 arttı. Ayrıca geçen yılın aynı ayına göre malzeme endeksi yüzde 95,54, işçilik endeksi yüzde 41,09 artış kaydetti.

Bina dışı yapılar için inşaat maliyet endeksi, ocakta bir önceki aya göre yüzde 16,63, geçen yılın aynı ayına göre yüzde 87,22 yükseldi. Aralık 2021'e kıyasla malzeme endeksi yüzde 13,11, işçilik endeksi yüzde 30,75 arttı. Ayrıca geçen yılın aynı ayına göre malzeme endeksi ocakta yüzde 106,92, işçilik endeksi yüzde 40,74 artış olarak kayıtlara geçti.

İKTİDARIN TEK BİLDİĞİ POLİTİKA YA ZAM YAPMAK YA DA SATMAK

İktidarın tek bildiği politika ya zam yapmak ya da satmak, kamuya ait beş doğalgaz santralinden ikisi özelleştiriliyor...

AK Parti iktidarının kamunun elindeki beş doğalgaz santrallerinden ikisini özelleştirme kapsamına alması akıl alır gibi değil. Elektrikte kamunun elinin güçlenmesi gerekirken, iktidar yine satmayı tercih ediyor. İktidarın özelleştirme politikaları elektrikte pahalı faturalar ve günlerce süren kesintiler başta olmak üzere kalitesiz hizmet olarak vatandaşa geri dönüyor. İktidarın tek bildiği politika ya zam yapmak ya da satmak.

İktidar Satmayı Tercih Ediyor

EÜAŞ'ın elindeki en büyük doğalgaz çevrim santrallerinden olan Tekirdağ Doğalgaz Kombine Çevrim A Santrali ve B Santrali ile bünyelerindeki taşınmazlar Cumhurbaşkanlığı kararıyla özelleştirme kapsamına alındı. Ucuz ve kaliteli olacağı vaadiyle elektrik üretimi ve dağıtımının özelleştirilmesi sonucunda fahiş faturalar ve kalitesi tartışmalı bir hizmete dönen elektrik hizmeti günümüzde büyük bir sorun olmaktadır. İktidar kamunun elinin güçlenmesi yönünde adımlar atacağına; kamuya ait santralleri de satmayı tercih etmektedir.

Kamunun Eli Daha Da Zayıflayacak

Her iki santralin toplam büyüklüğünün 958 megavat olduğu dikkate alındığında EÜAŞ'ın bünyesindeki kurulu doğalgaz gücü 4 bin 733 megavattan 3 bin 800 megavat seviyesine düşecektir. Uluslararası piyasada yükselen doğalgaz fiyatları nedeniyle elektrik üretiminde maliyetlerin de dikkate alındığında; söz konusu özelleştirme kamunun elinin zayıflaması anlamına gelecektir.

Faturaları Daha Da Artıracak

AK Parti iktidarının elektrik üretiminde kamunun payını artırmak yerine yine özelleştirmeyi tercih etmesi vatandaşın faturalarının artmasıyla sonuçlanacaktır. İthal girdi kullanılan ve yüzde 100 dışı bağımlı olduğumuz doğalgaz santrallerinin özelleştirilmesi; Türkiye'de elektrik maliyetlerinin daha da artmasına neden olacaktır. Elektrik üretiminde özel sektörün payının yükselmesi de kamunun vatandaş lehine müdahale alanını sınırlandıracaktır.

RUSYA UKRAYNA SAVAŞININ ENERJİ SEKTÖRÜNE YANSIMALARI VE TÜRKİYE

Enerjide yeni durumlar dünyayı etkilerken, Türkiye hem bu global etkilerin yansıması hem 20 yıldır uygulanan sürdürülebilir olmayan enerji politikalarının yarattığı durumu yönetmeye çalışmaktadır. Ez cümle: “enerji, enerjiden büyüktür”

Uluslararası Enerji Ajansı(IEA)'nın Avrupa Birliğinin Rusya gazına bağımlılığını azaltmaya yönelik 10 maddelik plan yayınladı:

1. Rusya ile yeni gaz tedarik sözleşmesi imzalanmaması,
2. Rus arzını alternatif kaynaklardan gelen gazla değiştirilmesi,
3. Piyasa direncini artırmak için minimum gaz depolama yükümlülüklerinin yerine getirilmesi
4. Yeni rüzgar ve güneş yatırımlarına hız verilmesi
5. Biyoenerji ve nükleer enerji üretiminin artırılması,
6. Kırılgan elektrik tüketicilerini yüksek fiyatlardan korumak için kısa vadeli önlemler alınması,
7. Gaz kazanlarının ısı pompalarıyla değiştirilmesinin hızlandırılması,
8. Binalarda ve endüstride enerji verimliliği iyileştirmelerine yoğunlaşılması,
9. Tüketiciler tarafından termostatın geçici olarak 1 °C düşürülmesinin özendirilmesi,
10. Güç sistemi esnekliği sağlamak için kaynak çeşitliliği ve karbondan arındırma çabalarının hızlandırılması

Avrupa için yoğun Rus gazı kullanıyor olması şu anda ciddi bir tehdit.

IEA tarafından önerilen 10 Aşamalı Plan çözüme yönelik düşünceler, biraz teorik, biraz fikir jimnastiği sayılabilir.

En ideal durumda, 2-3 yıl içinde Avrupa'nın Rusya gazına bağımlılığı ancak %30-40'lar mertebesinde azalabilir.

Devreye alınacak çözümler Paris İklim Anlaşması taahhütlerini tehlikeye atabilir.

Avrupa enerji arz güvenliğini sağlamak için nükleer enerjiye odaklanılacağı da başka bir gerçek.

İklim değişikliği ile mücadelede enerji denklemini biçimlemeye çalışırken şimdi yeni bir denklem ile karşı karşıyayız.

Türkiye’de Elektrikte Arz Güvenliğini Sağlamak İçin İvedi Yeni Kararlar Alıyor

Sırasıyla:

1. EPDK 3 Mart 2022 tarihinde aldığı karar ile ana kaynağı rüzgar veya güneş enerjisi olan tesislere ilişkin yapılacak elektriksel kurulu güç artış talepleri için toplam 784,75 MW, birden çok kaynaklı elektrik üretim tesisine dönüşüm taleplerine ilişkin başvuru talepleri için toplam 1322,82 MW kapasite artışına onay verdi. Ayrıca, Elektrik Piyasasında Lisanssız Elektrik Üretim Yönetmeliği'nin 5'inci maddesinin birinci fıkrasının (h) bendi kapsamında lisanssız elektrik üretim faaliyetinde bulunmak üzere iletim seviyesinden yapılacak başvurular için toplam 680,13 MWt kapasite tahsisi yapıldı.
2. Elektrik Piyasası Kanununda yapılan değişiklik ile sanayi ve tarımsal amaçlı tesislerinin bağlantı anlaşmasındaki sözleşme güçlerinin iki katına kadar lisanssız elektrik üretim yatırımı yapma imkanı getirildi. Değişikliğe ilişkin kanun teklifi 5 Mart 2022 günü TBMM Genel Kurulunda Nükleer Düzenleme Kanunu Teklifi görüşmeleri sırasında kabul edildi. Değişiklik ile 6446 Sayılı Elektrik Piyasası Kanununun Lisanssız yürütülebilecek faaliyetler başlıklı 14'üncü maddesinin “g” bendi şu şekilde değiştirildi; Belediyeler ve bunların bağlı kuruluşları ile sanayi tesisleri ve tarımsal sulama amaçlı tesisler tarafından bağlantı anlaşmasındaki sözleşme gücünün iki katı ve diğer kişiler bağlantı anlaşmasındaki sözleşme gücü ile sınırlı olmak kaydıyla, yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı üretim tesisi yapılmasına..

Bu değişiklikte doğrudan güneş yatırımlarını desteklemek içindir.

3. EÜAŞ enerji arz güvenliğini ve elektrik fiyatlarını kontrol altında tutabilmek için 3800 MW'lık 2 doğal gaz santrali yatırımına başlıyor.

4. Ayrıca, Cumartesi günü Enerji Piyasası Kanununa eklenen bir son dakika maddesi ile, elektrik üreten santrallerin elektrik borsasındaki hareket kabiliyeti sınırlandı. Enerji Piyasası Kanununun 17. Maddesine eklenen fıkrayla EPDK'ya elektrik fiyatlarına müdahale etme, sınırlama yetkisi verildi. Enerji sektöründeki serbest piyasa kavramı lavedildi. 20 yıldır kurgulanan sistem ile enerji arz güvenliği yaratılmadığı gibi oluşan elektrik fiyatları ödeyemeyen bir toplum yaratılmıştı.

Enerjide yeni durumlar dünyayı etkilerken, Türkiye hem bu global etkilerin yansıması hem 20 yıldır uygulanan sürdürülebilir olmayan enerji politikalarının yarattığı durumu yönetmeye çalışmaktadır. Ez cümle: "enerji, enerjiden büyüktür"

ELEKTRİĞİ PAHALIYA ALIP ÖZELE UCUZA SATACAKLAR

Sözde ucuz elektrik vaadi için kamu zararının faturası vatandaşa kesilecek... EÜAŞ aracılığıyla kamu zarar ettirilecek, ucuz elektrik vaadinin faturası yine vatandaşa çıkacak

Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu'nun (EPDK) kararı kapsamında Elektrik Üretim AŞ'nin (EÜAŞ) özel elektrik üretim şirketlerinden pahalı olan piyasa fiyatından elektrik satın alarak son tedarik dağıtım şirketlerine daha ucuza satması kamunun zarar etmesine neden olacak. EÜAŞ'ın son tedarik kullanıcılarına sattığı elektriğin daha önce yüzde 30 olan payı yüzde 90'a çıkarılarak ihale açıldı. 2025 yılının sonuna kadar devam edecek elektrik alımı nedeniyle EÜAŞ zarar ettirilecek ve bu zarar Hazine'den yani vatandaşın ödediği vergilerden karşılanacak.

EÜAŞ'ın Payı Yüzde 90'a Kadar Çıkarıldı

EPDK; 26 Şubat 2022 tarihinde aldığı karar ile görevli tedarik şirketlerinin son kaynak tedarik müşterilerinin ihtiyacı için en az yüzde 50 en fazla yüzde 90 kadar kısmını EÜAŞ'tan alma şartı getirdi. EPDK'nın kararı öncesi yüzde 30 olan bu oran yüzde 90'a kadar çıkarılırken; söz konusu yüksek oran nedeniyle şirketlerin EÜAŞ'tan elektrik alması bir anlamda zorunlu hale getirildi.

Tedarik Şirketleri Kollanmış Olacak

Görevli tedarik şirketlerinin son kaynak tedarik müşterilerine daha önce sattığı elektriğin yüzde 70'i ikili anlaşmalarla alınırken; EPDK'nın yeni kararıyla yüzde 90'ı EÜAŞ'tan alınabileceği için ikili anlaşmalarla alınacak elektriğin payı 10'a inecek. Başka bir deyişle elektrik alımında maliyetleri düşürülecek şirketler EÜAŞ aracılığıyla kollanmış olacak.

Düzenlemeden Sonra EÜAŞ İhaleye Çıktı

EPDK'nın söz konusu kararının ardından EÜAŞ da 1 Nisan 2022 - 31 Aralık 2025 döneminde yerli kömür, ithal kömür, doğalgaz yakıtlı santraller ve yenilenebilir enerji kaynaklı santralleri işleten özel şirketlerden elektrik satın almak için ihale duyurusu yaptı. EÜAŞ, yıl boyu baz yük dağılımıyla; özel yerli kömür santrallerinden 150 milyar kWh'ye, özel ithal kömür santrallerinden 44 milyar kWh'ye, özel doğalgaz santrallerinden 44 milyar kWh'ye, özel yenilenebilir enerji kaynaklı santrallerinden 17,5 milyar kWh'ye kadar elektrik satın alacak.

Kamunun Zarar Ettirilmesine Neden Olacak

Elektrik üretiminin yaklaşık yüzde 85'i özel şirketler tarafından yapılırken, oluşan piyasa fiyatı bugün ulusal tarifenin üzerinde bulunmaktadır. Bu kapsamda EÜAŞ'ın ihaleyle alacağı elektrik ile vatandaşın faturalarının düşeceği vaadinin gerçekçi olmadığı ancak özel şirketlerin lehine olacağı ortadadır. EÜAŞ'ın özel üretim şirketlerinden piyasa fiyatına elektrik alarak bunu tedarik şirketlerine daha ucuza satması kamunun zarar ettirilmesine neden olacak.

Zarar Vatandaşın Vergilerinden Karşılanacak

Kamu iktisadi teşebbüsü statüsünde olan EÜAŞ'ın zarar etmesi durumunda zararları Hazine'den gider olarak karşılanmaktadır. Başka bir deyişle iktidar şirketlere ucuz elektrik sağlayabilmek için EÜAŞ'ın zarar ettirilmesi ve bunun da vatandaşın vergilerinden karşılanmasına göz yummaktadır. Bu durum EÜAŞ'ın mali yapısını tamamen bozacaktır. Bu uygulama elektriğin maliyetini düşürmeyeceği gibi Hazine'nin yükünü daha da artıracaktır.

ASGARI DEĞİL SEFALET ÜCRETİ!

Bırakın eti, sebze ve bakliyat ürünleri asgari ücretlilerin sofrasında artık lüks oldu. Kuru ekmeğin bir yıllık fiyat artışı asgari ücret zammını geride bıraktı.

Yüzde 54,4 bulan resmi enflasyon karşısında 2022 yılı için belirlenen 4253 TL asgari ücretin alım gücü olarak geçtiğimiz 2825 TL olan asgari ücretin gerisine düştü.

Müjde ve tarihi zam olarak sunulan yüzde 50'lik asgari ücret zammı 2022'nin daha ikinci ayı dolmadan açlık sınırının altına düştü. Buda demek oluyor ki 2022 yılının geri kalan bölümünde asgari ücretli açlık sınırının altında yaşamaya devam edecek. Enflasyonun gelecek ay artan maliyetler dolayısıyla yüzde 60'ları bulacağını düşündüğümüzde sofradaki ürünler her ay azalmaya devam edecek. Türkiye'de artık gıdaya erişimin artan fiyatlar karşısında daha da zorlaşacağını göz önüne aldığımızda, dar gelirli yurttaşlar için ülkede gelecek aylarda açlık krizi ortaya çıkacaktır.

Kuru Ekmeğin Bir Yıllık Artış Fiyatı Asgari Ücrete Gelen Zammı Geride Bıraktı.

Asgari ücrete 2022 yılı için verilen zam yüzde 50 zam geldi lakin TÜİK verilerine göre kuru ekmeğin fiyatı son bir yılda yüzde 62 arttı. Kuru ekmeğin fiyat artışı asgari ücrete gelen yüzde 50'lik zamdan yüzde 12 daha fazla.

2825 TL ile geçtiğimiz yılın Şubat ayında 403 adet ekmeğe alabilen bir asgari ücretli, 2022 yılının Şubat ayında 4253 TL asgari ücret ile 357 ekmeğe alabiliyor. Asgari ücrette yüzde 50'lik zamma rağmen asgari ücretlinin sofrasında 46 ekmeğe azalmış durumda.

4253 TL asgari ücretin 2825 TL asgari ücret karşısındaki alım gücü sadece ekmeğe de sınırlı değil.

Son bir yıldaki bazı besin maddelerinin fiyat artışına baktığımızda; Domates yüzde 169,Sivri biber yüzde 133,Salatalık yüzde 150,Patates yüzde 152,Margarin yüzde 139,Mercimek yüzde 96,Nohut yüzde 120,Makarna yüzde 90,Tavuk yüzde 77,Un yüzde 77 ve Yumurta yüzde 66 arttı. Geçtiğimiz yılda göre asgari ücretlinin sofrasındaki kayıp; patatete 553 kilo, domatete 231 kilo, nohutta 89 kilo ve yumurtada ise 303 adet oldu. Asgari ücretli için değil et, artık sebze ve temel bakliyat ürünleri dahi artık lüks oldu.

ÜRÜN	2021 Asgari ücret alım	2022 asgari ücret alım	Fark
Biber	298 Kg.	193 Kg.	105 Kg.
Domates	525 Kg.	294 Kg.	231 Kg.
Salatalık	403 Kg.	241 Kg.	162 Kg.
Patates	1320 Kg.	787 Kg.	553 Kg.
Kabak	415 Kg.	236 Kg.	179 Kg.
İspanak	650 Kg	418 Kg.	232 Kg.
Tavuk	176 Kg	149 Kg	17 Kg.
Ekmeğe	403 Adet	357 Adet	46 Adet
Yumurta	3138 Adet	2835 Adet	303 Adet
Margarin	201 Paket	121 Paket	80 Paket
Makarna	495 Paket	388 Paket	107 Paket
Mercimek	256 Kg.	193 Kg.	63 Kg.
Nohut	282 Kg.	193 Kg.	89 Kg
Un	553 Kg.	462 Kg	91 Kg

Kaynak; TÜİK Madde Sepeti verilerinden hesaplanmıştır.

Dünya'da En Pahalı Gıda Ürünlerine Sahip Olan İlk 5 Ülkeden Biriyiz.

Nebati'nin yeni ekonomi modeli ile güya uçacaktık, kur düşecek, yüksek faizden kurtulacak, enflasyonda kalıcı düşüş sağlayacaktık. Lakin sonuç tam tersi oldu. Kur tekrar yükselmeye başladı, piyasa faizleri, uçtu ve enflasyon ise kontrolden çıktı. Kısacası Nebati'nin ya tutarsa modeli patlamış oldu.

Türkiye yüzde 64'lük gıda enflasyonu ile dünyada en yüksek gıda enflasyonuna sahip ilk 5 ülkeden biri oldu. Türkiye yüzde 63,3 gıda enflasyonuna sahip Zimbabveyi dahi geri bırakarak; Venezuelalla, Lübnan, Kosova ve Surinam ile birlikte ilk 5 sırayı paylaştı.

YENİ ECZACILARI DA İŞSİZLİK BEKLİYOR

Yükseköğretim Kurulu'nun (YÖK) istatistiklerine göre, 2003'te eczacılık fakültesi sayısı 12 iken Resmi Gazete'de yayımlanan kararla fakülte sayısı 53'e yükseldi. TEİS Genel Başkanı Saydan işsizlik sorununa dikkat çekti.

Ülkede her yıl sayıları artmaya devam eden eczacılık fakültelerinin durumu sektörü endişelendiriyor. Fakültelerden mezun olanlar ise işsizlik gerçeğiyle yüz yüze kalıyor. 2012'de yapılan yasal düzenlemeyle eczane açmak nüfus sayısı şartına bağlandı. 3 bin 500 kişiye yalnızca bir tane eczane düşmesi şartı, 2018 yılından itibaren geçerli durumda.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan imzasıyla Resmi Gazete’de yayımlanan kararlar, eczacılık fakültelerine yenileri eklendi. Bahçeşehir Üniversitesine bağlı Eczacılık Fakültesi, Fırat Üniversitesine bağlı Eczacılık Fakültesi, Kocaeli Sağlık ve Teknoloji Üniversitesine bağlı Eczacılık Fakültesi kuruldu. Bu kararlar birlikte 2003 yılında 12 olan eczacılık fakültesi sayısı 53’e yükseldi.

YÖK’ün 2021-2022 yılı eczacılık fakülteleri için belirlediği kontenjan 3 bin 972. Sağlık Bakanlığı Sağlıkta İnsan Kaynakları 2023 Vizyonu’na göre 2023 yılında eczacı ihtiyacı 32 bin 886 ve hali hazırda Türkiye’de bulunan eczacı sayısı ise 42 binden fazla. 2003’te 919 mezun veren eczacılık fakülteleri 2020 yılında 2 bin 82 mezun verdi.

Tüm Eczacı İşverenler Sendikası (TEİS) Genel Başkanı Ecz. Nurten Saydan, Türkiye’de 53 Eczacılık Fakültesi’nden sadece 14 tanesinin Eczacılık Eğitimi Programlarını Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği (ECZAKDER) tam akredite olduğunu hatırlattı. Saydan, “Eczacılık fakülte sayılarının ve öğrenci sayılarının her geçen yıl artmasıyla, eczacılık fakültelerinden mezun olanları işsizlik sorunu bekliyor ve bu durum endişe verici hale gelmeye başladı” dedi.

Saydan, sürekli açılan eczacılık fakültelerinden mezun olan eczacıların çoğunun yaşanan istihdam sorunu nedeniyle kamuda ve özel sektörde iş bulamadıklarını söyleyerek açıklamasında şunlara yer verdi:

“2003’te 919 mezun veren eczacılık fakülteleri 2020 yılında 2 bin 82 mezun verdi. Önümüzdeki dönem yeni mezun olacak genç eczacılar için iş bulma açısından ciddi sorunların yaşanacağı bir dönem olacak. Zira mezun olanların nerede istihdam edileceği düşünülmeden, planlanmadan açılan üniversiteler gençlerimize bir gelecek sunan kurumlar olmak yerine maalesef işsizliği öteleyen bir yapı halini almış durumdadır. TEİS olarak beklentilerimiz; Sağlık Bakanlığı verilerine göre 2023 yılında 9 bin fazla eczacı olacağı öngörüsünden hareketle; mesleğimizin geleceği ve işsiz eczacı ordusu oluşmaması için daha fazla eczacılık fakültesi açılmaması ve kontenjanlardaki sayıların azaltılması öncelikli hedef olmalıdır.”

ÜNİVERSİTE MEZUNU İŞSİZ SAYISI AVRUPA’NIN 3 KATI

Üniversiteli işsizlerin sayısı her geçen gün artıyor. Üniversitelere girişte baraj puanının kaldırılması bu sayının daha da katlanacağına işaret ediyor. Eurostat verilerine göre, Türkiye’deki üniversiteli işsiz sayısı şimdiden Avrupa ortalamasının 3 kat üzerinde seyrediyor.

Geçtiğimiz ay 2022 Yükseköğretim Kurumları Sınavından (YKS) itibaren ön lisans ve lisans programlarını tercihte 150 ve 180 olan Temel Yeterlilik Testi (TYT) ve Alan Yeterlilik Testi (AYT) baraj puanları uygulaması kaldırıldı.

Baraj puanlarının kaldırılmasıyla artık üniversiteye girmek daha kolay bir hale geldi. Türkiye, nüfusa göre üniversite öğrenci oranı Avrupa’da birinci sıradayken, bu durum beraberinde işsiz üniversite mezunu oranının artmasına da yol açıyor.

Avrupa İstatistik Ofisi’nin 2020 verileri alınarak, Türkiye’de ilköğretim ve üniversite mezunlarının işsizlik oranlarını karşılaştırıldı.

Oranlar, Türkiye’yi Avrupa’da yine olumsuz anlamda özel bir ülke statüsüne getirdi.

Eurostat verilerine göre Türkiye’de üniversite mezunlarının işsizlik oranı, ilköğretim mezunlarının işsizlik oranından daha yüksek.

Eurostat verilerine göre 20-64 yaş arası nüfusta Türkiye’de üniversite mezunlarının işsizlik oranı %12,7 seviyesinde. İlköğretim veya daha düşük seviyede eğitime sahip olanlarda ise işsizlik oranı %12,6 ile bu oranın altında. Avrupa ülkelerinin geri kalanına bakıldığında bu oranın tam tersi olduğu rahatlıkla görülebiliyor.

Avrupa Birliği ülkelerinde 2019 yılı ortalamasına göre üniversite mezunlarında işsizlik oranı %4 seviyesinde. Bu oran, ilköğretim mezunlarındaysa %12,4. Aradaki farkın en yüksek olduğu ülkelerden birisi olan Slovakya’da üniversite mezunlarının işsizlik oranı %3,5 iken ilköğretim mezunlarının işsizlik oranı %29,7. Romanya, Çekya, Macaristan, Avusturya, Bulgaristan, İsveç, Karadağ, Litvanya, Almanya ve Polonya gibi ülkelerde de arada benzer uçurumlar mevcut.

HER ÜÇ KADINDAN BİRİ İŞ BULAMIYOR

Türkiye iş yaşamında cinsiyet eşitsizliğinde de Avrupa ve OECD ülkeleri ortalamasını geçti. Türkiye'de istihdamdaki her 10 kadından üçü kayıt dışı çalışırken, 3 kadından biri ise işsiz.

Yaşamın her alanında eşitsizlikle mücadele etmek zorunda bırakılan kadınlar iş yaşamında da eşitsizliği derin bir şekilde yaşıyor. DİSK Genel-İş Emek Araştırma Dairesi'nin (em-ar) Kadın Emegi Raporu'na göre kadın işsizliğinde OECD ve Avrupa ülkelerinin ortalamasının oldukça üstünde orana sahip olan Türkiye'de her 3 kadından 2'si istihdama katılamıyor.

Genç Kadınlarda İşsizlik

Rapora göre 13.3 milyon kadın ücretsiz bakım emeği verdiği için çalışma hayatına katılamazken her 10 kadından 3'ü ise kayıt dışı; 1.2 milyondan fazla kadın ise hem yarı zamanlı hem de kayıt dışı çalıştırılıyor. Cinsiyete göre ülkelerin işsizlik oranına bakıldığında; Türkiye'nin kadın işsizlik oranı, birçok ülkeye göre yüksek. Yıllar içerisinde dar tanımlı kadın işsizliği verilerinde de kadınların işsizlik oranlarının daha da yükseldiği ve kadın erkek işsizlik farkının kadınlar aleyhine daha da açıldığı görülüyor. İşten çıkarmaların arttığı pandemi döneminde de en çok kadınlar işten çıkarıldı. 2020'de geniş tanımlı kadın işsizliği yüzde 36.6'ya çıktı. Bugün ise her 3 kadından biri işsiz. TÜİK'in 2021 yılı 4. çeyrek verilerine göre, 15-24 yaş arası genç kadın işsizliği 493 bin kişi ile yüzde 27.2 olarak tespit edilirken resmi verilerin iki katına çıkarak 943 bin kişi ile yüzde 42.7 oldu.

Çalışma hayatında toplumsal cinsiyete dayalı eşitsizliklerin önemli bir göstergesi de ücret adaletsizliği oldu.

Türkiye'de erkekler, kadınlara göre yüzde 27.4 daha fazla kazanıyor. En fazla ücret eşitsizliği ise yevmiyeli çalışan erkek ve kadınlar arasında görülüyor. Yevmiyeli çalışan erkekler, yevmiyeli çalışan kadınlara göre yüzde 83.8 daha fazla gelir elde ediyor.



Kadın İşsizliğinde Dünyayı Geçtik

Cinsiyete göre ülkelerin işsizlik oranına bakıldığında; Türkiye'nin kadın işsizlik oranının, birçok ülkeye göre yüksek olduğu görüldü. OECD ülkelerinde kadın işsizliği yüzde 6.1, Avrupa Birliği (AB) ülkelerinde yüzde 7.2 iken Türkiye'de ise dar tanımlı kadın işsizlik oranı yüzde 14.4 oldu. Türkiye'de kadınların istihdama katılım oranı da AB ve OECD ülkelerinin oldukça altında kaldı. OECD ülkeleri ortalamasında kadınların istihdama katılım oranı ile erkeklerin istihdama katılım oranı arasında sadece yüzde 14.5'lik ve AB ülkeleri ortalamasında yüzde 10'luk bir istihdam açığı varken, Türkiye'de bu fark yüzde 39.1 oldu.

KADIN ÇALIŞANLARIN YÜZDE 78'İ BORÇLU

Genel Sağlık-İş Sendikası, sendikaya üye 929 kadın sağlık çalışanı ile 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü nedeniyle özel bir araştırma yaptırdı.

Pandemi ve ekonomik krizin kadın sağlık çalışanları üzerindeki etkisinin araştırmayla kadın sağlıkçıların yüzde 78'i borçlu çıkarken çalışanlar, elektrik doğalgaz ve gıda harcamalarında kısıntıya gittiklerini belirtti. Gündelik yaşamın devamı için yüzde 78.1'i borçlanmak durumunda kaldıklarını söyleyen çalışanlardan kredi kullananların oranı ise yüzde 84.4 oldu.

Gelecek Kaygısı

Pandemi ile birlikte kamuda sağlık hizmetlerinde çalışanlar açısından güvencesiz çalışma ve gelecek kaygısı yurtdışında çalışma ve istifa etme öne çıkıyor. Sağlık emekçilerinin yüzde 82.3'ünün işiyle ilgili gelecek kaygısı duyduğunu bildirilirken işyerlerinde şiddete uğrayan, fazla mesaiye kalan, görevleri dışında işlerde çalıştırılan kadın sağlık çalışanlarının yüzde 57'si ise yurtdışında çalışmak istediğini belirtti. Bu gruptakilerin yüzde 15.4'ü yakın zamanda yurtdışında çalışmakla ilgili hazırlığa başladığını söylerken yüzde 20.5'i de görevinden istifa etmeyi düşünüyor.

HER 100 KADINDA 65'İ İŞ GÜCÜNE DÂHİL OLAMIYOR

485 bin üniversite mezunu kadın işsiz İŞKUR'dan iş beklemeye devam ediyor.

Türkiye'de TÜİK verilerine göre her 100 kadından 65'inin iş gücüne dâhil olamıyor. Sadece ev işleri nedeniyle 10 milyona yakın kadın iş gücüne dâhil olamıyor. İŞKUR'A kayıtlı işsiz kadın sayısı da 2021 Ocak ayına göre son bir yılda yüzde 15 oranında arttı. Ayrıca **388'i doktora, 10 bini yüksek lisans mezunu toplamda 485 bin üniversite mezunu kadın işsiz İŞKUR'da halen iş bekliyor.** Ayrıca geçtiğimiz yıl en az 165 kadın iş cinayetlerinde yaşamını yitirdi.

Kadınlar İş Cinayetlerinde Can Vermeye Devam Ediyor

İSİG Meclisi verilerine göre 2020 yılında en az 2170 işçi iş cinayetlerinde yaşamını yitirirken, hayatını kaybeden işçilerden 165'ikadın emekçilerden oluştu. Kadın iş cinayetlerinin en çok yaşandığı iş kolu ise tarım ve ormancılık olarak gerçekleşti.

2022 yılının Ocak ve Şubat aylarında ise en az 20 kadın işçi iş cinayetlerinde yaşamını yitirdi.

Ev İşleri Nedeniyle 10 Milyona Yakın Kadın İstihdama Dâhil Olamıyor

Türkiye'de kadınlar istihdam yer almak istese de, ev işleri nedeniyle 10 milyona yakın kadın istihdam da yer alamıyor.

TÜİK 2021 yılı genel iş gücü istatistiklerine göre 9 milyon 770 bin kadın, ev işleri nedeniyle istihdama dâhil olamamakta ve iş gücünün dışında kalmaktadır.

Her 100 Kadından 65'i İşgücüne Dâhil Olamıyor.

TÜİK 2021 son çeyrek iş gücü istatistiklerine göre 32 milyon 383 bin 15 yaş kadın nüfusu içerisinde iş gücüne dâhil olamayan kadın sayısı 21,3 milyon. Bu durumda kadınların yüzde 65 'i iş gücüne dâhil olamıyor. Bir başka deyişle her 100 kadından 65'i çalışma hakkından faydalanamıyor.

İŞKUR'a Kayıtlı İşsiz Kadın Sayısı Son Bir Yılda Yüzde 15 Arttı.

İŞKUR aracılığıyla iş bulmak isteyen kadın işsiz sayısı ise yüzde 15 oranında arttı. Ocak 2021 yılında İŞKUR'A kayıtlı kadın işsiz sayısı 1 milyon 386 bin iken bu sayı 2022'nin ocak ayında 1 milyon 595 bine ulaştı.

388'i doktora, 10 bin yüksek lisans mezunu olmak üzere toplamda 485 bin üniversite mezunu kadın İŞKUR'DAN halen iş beklemekte.

ZAM KORKUSU

Yağ fiyatlarının artacağına dair korku yurттаşı marketlere akın ettirdi.

Rusya-Ukrayna savaşı nedeniyle ülkede ayçiçek yağı krizi başladı. Ayçiçek yağında stokların tükenmesi ve fiyatların daha da artması riskine karşı yurttaşlar, marketlere akın etti. Birçok zincir markette saatler içinde 5 litrelik ayçiçeği yağları tükendi.

Ham ayçiçeği ithalatının büyük çoğunluğu yapıldığı Rusya ve Ukrayna'dan devam eden savaş nedeniyle yüklemelerin durması ve yükleme yapılan gemilerin çıkışına izin verilmemesi nedeniyle ülkeye ham yağ ithalatı durdu. Bitkisel Yağ Sanayicileri Derneği'nin, Ticaret Bakanlığı'na gönderdiği yazıda, stoklarda en fazla mart sonu, nisan ortasına yetecek kadar yağ kaldığını belirtmesi üzerine tüketiciler yağ alımına yöneldi.

Bazı marketlerde iki adet 5 litrelik yağ satışları yapılmazken bazı markalara ait 18 litrelik teneke ayçiçek yağı 1098 liradan 36 ay taksit imkânıyla satılmaya başladı. Sosyal medyada paylaşılan bazı fiyat etiketlerinde, 5 litrelik yağ fiyatlarının 250-350 liraya kadar çıktığı görülüyor.

Dünya tahıl ticaretinde önemli bir yere sahip Ukrayna ve Rusya, dünyadaki toplam buğday ihracatının yüzde 30'unu, arpanın yüzde 31'ini, ayçiçeğin ise yüzde 32'sini karşılıyor.

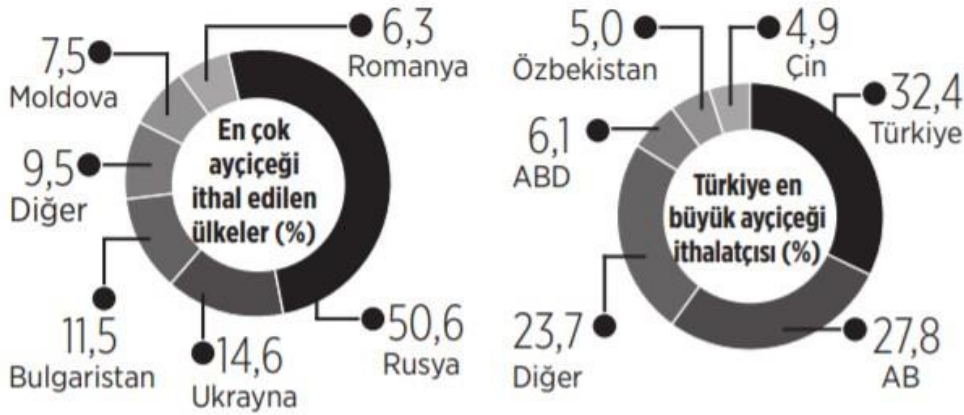
Yaşananların ardından açıklama yapan yeni Tarım ve Orman Bakanı Vahit Kirişçi, Türkiye'nin yeterli miktarda ayçiçek yağı stoku bulunduğunu söyledi. Bakan Vahit Kirişçi, "Çukurova Bölgesinde başlayacak ilk hasada kadar gerekli her türlü planlama yapılmıştır. Ülkemizin 1-1,5 aylık tüketimimize ancak yetecek kadar ayçiçeği yağı tohumu ve yağı stoku bulunduğu iddiaları tamamıyla gerçek dışıdır. Gerek üretimimiz gerek sektörün tedarikleri ve devir stoklarımız dikkate alındığında, ülkemizin yeterli miktarda ayçiçek yağı stoku bulunmaktadır. Netice itibarıyla kamuoyuna yansıyan iddialar gerçeği yansıtmamakta olup halkımızı endişe edeceği bir durum söz konusu değildir" ifadelerini kullandı.

Tarım Yazarı Ali Ekber Yıldırım daha önce de yağ fiyatlarındaki artış nedeniyle marketlerin satışlara sınırlama getirildiğini hatırlattı. Bunun üzerine Toprak Mahsulleri Ofisi'nin (TMO) ayçiçek yağı ihaleleri düzenlediğini söyleyen Yıldırım, TMO önünde ucuz yağ için oluşan kuyrukları da anımsattı.

Türkiye'nin üretimde kendine yeterli olmaması nedeniyle Rusya ve Ukrayna'ya bağlı olduğunu söyleyen Yıldırım, yağ sanayicilerinin bakanlığa gönderdiği yazıya dikkat çekti: "Bakan yeni göreve geldi ve bu sorunu kucağında buldu. Endişe etmeyin açıklamaları aslında alışık olduğumuz bir durum. Buğday için de aynı açıklamalar yapıldı. Ama TMO buğday alımlarına devam etti. Ayçiçek yağı en çok kullanılan temel ürünlerden birisi. İki tane açıklama var ortada biri yağ sanayicilerinin biri Bakanlığın... Yağ sanayicileri 'mart sonunu nisan başına yetecek kadar stok var' diyor, 'bakanlık stoklar yeterli' diyor."

Sorunun çözümünün Rusya'ya bağlı olduğunu söyleyen Yıldırım, "Fiyatlarda ciddi bir artış var. Diğer ürünlerde de böyle Rusya'nın gemilere izin vermesi gerekiyor. Şu an sorun ayın 10'una kadar çözülecek gibi görünüyor" diyerek sorunun devam etmesi halinde krizin daha da büyüebileceğine dikkat çekti.

Yıldırım, ülke üretiminde en yakın hasadın temmuz ayında gerçekleşeceğini söyledi.



Serbest Piyasa Ekonomisi Denetimsizlik Değildir

Tüketici Dernekleri Federasyonu (TÜDEF) Başkanı Aziz Koçal, fiyatlar yükselecek beklentisi ile yağların marketler tarafından depoda saklanması yasal olmadığını vurgulayarak "Keza yağ satışlarının sınırlandırılması da yasal mevzuata uygun değildir. Rafta bulunan ürünün satışından kaçınılamaz" dedi.

Koçal, "Özel şirketleri kazandıran tarım politikalarından vazgeçerek, ülke gerçeğini uygun politikalar oluşturarak çiftçi tarlaya döndürmelidir" ifadelerini kullandı.

Yağlarda kriz yaşanacağı düşüncesi ile maliyetlerinde herhangi bir artış olmadığı halde fiyatların yükseltilmesini haksız kazanç olarak nitelendiren Koçal, "Satış fiyatlarının yazıldığı etiketlerde mutlaka alış fiyatlarının da yazılı olmasını sağlayacak düzenleme yapılmalıdır" dedi.

Ayçiçek yağı fiyatları neden artıyor?

Uygulanan tarım politikaları ülkede üretimi artırmak yerine her geçen yıl daha da dışa bağımlı bir hale getiriyor. Dünyanın en büyük ayçiçeği ithalatçısı olan Türkiye, bu ithalatı ağırlıklı olarak Ukrayna ve Rusya'dan gerçekleştiriyor. İki ülke arasında çıkan savaş Türkiye'nin ham yağ ithalatını büyük oranda durdurdu.

Bitkisel Yağ Sanayicileri Derneği'nin raporuna göre yağlı tohumlar ülkenin ithalattaki ilk 10 kalemi içerisinde yer alıyor. Burada 3,5 – 4 milyar dolar civarında bir bedel ithalata ödeniyor.

Türkiye yağlı tohumlar ve türevlerinde ham madde bakımından yüzde 75 oranında dışa bağımlı.

Rapora göre bu durumun böyle devam etmesi halinde 2030 yılına kadar yağlı tohum ithal etmek için 16 ila 18 milyar doları dışarıya ödemek zorunda kalınacak.

Tarım ve Orman Bakanlığı verilerine göre, Türkiye'nin ayçiçeğinde kendine yeterlilik oranı yüzde 64 seviyesinde. Yüzde 36 oranında ise ithalat yapılıyor.

Tarım ve Orman Bakanlığı Tarımsal Ekonomi Araştırma Enstitüsü verilerine göre 2020-2021 sezonunda Türkiye, dünya ayçiçeği ithalatının yüzde 32,4'ünü gerçekleştirdi. Türkiye'den sonra ikinci sırada yüzde 27,8 ile Avrupa Birliği var.

AYÇİÇEĞİ İTHALATINDA DÜNYA LİDERİYİZ

900 bin ton ayçiçeği yağı tüketen Türkiye ithalat bağımlısı. Ayçiçeği ithalatının yüzde 65'inden fazlası Rusya ve Ukrayna'dan yapılırken sektörün sadece bir yıldaki ham yağ ithalatı 1.1 milyar dolar seviyesine ulaşıyor.

Rusya ve Ukrayna arasındaki savaşla birlikte Türkiye'nin gıda krizi zirveye ulaşırken, son olarak yurt genelinden yansıyan ayçiçeği yağı kuyrukları tarım alanındaki üretim yetersizliğini gözler önüne serdi. Bitkisel Yağ Sanayicileri Derneği tarafından yapılan, marketler dahil stokların nisan ortasına kadar yetebileceği açıklaması, fiyat artışı ve kıtlık endişesi ile vatandaşın raflara koşmasına neden oldu. Tüketimde önemli bir payı bulunan ve Türkiye'nin yıllık ortalama 900 bin ton olan ayçiçeği yağı tüketiminde tam olarak bir dışa bağımlılık söz konusu.

Üretim Yetmiyor

Tarım ve Orman Bakanlığı verilerine göre ülke mahsulünden elde edilen ayçiçeği yağı yıllık yaklaşık olarak 400-450 bin tonda kalırken, Türkiye ayçiçeği ithalatında ise dünya lideri konumunda. 2021 yılında 820 bin 771 bin tona karşılık 1.1 milyar dolarlık ham ayçiçeği yağı ithal eden Türkiye, ayçiçeği ithalatında ise yüzde 32.4'lük pay ile en yakın takipçisi olan ve ithalatta yüzde 27.8'lik payı bulunan 27 AB ülkesine de fark atmış durumda. Ayçiçeğinde hem ithalatçı hem de ihracatçı konumda olan Türkiye'nin bu dönemde rafine ayçiçeği yağı ihracatı ise 460 bin tona karşılık 707.5 milyon dolar oldu.

Yarısı Rusya'dan

Bakanlığın Ocak 2022 piyasa raporuna göre, 2019/2020 satış sezonunda 3.3 milyon tonluk ayçiçeği ithalatı gerçekleştirilirken, Türkiye'nin 2020/2021 satış sezonunda ithalatının yüzde 50.6'sı Rusya Federasyonu'ndan yüzde 14.6'sı Ukrayna'dan yüzde 11.5'i ise Bulgaristan'dan yapıldı.

Kişi Başı Tüketim 40 Kilogram

Türkiye'de yağ açığını karşılamak için ithalat yoluna gidilirken Tarım ve Orman Bakanlığı verilerine göre 2019/20 dönemimde kişi başına tüketim 40 kg iken yeterlilik derecesi yüzde 60.1. TÜİK'e göre 2021 yılında ayçiçeği üretimi 2.4 milyar ton olarak gerçekleşti.



Milyarlarca Dolar Ödeniyor

Türkiye Gıda Dernekleri Federasyonu verilerine göre, gıda alanında 2021 yılında en çok ithal edilen ürünler sırasıyla buğday (2.3 milyar dolar), soya fasulyesi (1.5 milyar dolar) ve ham ayçiçeği yağı (1.1 milyar dolar) oldu. Bu 3 ürün, toplam ithalatın yaklaşık yüzde 28.5'ini, yani 4'te 1'inden fazlasını oluşturdu. 2021'de Türkiye'nin toplam bitkisel yağ ithalatı ise 3 milyar doları aşarken bunun 3'te 1'ini ham ayçiçeği yağı oluşturdu.

SÜT KRİZİ

Yem pahalı, hayvanlar kesime gidecek

Ekonomik kriz ve artan maliyetler nedeniyle hayvancılığın bitme noktasına geldiğini belirten üreticiler, "Mart ve nisan aylarında yaşanacak fiyat artışlarının önüne geçmek mümkün olmayacak" uyarısında bulundu. Türkiye Yem Sanayicileri Birliği Başkanı Ülkü Karakuş, girdi maliyetlerinin olağanüstü arttığına dikkat çekerek, yem tedariki ile ilgili hiçbir üreticiye "yem yok" demediklerini, yem satışlarında kota uygulanacağı iddiasının ise doğru olmadığını söyledi.

Karakuş, "Yem fabrikaları, yem sattığında yerine yenisini koyamıyor. Hammadde çok pahalı. Bütün hammaddeler artarken et ve süt fiyatları, ekme gibi baskı altında tutuluyor. Sütçüler bizden aldıkları fiyatlarla kar elde edemiyor" diye konuştu.

Çiğ Süt Fiyatları Rezive Edilsin

Türkiye Ziraat Odaları Birliği (TZOB) Genel Başkanı Şemsi Bayraktar, Rusya-Ukrayna savaşının yem sanayisini de tedirgin ettiğini belirterek, bu süreçte çiğ süt fiyatının revize edilmesini talep etti.

Bayraktar, yazılı açıklamasında, Ulusal Süt Konseyinin 29 Kasım 2021'de yaptığı toplantısında aldığı kararla, 8 Aralık 2021'den geçerli olmak üzere soğutulmuş çiğ sütün tavsiye satış fiyatının brüt 4 lira 70 kuruş olarak belirlendiğini anımsattı.

Süt fiyatına gelen artışın yeme gelen zamlar sayesinde anlamını yitirdiğine dikkati çeken Bayraktar, süt fiyatları bu şekilde devam ettiği sürece daha fazla damızlık hayvanın kesime gideceğinin altını çizdi.

Bayraktar, "Üretimin sürdürülebilirliği için bir litre süt satan üretici bir buçuk kilo yem alabilmelidir. Fiyatın belirlendiği aralık ayında parite 0,93 iken, ocak ayında 0,94, şubat ayında 0,97, mart ayında ise 0,84 olarak gerçekleşti. Süt üreticileri hala sürdürülemez seviyelerin altında bir pariteyle üretime devam etmek zorunda kalıyor. Mart ayında üreticimizin bir litre süt sattığında eline net olarak 4 lira 50 kuruş geçti. Yemin kilosuna ödediği para ise 5 lira 35 kuruş. Bir litre süt sattığında bir kilo yem bile alamıyor, yani zarar ediyor. Bu, uzun yıllardır görmediğimiz bir durumdur, tablo vahimdir." ifadelerini kullandı.

Çiğ süte verilen 20 kuruşluk primin yeterli olmadığına işaret eden Bayraktar, "Çiğ süte verilen destek hem üreticiyi destekleyecek hem de kayıt dışılığa kaymanın önüne geçirecek seviyeye yani en az 60 kuruş seviyelerine çıkarılmalıdır. Desteklemelerin kısa sürede ödenmesi için çalışma yapılmalıdır." değerlendirmesinde bulundu.

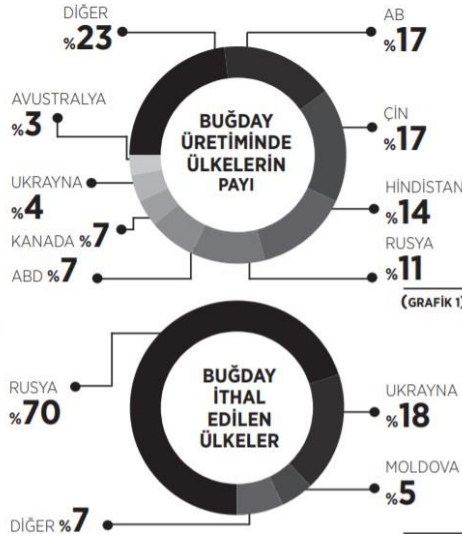
	2020	2022
Mısır	1.300	5.200
Arpa	1.328	4.750
Soya küspesi	2.659	10.332
Buğday kepeği	1.555	4.500
Mısır kepeği	1.456	4.449
Ham yağ	4.969	27.265
Süt yemi	1.560	6.000
Besi yemi	1.460	5.000

PARALARI VAR AMA BUĞDAY YOK

Eski Bakan Pakdemirli, "Türkiye’de para var ki ithalat yapabiliyor" demişti. TMO, 2 Mart’ta açtığı 435 bin tonluk buğday ithalat ihalesinde teklif gelmediği veya fiyatları arttığı için ancak 285 bin buğday ithal edebildi.

Yoksul halkların beslenmesinde önemli bir yere sahip olan buğday, gıda ürünlerinin yanı sıra hayvan yemi ve endüstriyel üretim alanlarında da kullanılır. Buğday, dünya çapında insanların tükettiği kalorinin yüzde 20’sini sağlar.

Dünyada 2021 yılı itibarıyla 224 milyon hektar alanda 794 milyon ton buğday üretimi yapılmış olup, üretimde önde gelen ülkeler yüzde 17’şer pay ile Çin ve AB, yüzde 14 ile Hindistan ve yüzde 11 ile Rusya’dır (GRAFİK 1).



Buğday Üretimi 14 Yılın En Düşük Seviyesinde

Günümüzde 23 yabancı buğday türüne ve 400’den fazla kültüre alınmış buğday çeşidine ev sahipliği yapan Türkiye yalnız üretim değil genetik kaynaklar açısından da önemli bir yere sahiptir. Ancak üretimin yüzde 78’inin kuru tarım alanlarında yapılmaktadır. Sadece doğal yağışlarla yetiştirilen buğdayın verimi düşüktür. Bu nedenle son 30 yıldır buğday üretimi değişmemiş, yıllık ortalama 20 milyon ton dolayında gerçekleşmiştir. 2021 yılında ise yaşanan kuraklığın etkisiyle 17,7 milyon tonla son 14 yılın en düşük seviyesine inmiştir.

Son yıllarda gerek ekim alanlarının daralması gerekse üretimin ve kalitenin düşmesi nedeniyle ithalatta hızlı bir artış yaşanmıştır. İç piyasada buğday fiyatlarının yükselişini durdurmak için üreticiyi ithalatta terbiye etmeye kalkışmak, çiftçinin buğday ekiminden vazgeçmesine ve piyasanın daha fazla dışa bağımlı hale gelmesine yol açmaktadır.

“Türkiye’de Para Var Ki İthalat Yapabiliyor”

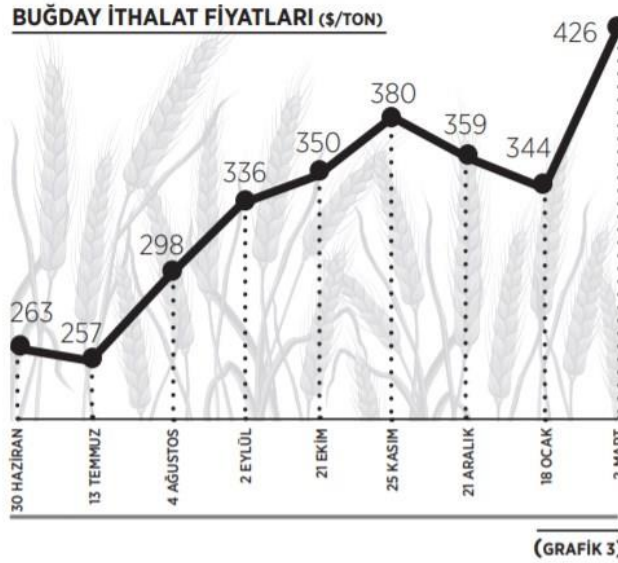
4 Mart 2022’de görevden af talebi kabul edilen Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli, 20 Aralık 2018 tarihinde ülkenin buğday ve saman ithal ettiğini dile getirenlere karşı “Türkiye’de para var ki ithalat yapabiliyor” demişti. 2018 yılında 5,9 milyon ton olarak gerçekleşen buğday ithalatı, 2019 yılında yüzde 70’lik artışla 10 milyon tonluk rekor seviyeye ulaşmış; 2020 ve 2021 yıllarında ise sırasıyla 9,7 ve 8,9 milyon ton olarak gerçekleşmiştir. 2021 yılında buğday ithalatı için ödenen döviz 2,7 milyar dolara (24,5 milyar TL’ye) yükselmiştir

İthalatın Yüzde 88’i Rusya Ve Ukrayna’dan

Son yıllarda buğday ithalatının büyük çoğunluğu navlun ve rekabetçi fiyat avantajına bağlı olarak Rusya Federasyonu ve Ukrayna’dan yapılmaktadır. 2021 yılı itibariyle bu iki ülkenin Türkiye’nin buğday ithalatındaki payı yüzde 88’e ulaşmıştır (GRAFİK 2)

İthalat Yapılamamasının Arkasındaki Nedenler

Toprak Mahsulleri Ofisi (TMO), 17 Mayıs 2021 tarihinde ekmeklik buğdayın alım fiyatını 2.250 lira olarak açıkladı. Bu fiyatın karşılığı o günkü döviz kuru ile 270 dolar idi. Bakan Pakdemirli, daha sonra bir soru önermesine verdiği yanıtta açıklanan alım fiyatlarının piyasa fiyatlarının altında kaldığı için TMO’nun çiftçiden buğday alamadığını itiraf etti. Üreticiden buğday alamayan TMO, 2021-2022 sezonunda 9 defa buğday ithalat ihalesi açtı. Sezonun ilk ihalesi 30 Haziran 2021’de ton başına ortalama 263 dolardan yapıldı. Daha sonra açılan 7 ihalede fiyatlar ton başına ortalama 257 ile 344 dolar arasında gerçekleşti. 24 Şubat 2022 tarihinde Rusya ile Ukrayna arasında savaş başladı. 2 Mart 2022’de TMO 435 bin tonluk ekmeklik buğday ithalat ihalesi açtı, ancak ihaleye 370 bin ton teklif geldi; yani 65 bin ton buğday için teklif verilmedi. Savaşın Türkiye’ye ilk faturası buğday ithalat fiyatlarının artması oldu. İhaleye ton başına 420 ile 517 dolar arasında teklifler geldi. Fiyatı 460 doların üzerinde olan teklifler TMO tarafından iptal edildi. Böylece ton başına 426 dolardan 285 bin ton buğday alımı yapıldı (GRAFİK 3).



Buğday ithalat fiyatı 18 Ocak’a göre ton başına 82 dolar (yüzde 24) arttı, ancak ihale açılan 435 bin ton buğdayın ancak 285 bin tonu alınabildi. Bu arada serbest piyasada 50 kilo unun fiyatı 420 liraya çıktı. İthal buğday fiyatlarının artması iç piyasada un fiyatlarını da artıracaktır.

Buğdayın gen kaynağı ülkelerden birisi olan Türkiye’de uygulanan tarım politikaları çiftçileri üretmez hale getirmekte ve ithalata bağımlılığı artırmaktadır. Bir ülke gıda üretimi gibi yaşamsal bir konuyu başkalarına (ülkelere, şirketlere) ihale edemez. İklim değişikliğinden kaynaklanan afetler, salgınlar ve savaşların tetiklediği gıda krizleri yeterince gıda üretemeyen ülkelerin hangi sorunlarla karşı karşıya kaldıklarını, kalacaklarını ortaya koymuştur. Bu dönemlerde gıda fiyatları olağanüstü artmakta, hatta ithalatçı ülkeler satın alacak gıda ürünü bulamamaktadır. Gıdaya erişim zorlaşmakta, açlık ve gıda krizleri yaşanmaktadır. Bunun için uluslararası sermaye ve şirketlerin gıda sistemi yerine ülkenin ekolojik koşullarına, halkın kültürüne, ihtiyaç ve çıkarlarına uygun bir gıda sistemini inşa etmekten, yani Gıda Egemenliği için mücadele etmekten başka çare yoktur.

BUĞDAY FİYATLARINDA TARİHİ ZİRVE

Buğday fiyatları, bugün 13.63 dolarla Chicago Ticaret Borsası'nda tüm zamanların en yüksek seviyesini gördü.

Rusya-Ukrayna arasındaki savaş Karadeniz'den yapılan hububat sevkiyatını riske atarken, Chicago buğday vadeli tarihi seviyeyi test etti.

Buğday fiyatlarında Rusya-Ukrayna savaşı sonrasında ivme kazanan yükseliş rekor getirdi.

Chicago buğday vadeli bushel başına 13,63 dolarla rekor seviyeye yükseldi. Fiyatlarda rekor kaydedilmesinin ardından kâr satışlarıyla 12,02 dolar seviyesine geri çekilme yaşandı.

Farm Futures Analisti Jacqueline, piyasada birçok bilinmez olduğu dikkat çekerken Karadeniz piyasasının önümüzdeki 3-4 ayın dışında gelecek 18 aylık dönemde erişilebilir olup olmayacağını önemli olduğuna vurgu yaptı.

Bugün, tarım emtialarında karışık bir seyir izleniyor. Soya fasulyesinde yüzde 1'in, pamukta da yüzde 0.5'in üzerinde yükselişler görülürken, şekerde yüzde 0.5, kahve de yüzde 0.4 ve mısırdaki yüzde 1.9 civarında düşüşler dikkati çekiyor.

Analistler, emtia fiyatlarında görülen zirveler sonrasında günlük bazda satışların etkili olduğunu aktardı.

ZEYTİNLİK ALANLARI YOK EDECEK DÜZENLEME

1 Mart 2022 tarihli Resmî Gazete 'de yayımlanarak yürürlüğe giren Maden Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelikle zeytinlik alanlarında madencilik faaliyetlerine davalı Bakanlık tarafından izin verilebileceği düzenlenmiş ve böylece zeytinlik alanlar maden faaliyetlerine açık hale getirilmiştir.

Söz konusu yönetmelik Anayasa, 3573 sayılı Zeytinciliğin İslahı ve Yabancılarının Aşılattırılması Hakkında Kanun ve Anayasanın 90. Maddesi gereğince usulüne uygun olarak kabul edilerek iç hukuk kuralı haline gelen başta aşağıda ayrıntılı şekilde izah edilecek "Uluslararası Zeytinyağı ve Sofralık Zeytin Anlaşması " isimli uluslararası sözleşme ihlal edilmektedir.

1939'da yürürlüğe giren Zeytinciliğin İslahı ve Yabancılarının Aşılattırılması Hakkında Kanununun 20'nci maddesi, zeytinlik sahalarına üç kilometre mesafede sadece zeytinyağı fabrikaları bulunabileceğini, bunun dışında kalan, kimyevi atık bırakan, toz ve duman çıkaran tesislerin zeytinlikler yakınına yapılamayacağını söylemektedir. Bu kanunu delmeye çalışan düzenlemeler her seferinde yargı engeline takılmıştır.

Yönetmeliği uygulama adı altında zeytinlik alanlara maden ruhsatı verecek, madenlerin bu bölgelerde çalışmasına müsaade edecek kamu görevlileri, kanuna aykırı davrandığı için suçlu sayılacaktır.

AKBELEN ORMANLARI VE ZEYTİN AĞAÇLAR

Akbelen Ormanı, 2019 yılından beri linyit madeni sahasının genişletilmesi için YK Enerji tarafından satın alınmak istenen İkizköy, Karacahisar ve Çamköy mahallelerinde bulunan yerleşim alanları, zeytinlikler ve tarlaların da tam ortasında bulunuyor.

Muğla ili Milas ilçesine bağlı İkizköy Mahallesi sınırları içinde halen işletmede olan ve Yeniköy-Kemerköy termik santrallerine yakıt sağlayan linyit madeni sahası genişletilmek istenilmektedir. Hukuksuz biçimde ÇED sürecinden muaf tutularak genişletilmeye çalışılan maden sahası için İkizköy'ün Akbelen mevkiinde 780 dönümlük ormanlık alan, yok edilme tehdidi ile karşı karşıyadır.

İkizköylüler, Akbelen Ormanının linyit madeni için kesilmesini engellemek üzere 2 yılı aşkın süredir mücadele yürütmektedir. **İkizköylülerin evleri, zeytinlikleri ve tarım alanları da yine maden sahasının kapasitesini genişletmesi için istimlak tehlikesi altındadır.** İkizköy, Çamköy ve Karacahisar mahalleleri sınırları içinde kalan 3000 dönümlük zeytinlik ve tarım alanı da aynı şirket tarafından satın alınmak istenmektedir.

2018 yılı sonunda tek ruhsat altında birleştirilen linyit madeni ruhsatları kapsamındaki 23 bin hektarlık alanda yeni maden sahası açılmakta (Akbelen Sahası), ancak bu yeni saha ÇED'den muaf tutulmaktadır. Ancak bu birleştirilmiş ruhsat altında ÇED muafiyeti olmayan yaklaşık 3500 dönümlük üç ayrı eski ruhsat alanı da bulunmaktadır.

Linyit Sahasının Çed'siz Genişletilmesi Kapsamında 780 Dönüm Orman Kesilecek

Akbelen orman alanının kesimi için ilk olarak 2019 yılı Kasım ayında harekete geçen Milas Orman İşletme Müdürlüğü'nün çalışması, İkizköylülerin alandaki müdahalesi ile durdurulmuş, yüzlerce imzalı dilekçe ile yapılan başvuru sonucu Orman Müdürlüğü kesimi 2020 yılı programından çıkarmak zorunda kalmıştır.

Tarım ve Orman Bakanı'nın 18 Kasım 2020 tarihli olur ile İkizköy sınırları içinde YK Enerji adına maden açık işletme izni verildiği, Karadam Karacahisar Mahalleleri Doğayı Doğal Hayatı Koruma Güzelleştirme ve Dayanışma (KARDOK) Derneğinin yaptığı bilgi edinme başvurusuna alınan yanıtla ortaya çıkarılmıştır.

Açık maden işletmesi için Bakan olurunun verilmesi ile Milas Orman İşletme Müdürlüğü Akbelen Ormanı'nın kesim hazırlıkları için 2021 yılının Mart ayında çalışmalarına yeniden başlamıştır. Çalışmaların durdurulması için İkizköy Çevre Komitesi pek çok eylem düzenlerken, KARDOK Derneği adına da birçok idari ve hukuki başvuru yapılmıştır.

İkizköy'de İstismak Tehdidi

Akbelen Ormanı, 2019 yılından beri linyit madeni sahasının genişletilmesi için YK Enerji tarafından satın alınmak istenen İkizköy, Karacahisar ve Çamköy mahallelerinde bulunan yerleşim alanları, zeytinlikler ve tarlaların da tam ortasında bulunuyor. Köylünün bir araya gelerek "madene topraklarımızı satmayacağız" demesi üzerine, YK Enerji bu arazileri kamulaştırma tehdidi ile satın almaya çalışmaktadır.

İkizköy'ün merkez yerleşim alanı olan Işıkdere mevkii, 2017 yılında yapılan kamulaştırma ile köylünün elinde alınarak YK Enerji'ye maden işletmesi için tahsis edilmiştir. Şirket, İkizköy'e bağlı Karadam, Ova ve Akbelen mevkilerindeki arazileri edinmeye çalışmaktadır.

RANTA DOYMAYANLAR ÖLÜMSÜZ ZEYTİNİ ÖLDÜRME PEŞİNDELER

İktidarın çevre katliamı, rant ve talan zihniyetinin son örneği zeytinliklerin yok edilmesine, asırlık zeytin ağaçlarının kesilerek maden sahalarına ve linyit işletmelerine dönüştürülmesine olanak sağlayan yönetmelik değişikliğidir. Zeytin Yasası'nı değiştirmek için defalarca girişimde bulunan AK Parti iktidarı, her seferinde ya başarısız oldu ya da yargı engeline takıldı. Şimdi anayasaya ve hukuka aykırı şekilde yasayı yönetmelikle değiştirme yoluna gidiyorlar!

İktidara geldiği 2002'den bu yana 20 yılda 9 kez 1939 tarihli Zeytincilik Yasası'nı değiştirmeye çalışan ancak meclisten geçiremeyen ya da çıkarttığı düzenlemeler yargıdan dönen iktidar, bu defa hukuku ve anayasayı da ayaklar altına alarak yasayı yönetmelikle değiştirme hilesine başvurdu. Zeytin sahalarını Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'nın insafına terk ederek madencilik faaliyetlerine açılmasını öngören yönetmelik Resmî gazetede 1 Mart'ta yayınlandı. "Maden Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik" ile zeytinlik alanlarda madencilik ruhsatı verilecek şahıs ve şirketlere zeytin ağaçlarını kesme, sökme, başka alanlara taşıma olanağı verilirken, madencilik faaliyeti sona erdikten sonra söz konusu alanın şirket ya da şahıs tarafından rehabilite edilmesini öngörüyor.

✓ Tarımsal bir faaliyet olan zeytincilik, zeytin ağaçları, zeytinlikler Tarım ve Orman Bakanlığı yerine Enerji Bakanlığının insafına ve yetkisine terk edilirken, Tarım Bakanlığı sadece onay ve tasdikle görevlendiriliyor.

26 Ocak 1939'da yürürlüğe giren 3573 sayılı Zeytinciliğin Islahı ve Yabanilerinin Aşlattırılması Hakkında Kanun, 83 yıl önce bu ülkede çevre, yeşil, doğayı koruma duyarlığının hangi seviyede olduğunu ortaya koyuyor. İktidara geldiklerinden bu yana yeşili, doğayı, su kaynaklarını, gölleri, otlakları, meraları, tarım alanlarını, sahilleri, deniz kıyılarını ranta dönüştürmek, betonlaştırmak, yandaşlara servet aktarmak dışında bir amacı olmayan iktidarın doğa katliamı hedefine varmak için göz diktiği son kale bu ülkenin zeytinlikleri, asırlık zeytin ağaçları!

Yasanın maddeleri, hükümleri, yönetmelikle değiştirilmek isteniyor. Sadece bu bile iktidarın acelesini, rant hırsını ve hukuk-yasa tanımazlığını apaçık sergiliyor. Yasanın yönetmelikle değiştirilmeye çalışılan 20'nci maddesinde zeytinlik alanlarda ve bu alanlara en az üç kilometre mesafede bulunan yerlerde zeytinyağı fabrikası haricinde tesis kurulamayacağı hüküm altına alınıyor.

Zeytinliklerdeki ağaçların taşınması, taşınmıyorsa kesilmesini öngören bu düzenleme, 3 kilometre yakınına bile zeytinyağı fabrikası dışında tesis kurulması yasak olan bu zeytinlikleri, maden işletmelerine, dozerlere, termik santral inşaatlarına açıyor. Biden'dan randevu almak için Paris İklim Anlaşması'nı alelacele onaylayan CB Erdoğan, sözde yeşil ekonomi, yeşil enerji sözü verdi.

AB, fosil yakıtlı enerji santrallerini kapatırken, nükleer enerjiyi 2030'a kadar sonlandırma kararı alırken, çevreyi ve insan sağlığını tehdit eden termik santraller kurmak için zeytinlikleri linyit madenine çevirmeye çabalayan iktidarın yasayı delme girişimi samimiyetsizlik, doğa ve çevre konusunda sergilenen iki yüzlüktür.

✓ İktidar, fahiş elektrik zamlarıyla kamuoyunun tepkisini çeken elektrik faturalarına, enerjide dışa bağımlılık gerekçesine sığınıyor. Zeytinlikler yok edilerek çıkarılacak linyitle elektrik üretecek termik santraller kamu yararı diye savunuluyor.

✓ Fiyatları uçuşa geçen, halkın temel gıdalarından zeytin ve zeytinyağının kamu yararı açısından hayati önemi bir kenara itilerek, linyit kömürü ve termik santral kamu yararı adına hayati olarak nitelendiriliyor.

Tapulu zeytinlikleri Bakanlığın onayıyla madencilere müteahhitlere açarak, daha sonra işi bitince bu araziye eski sahibine rehabilite ederek iade edeceğini vaat eden bu düzenleme akıl dışıdır. Yeni dikilen bir zeytin fidanı 5 yıl sonra ürün vermeye başlıyor. Bu düzenleme ile yıllardır ürün alınan zeytinlikler kesilip, zeytin üreticisi mağdur edilirken, belki de ömrünün yetmeyeceği madencilik işletmesi bitiminde arazisine zeytin dikilerek iade edileceği vaat ediliyor.

İzmir Büyükşehir Belediyesi başta olmak üzere çevreye duyarlı örgütler, sivil toplum kuruluşları ve TBMM'deki bazı partiler yönetmeliğin yürütmesinin durdurulması ve iptali için idari yargıya başvurularda bulundular, dava açtılar. İktidarın hukuku, yasayı yok sayarak attığı bu adım; **tüm dünyada barışın, dostluk ve sevginin simgesi zeytin dalının zaferiyle sonuçlanacak, rant hırsına yargı "dur" diyecektir!**

KAYYUM, VAN GÖLÜ'NÜ DE RANTA AÇTI

Kayyum yönetimindeki Van Büyükşehir Belediyesi, Edremit ilçesinde bulunan sahil şeridini kapsayan yaklaşık 66 hektarlık alanı "Kıyı Kanunu Yönetmeliği'nden" çıkararak imara açtı.

1 Şubat'ta askıya çıkarılan bölgenin ticaret ve hizmet sektörü alanına dönüştürülmesi planlanıyor. Van Gölü kıyısının imara açılması ve ticari alana dönüştürmek istenmesinin "gizli" bir şekilde yapılmaya çalışıldığının altını çizen İnşaat Mühendisleri Odası (İMO) Van Şube Başkanı Mihail Atik, "Büyükşehir Belediyesi'nin Edremit sahilini kapsayan 66 hektarlık alanda imar plan revizyonu içeren bir çalışma yaptı. Bu revizyonu gerçekleştirmeye çalışırken, kentteki sivil toplum kuruluşları, konunun uzmanları dahil edilmeden gizli saklı bir şekilde gerçekleştirildi. Bu durum hayata geçerse Edremit sahilinde büyük bir kayyum olacak ve talan planı da uygulanmaya başlanacak" ifadelerini kullandı.

Edremit sahil arazisinin konut yapımına uygun olmadığını belirten Atik, "Özelleştirilmeyle beraber artık kıyı şeridi belirli şahısların olacak ve istedikleri şekilde bir şeyler inşa edecekler. Sahili imara açarken bazı kıstasları maalesef göz ardı ettiler. Bölgenin imara açılması Kıyı Kanun Yönetmeliği'ne göre yasaktır. Bu araziye kıyı kanunu yönetmeliğinden çıkararak konut yapılabilir bir duruma dönüştürecekler. Kanunda kıyı şeridinin ilk 100 metresinde ticaret, turizm, konut alanı yapılmaz. Kıyılarda ancak park alan, yeşil alan yapılabilir. Bu kanunda kamuoyunun faydası olmayan hiçbir şey yapılamaz kuralı var. Ama bu kuralın ihlal edildiğini görebiliyoruz. Ayrıca Van'ın deprem bölgesi olmasından kaynaklı kıyıda konut yapılaşmasına gidilirse ileride deprem olması durumunda binlerce insanın ölümüne neden olabilir" diye konuştu.

DENİZİ BİLE ÖZELLEŞTİRİYORLAR

AKP, Marmara Denizi'nin Tekirdağ sahilini özelleştirecek

Kamuya ait fabrikaları, santralleri, arazileri elden çıkaran iktidar sonunda "denizi" de özelleştirme kapsamına aldı. Tekirdağ Doğalgaz Kombine Çevrim A ve B santralleri 2026 başına dek özelleştirilecek. Planda Marmara Denizi'nin Tekirdağ sahil hattı da var.

Resmi Gazete'de yayımlanan Cumhurbaşkanlığı kararları ile, Elektrik Üretim AŞ'ye ait (EÜAŞ) Tekirdağ Doğalgaz Kombine Çevrim A ve B santralleri ile bu santrallerin kullanımında bulunan taşınmazlar da özelleştirme kapsam ve programına alındı. Bu kapsamda devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan deniz alanları ise "işletme hakkının verilmesi" yöntemiyle özelleştirilecek. Özelleştirme işlemi 31 Aralık 2025 tarihine kadar tamamlanacak. Ayrıca Mülkiyeti Maliye Hazinesi'ne ait Ankara Etimesgut'taki dört taşınmaz ile İstanbul Tuzla'daki bir taşınmaz da özelleştirme kapsamına alındı.

Öte yandan mülkiyeti Türkiye Şeker Fabrikaları AŞ'ye ait özelleştirme kapsam ve programında bulunan Ağrı Eleşkirt, Erzincan Çayırılı ile Yozgat Kadışehri'ndeki taşınmazlar için imar plan değişiklikleri yapıldı. Kapatılan TEKEL'e ait Balıkesir Savaştepe'deki taşınmazlar için de plan değişiklikleri onaylandı. Mülkiyeti Maliye Hazinesi

adına kayıtlı olan İstanbul Ataşehir'deki taşınmaza ilişkin plan değişikliğine yapılan itirazlar reddedildi. Planlarda yapılan değişikliklerin ardından bu taşınmazlar da önümüzdeki günlerde özelleştirilecek.

HELİKOPTER YOK AMA REKLAM ÇOK!

Orman yangınlarına müdahale için yeterli hava aracı bulunmayan ve kiralık helikopter kullanmak zorunda kalan Orman Genel Müdürlüğü, temsil ve tanıtma faaliyetlerine üç yılda 72,7 milyon TL harcadı.

Türkiye'nin ciğerlerini küle çeviren yangınlara müdahalede başarısız olan Orman Genel Müdürlüğü'nün temsil ve tanıtım bütçesinden yaptığı harcamalar mali raporlarda yer aldı. 2019 yılında 20 milyon 500 bin TL'lik temsil ve tanıtım gideri bulunan müdürlük, temsil ve tanıtım bütçesini iki yılda yüzde 34 artırdı. Müdürlüğün, Tarım ve Orman Bakanlığı'ndaki görevinden geçen hafta ayrılan Bekir Pakdemirli'nin, "2021 yılında teslim alınacak" dediği T-70 helikopterleri de halen envanterine katamadığı öğrenildi. Müdürlüğün 2021 yılındaki yangınlara müdahale için kullandığı 39 adet yangın söndürme helikopterinin tamamının kiralık olduğu bildirildi.

Para Tanıtma Aktı

Orman Genel Müdürlüğü'nün 2019 yılında, "Temsil ve Tanıtma" gideri 20 milyon 500 bin TL oldu. Müdürlük, temsil ve tanıtma için 2020 ve 2021 yıllarında ise sırasıyla 22 milyon 280 bin TL ve 29 milyon 954 bin TL harcadı. Kurumun bütçesinden temsil ve tanıtma için üç yılda harcanan para 72 milyon 734 bin TL'ye ulaştı.

Müdürlüğün, "Orman Yangınlarıyla Mücadele" başlığı altında paylaştığı veriler de vadedilen yangın söndürme helikopterlerinin satın alınmadığını ortaya koydu. Orman Genel Müdürlüğü'nün, 2021 yılında orman yangınlarına müdahale ettiği araçlara yönelik raporda, "39 adet yangın söndürme helikopteri, 3 adet amfibik uçak, 4 adet insansız hava aracı (İHA) ve 1 adet tanker uçak kiralınmış, muhtelif makine ve teçhizatın alımı gerçekleştirilmiştir" ifadeleri kullanıldı.

Helikopter Vaadi

Müdürlüğün orman yangınlarıyla mücadele kapsamında kullandığı kiralık helikopterler, akıllara eski Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli'nin helikopter vaadini getirdi. Pakdemirli, Nisan 2020'de yaptığı konuşmasında, "Yangın söndürmede kullanmak için üç adet T-70 genel maksat helikopteri siparişi verdik. TUSAŞ'tan ilk T-70 yönetim helikopterimizi önümüzdeki yıl teslim alacağız" demişti.

Yılan Hikâyesi

Müdürlüğün T-70 helikopteri satın alma projesi adeta yılan hikayesine döndü. TUSAŞ ana yükleniciliğinde Sikorsky'nin S70i helikopterinden yola çıkılarak geliştirilen T-70 genel maksat helikopterleri için 109 adetlik sözleşme imzalandı. Sözleşme kapsamında Orman Genel Müdürlüğü'nün de 20 adet helikopteri teslim alması planlandı. Ancak OGM, alacağı helikopterlerin 17 adedinden vazgeçti ve bunları TSK ve Jandarma'ya devretti. Böylelikle müdürlüğün alması planlanan helikopter sayısı üçe düştü.

Eski Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli, 2020 yılında yaptığı açıklamada, T-70 genel maksat helikopterlerini 2021'de teslim alacaklarını ve kurumun yangın söndürme helikopter filosuna katacaklarını açıklamıştı. Faaliyet raporlarında yer alan bilgilere göre, helikopterler halen teslim alınamadı.

TÜVTÜRK'ÜN MUAYENE GELİRİ 4,1 MİLYAR TL

Araç muayene istasyonlarından haksız kazanç elde ettiği gerekçesiyle eleştirilen TÜVTÜRK'ün 2021 yılında 11 milyon 275 bin 643 aracı muayene ettiği, toplam kazancının ise en az 4,1 milyar TL olarak gerçekleştiği öğrenildi. CHP Milletvekili Burhanettin Bulut, "Araç sahipleri birkaç dakika süren rutin muayene sonrası mecburen fahiş fiyatlar ödemek zorunda kalıyor. TÜVTÜRK, devlete ödemek zorunda olduğu parayı düştükten sonra kasasına 3,9 milyar TL koyuyor" dedi.

2007 yılında 552 milyon 150 bin dolar karşılığında, "Araç muayene istasyonlarını geliştirme ve işletim hakkını" 20 yıllığına devralan TÜVTÜRK'ün 2021 yılında muayenesini gerçekleştirdiği araç sayısı belli oldu. Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu'nun CHP'li Burhanettin Bulut'un soru önergesine verdiği yanıtta göre, 2021 yılında 11 milyon 275 bin 643 araç TÜVTÜRK istasyonlarında muayene edildi. Muayene edilen araç sayısı olarak belirtilen 11,2 milyona, herhangi bir para talep edilmeyen tekrarlı muayenelerin dahil edilmediği bildirildi.

Kalan Para 3,9 Milyar TL

Bulut, zamdan önce otomobil muayene ücreti olarak uygulanan 372 TL'den hesaplandığında, TÜVTÜRK'ün 2021 yılında araç muayenelerinden elde ettiği toplam gelirin 4 milyar 194 milyon 539 bin TL olduğunu söyledi.

TÜVTÜRK'ün araç muayene istasyonlarının 20 yıllık işletim hakkını Türkiye Özelleştirme İdaresi Başkanlığı'ndan 2007 yılında 552 milyon 150 bin dolara aldığını anımsatan Bulut, şunları söyledi:

“İhale 2004 yılında yapılmış ancak yargı süreci nedeniyle bir türlü satışı tamamlanamamıştı. TÜVTÜRK'ün yıllık ödemesi 27 milyon 607 bin 500 dolar. 2021 yılı ortalama dolar kuru, 8,89 TL. Yani TÜVTÜRK'ün araç muayene istasyonlarına yıllık ödediği 245 milyon 430 bin 675 TL. Bu parayı devlete ödedikten sonra TÜVTÜRK'e kalan para ise 3 milyar 949 milyon 108 bin 521 TL.”

Araç muayene ücretleri için yurttışa çıkarılan yüksek bedele de dikkati çeken Bulut, řu değerlendirmelerde bulundu:

“Son gelen zamlarla birlikte araç muayene ücretleri KDV dahil otobüs, kamyon, çekici ve tankerlerde yüzde 37 artarak 503,86 TL'den 685,58 TL'ye, otomobil, minibüs, kamyonet, özel amaçlı taşıt, arazi taşıtı, römork ve yarı römorklarda yüzde 36 artarak 372,88 TL'den 507,40 TL'ye, traktör, motosiklet ve motorlu bisikletlerde yüzde 36 artarak 189,98 TL'den 258,42 TL'ye yükselmiştir. Araç sahipleri birkaç dakika süren rutin muayene sonrası mecburen bu fahiş fiyatları ödemek zorunda bırakılmaktadır.”

İHALEYİ YİNE JEST YAPANLAR KAPTI

Emine Erdoğan'ın anne ve babası adına okul yaptıran Kuzu Ailesi, AKP'li Bursa Büyükşehir Belediyesi'nden 133 milyon TL'lik bir ihale daha aldı. Kuzu Ailesi'nin şirketi yıl sonuna kadar belediyeye ait tesisleri işletecek.

İktidara yakınlığıyla bilinen Kuzu Toplu Konut İnşaat Anonim Şirketi'nin AKP'li Bursa Büyükşehir Belediyesi'nden milyonlarca liralık bir ihale daha aldı.

Kamu ihale Bülteni'nde yer alan bilgilere göre, AKP'li Bursa Büyükşehir Belediyesi'ne bağlı Bursa Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü (BUSKİ) 14 Şubat tarihinde içme suyu, atık su ve çamur yakma tesisleri için işletme ve bakım hizmeti alımı ihalesi düzenledi. Sadece iki şirketin katıldığı ihaleyi, 133 milyon 856 bin TL teklif veren Kuzu Toplu Konut İnşaat Anonim Şirketi'nin aldığı açıklandı. İmzalanan sözleşmeye göre şirket, yıl sonuna kadar tesislerin işletme ve bakım işleri yapacak.

Milyonluk İhaleler

Kuzu Toplu Konut İnşaat Anonim Şirketi, Bursa Büyükşehir Belediyesi'ne bağlı BUSKİ'den 21 Aralık 2021 tarihinde 22 milyon 799 bin TL'lik bir ihale daha almıştı. Milyonlarca liralık ihale, Kamu İhale Kanunu'nun “Doğal afetler, salgın hastalıklar, can veya mal kaybı tehlikesi gibi ani ve beklenmeyen olayların” ortaya çıkması durumunda kullanılması gereken tartışmalı 21/B maddesinde düzenlenen pazarlık usulüyle yapılmıştı. Bu ihale maddesi, uzun yıllardır adrese teslim ihale olarak yorumlanıyor.

Ayrıca, şirket sadece son 10 yılda Bursa Büyükşehir Belediyesi'nden 9 ayrı ihale aldı. Bu ihalelerin toplam bedeli ise yaklaşık 500 milyon TL'yi buluyor.

Destek de Oldular

Merkezi Sicil Kayıt Sistemi'ne (MERSİS) göre, Bursa Büyükşehir Belediyesi'nden milyonlar liralık ihaleler alan ve AKP'ye yakınlığıyla bilinen şirketin yönetiminde Güven Kuzu, Özen Kuzu ve Gökçen Kuzu yer alıyor. Şirketin Yönetim Kurulu Üyesi Güven Kuzu, Erdoğan ailesine yakınlığı ile biliniyor.

Kuzu, 2003'te Siirt'te yenilene seçimle milletvekili seçilen Erdoğan'a desteğini açıklayarak, "Siirt halkı Erdoğan'a sahip çıkacaktır. Bütün sivil toplum örgütleri bir araya gelerek, Erdoğan'ın aday olmasını destekledik" demişti.

İki Okul Yaptırdılar

Şirket, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın eşi Emine Erdoğan'a 2013 yılında iki jestte bulundu. Kuzu Grubu'nun Siirt'te yaptırdığı iki okula, Emine Erdoğan'ın annesi Hayriye Gülbaran'ın ve babası Cemal Gülbaran'ın isimleri verildi.

2020 yılında da Gökçen Kuzu'nun oğlu Yusuf Kuzu'nun doğa harikası Riva'da kıyı şeridine havuzlu villa yaptığı ortaya çıkmıştı. Sahile kadar kat kat beton bloklardan duvar ören Kuzu yan parseldeki yeşil alanı çevirerek duvar inşa etti. Bölge sakinlerinin arsadaki çalışmaları ilgili kurumlara şikâyet etmesi üzerine duvar yıkıldı.

AKP'Lİ ELAZIĞ BELEDİYESİ ÇOCUK PARKINI MÜTEAHHİTTE SATMIŞ

AKP'li Elazığ Belediyesi'nin bir çocuk parkını satması sonrasında bir müteahhit tarafından yıkılan parkın yerine konut inşaatına başlamasına mahalle sakinleri tepki gösterdi.

Elazığ'ın merkez Cumhuriyet Mahallesi Beyazevler bölgesindeki çocuk parkı AKP'li Elazığ belediyesi tarafından satıldı. Mahalle sakinleri, satılan çocuk parkının konut yapmak amacıyla bir müteahhit tarafından yıkıldığı ve onlarca ağacın kesildiğini iddia ettiler.

Konut yapılan alanın ise daha önce mahalle sakinleri tarafından satın alınmak istediği ancak AKP'li belediye 'yeşil alan' olduğu gerekçesiyle park alanını vermediği ifade edildi.

"Sizlerin evlerinizi de alarak burada bina yapacağız' dediler"

33 senedir beyazevlerde oturduğunu belirten Yusuf Tekgöz, "Parkımız belediye tarafından satıldı ve bir ay önce mahallemizin parkı yıkıldı. Buraya müteahhitler geldi ve bize 'sizlerin evlerinizi de alarak burada bina yapacağız' dediler. Sonrasında biz müdahale edemedik. İnşaat çalışmasında 50 tane ağacı kestiler.

Yetkililere 'bizim arsalarla girmeyin' diye uyardım. 'Bana sizin arsalarınız parkın üstünde kalıyor' dediler. Ama temel kazma çalışmasında arsalarımızı da geçerek 10 metreye yakın evlerimizin duvarların önüne geldiler. Yarın öbür gün bir deprem olsa evlerimiz yıkılma tehlikesiyle karşı karşıya kalacak. Belediye başkanımızdan ricamız bu soruna el atsın biz fakir insanlarız, avukat tutacak gücümüz yok. Adamlar ellerini kollarını sallayarak ağaçları kesip gittiler. Çocuklarımızın oynayacağı, insanların oturup dinlenebileceği bir yerde kalmadı" diye konuştu.

"Biz almak istedik belediye yeşil alan diye vermedi"

Mahalle sakinlerinden Haydar İşitmez ise, "Bu binalar 1938 yılından bize kalma sürgünden biz buraya geldik. Bu alanı bir ara biz almak istedik belediye bize buranın yeşil alan olduğunu söyledi ve vermedi. Ama şimdi bizi hiç sayıp kendi yandaşına sattılar.

O da yetmemiş gibi şimdi tapulu arazilerimize giriyorlar bu olacak şey değil. Geliyoruz önlemeye çalışıyoruz firmanın çalışanları bize bağırıp üstümüze geliyorlar. Bana 'sen kimsin istediği yere şikayet et hiçbir şey yapamazsın' dediler. Ortada kaldık gelsin bize sahip çıksın" ifadelerini kullandı.

EMNİYET'İN ARSASI RANTA, AOÇ ARAZİSİ TALANA AÇILDI

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'nın Ankara'nın Altındağ İlçesinde yer alan Ankara Emniyet Müdürlüğü'ne bağlı Çevik Kuvvet Şube Müdürlüğü arazisini ranta açtığı ortaya çıktı.

Bakanlık, kentin en kıymetli bölgelerinden birinde yer alan Çevik Kuvvet Şube Müdürlüğü'nün bulunduğu 12 bin 619 metrekarelik arazinin imar planlarını değiştirdi. AKM Millet Bahçesi hemen yakınında yer alan arazi, imar planı değişikliğiyle birlikte "resmi kurum alanı" statüsünden çıkarıldı. Yeni planlara ise arazinin 10 bin metrekarelik kısmı "ticaret ve turizm alanı" olarak işlendi. Alana 33,5 metre yükseklik zemin+7 kat inşaat yapılabileceği ifade edildi.

İmar planı raporunda ise arazinin mülkiyetinin İller Bankası'nda olduğu belirtildi. Alanın ranta açılması ise şu şekilde açıklandı: "Ankara Çevik Kuvvet Şube Müdürlüğü yıllar içinde genişleyerek, bulunduğu parsel içinde oldukça sıkışık bir doku oluşturmuştur. Mülkiyeti İller Bankası A.Ş. de bulunan söz konusu taşınmazın bulunduğu alanın, etrafı ile uyumlu, daha nitelikli bir kentsel kullanım sunacak olması da kent için faydalı olacaktır."

Plan değişikliğiyle beraber akıllara arazisi ranta açılan "Ankara Çevik Kuvvet Şube Müdürlüğü" nereye taşınacak sorusu da geldi. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'na ait tahsis belgesine göre, Çevik Kuvvet Şube Müdürlüğü için Mustafa Kemal Atatürk'ün kurduğu Atatürk Orman Çiftliği'nden arazi tahsis edildi.

Tahsis belgesinde, "Atatürk Orman Çiftliği'nde bulunan ve Hazine'ye ait olan 83 bin metrekare büyüklüğündeki araziye çevik kuvvet ve özel hareket başta olmak üzere emniyet hizmetlerinde kullanılması için İçişleri Bakanlığı (Emniyet Genel Müdürlüğü) adına tahsis edildiği belirtildi. İçişleri Bakanlığı'na tahsisi uygun görülen arazinin TOKİ ile İçişleri Bakanlığı arasında imzalanan protokol kapsamında değerlendirilmek üzere TOKİ Başkanlığı'na devredilmesi uygun görülmüştür" denildi.

LİMAK, AOÇ'Yİ DE BETONA BOĞACAK

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, beşli çeteden Limak için Atatürk Orman Çiftliği arazisinin imar planlarını değiştirdi. Limak'ın arazi üzerindeki tarihi çimento fabrikasını yıkmasının, ticaret ve konut alanı inşa etmesinin önü açıldı.

Ulu Önderimiz Mustafa Kemal Atatürk'ün kurduğu Atatürk Orman Çiftliği'ne 1928 yılında inşa edilen Ankara Çimento Fabrikası'nın arazisi de ranta açıldı.

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, Etimesgut ilçesindeki Atatürk Ormana Çiftliği (AOÇ) arazisinin 588 bin metrekarelik bölümünün imar planlarını değiştirdi. İmar planları değiştirilen arazi, kamuoyunda beşli çete olarak bilinen şirketler arasında yer alan Limak Holding'e ait. Ayrıca arazi üzerinde, 1928 yılında inşa edilen Ankara Çimento Fabrikası da yer alıyor.

İmar planı raporlarına göre, Limak'a ait olan 588 bin metrekarelik AOÇ arazisinin 261 bin metrekarelik bölümü konut alanı, yaklaşık 50 bin metrekarelik bölümü ticaret ve konut alanı, 12 bin metrekarelik bölümü ise özel eğitim alanı olarak belirlendi. Arazinin geri kalan kısmı ise anaokulu, ilkokul, ortaokul, lise, dini tesis, sağlık alanı, park, otopark ve yol alanı olarak kullanılacak.

Adım Adım Talan Planı

Ankara Çimento Fabrikası ve arazisi, 1989 yılında özelleştirilerek satıldı. Fabrikayı Fransız sermayeli Set Group, 25 Mart 2011 tarihinde Limak Holding'e bağlı Limak Batı Çimento Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi'ne devretti. 2016 yılında ise Kültür Varlıkları Bölge Kurulu, fabrika alanının "kültür varlığı özelliği taşımadığını" saptadı. Kurul, fabrika alanında imar planı yapılabileceğine karar verdi.

Tarihi Sit Alanı

İmar planı raporunda ise fabrikaya ilişkin, "Alan üzerinde 1928 yılında kurulan ve faaliyetine devam etmeyen çimento fabrikası bulunmaktadır. Planlama alanının yüzde 60'ı çimento fabrikası, yüzde 35'i ise çimento fabrikasına ait sosyal-idari tesisler ve depo-atölye alanlarıdır. Geriye kalan yüzde 5'lik alan ise ağaçlandırılmış sahadır. Çimento fabrikası 2017 yılında faaliyetlerine son vermiş ve söküm işlemleri devam etmektedir" denildi.

Öte yandan Atatürk Orman Çiftliği'nde yer alan ve ranta açılan arazi, 2023 Başkent Ankara Nazım İmar Planı'nda "Özel Proje Alanı ve Tarihi Sit Alanı" içerisinde yer alıyor.

AOÇ Yüzde 39 Küçüldü

Plan raporunda yer alan bilgilere göre, Atatürk Orman Çiftliği, kurulduğu günden bu yana yasayla devir ya da satış yoluyla arazilerinin yüzde 39'unu kaybetti.

Çiftlik arazisi, geçen yıllarda yapılan Cumhurbaşkanlığı Sarayı ve Millet Camii ile AKP'li Melih Gökçek'in Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı olduğu dönemde yaptırılan Ankapark projesi gibi çok sayıda projeye yapılaşmaya açıldı. Ayrıca Çiftlik arazileri, Sağlık Bakanı'nın kurucusu olduğu Medipol Üniversitesi gibi çok sayıda kuruma da tahsis edildi.

BÜROKRATLARA RÜŞVET GİBİ ÇEK

Öz Sağlık İş Sendikası'nın Sağlık Bakanlığı'ndaki sendikal yetki mücadelesi sırasında il sağlık müdürlerine rüşvet niteliğinde hediye çeki verdiği öne sürüldü. Sendikadan çeşitli bürokratlara 250 bin TL'lik hediye çeki dağıtıldı.

Kamu kurumlarında rüşvet iddialarının ardı arkası kesilmiyor. Menzil Tarikatı'nın yoğun bir şekilde örgütlendiğinin iddia edildiği, son olarak maske zorunluluğunun kaldırarak halkı koronavirüse karşı savunmasız hale getirdiği yönünde eleştirilen Sağlık Bakanlığı'nda 2017 yılında yapılan düzenleme kapsamında kamuda çalışan taşeron işçilerin kadroya geçirilmesi ile "Sendikal yetki" tartışması başladı. Öz Sağlık İş Sendikası, Sağlık Bakanlığı ile Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'nda mahkeme kararı ile yetkili sendika oldu. Sendikanın üye sayısı 200 bine dayanırken aylık geliri de milyonlarca liralara ulaştı.

Rüşvet İddiaları Mahkemeye Taşındı

Toplu iş sözleşmeleri sürecinde işçiden yana tavır almadığı gerekçesiyle eleştirilen Hak İş'e bağlı Öz Sağlık İş Sendikası, şimdi de rüşvet skandalı iddiası ile gündeme geldi. Sendikanın Şubat 2021'de lüks bir giyim firmasından toplam değeri 250 bin TL olan 100 adet hediye çeki aldığı öğrenilirken bu çeklerin bazı kamu kurumlarının yöneticilerine dağıtıldığı savunuldu. 2021 yılında görevinden ayrılan Öz Sağlık İş Sendikası eski genel sekreteri Halit Kayalı, "Rüşvet" suçlaması ile Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı'na suç duyurusunda bulundu.

Kayalının suç duyurusunda sıraladığı iddialardan bazıları şöyle oldu:

Şikayet Etti, Cevap Alamadı

“Sendikadan ayrıldıktan sonra sendika yönetimi hakkında suç teşkil edebilecek eylemler ve muhasebe işlemleri ile bazı bakanlık merkez teşkilatı yöneticilerine, il sağlık müdürlerine, aile ve sosyal hizmetler il müdürlerine ‘... mağazalarından’ alışveriş yapmak üzere harcama çekleri verildiği hususunda ciddi söylentiler duydum.

Müteakiben sendikanın denetleme Kurulu’na ve Hak-İş Denetleme kuruluna müracaat ederek bu korkunç iddiaların denetlenmesini ve işçinin paralarına sahip çıkılmasını talep ettim. Dilekçelerime yanıt alamadım.”

Sendika Başkanı Devlet Sert, rüşvet iddiaları karşısında savunma verdi. Sert, verdiği savunmasında, "Bu çekler geçmişte de verilmişti. Bugün de verildi ileri dönemlerde de verilecek" dedi. Sendikanın zaman zaman üyelere hediye çekleri verdiğini iddia eden Sert, bu kararların sendikanın yönetim kurulunda alındığını savunmasına ekledi. Hediye çeki dağıtımına yönelik savunmasında dikkati çekici ifadeler kullanan Sert, hediyelerin, "Motivasyon ve sosyal yardım" amaçlı verildiğini kaydetti.

Sert, hediyelerin dağıtıldığı kişilerin isimlerini veremedi; Ancak 2 bin 500 TL değerindeki çeklerin "Bazı kamu kurum, kuruluş, STK, sendika il başkanları, temsilci, üye ve sendika çalışanlarına" verildiğini açıkladı. Sert, sadece giyim çeki vermediklerini, gerçekleştirdikleri ziyaretlerde de "Kupa, fincan, kalem, Kur'an-ı Kerim" dağıttıklarını bildirdi.

Hak-İş Yönetimi Sessiz Kaldı

Hak İş Konfederasyonu’na bağlı en büyük sendikalardan biri haline gelen Öz Sağlık İş Sendikası yöneticilerinin kamu görevlilerine, "Motivasyon" amacıyla yüklü miktarlarda hediye çeki dağıttıkları iddiaları karşısında Hak-İş Genel yönetiminin ise herhangi bir inceleme başlatmadığı öğrenilirken, kurumun iddialar karşısında sessiz kaldığı dikkat çekti.

Kapalı Kapılar Ardında Pazarlık

Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı bünyesindeki işçiler de geçen günlerde Öz Sağlık İş Sendikası'na tepki göstermişti. İşçiler, sendikanın toplu iş sözleşme (TİS) sürecini kapalı kapılar ardında, temsil ettiği işçilerin bilgisi dışında sürdürdüğünü ifade ederek, "Bir önceki dönemdeki mevcut hakları geliştirmek yerine birçok maddemizde geriye gidişler oldu. Öz sağlık iş sendikasının bizi görmezden gelmekten vazgeçerek, 2 dönemdir kazanılmış haklarımızı geriye götüren ve maaşlarımızı asgarî ücret seviyesinden öteye taşımayan işbirlikçi anlayıştan uzaklaşıp TİS sürecini işçilerin talepleriyle en kısa sürede bitirmesi gerekmektedir" açıklamasını yapmıştı.

RANT HIRSINA KURBAN VERDİKLERİ KADİM ŞEHİR; İSTANBUL

AK Parti iktidarında İstanbul, dikey yapılaşma ve gökdelenleriyle Avrupa’da ilk dünyada 14’üncü sıraya yükseldi. Yüksek Binalar ve Kentsel Habitat Konseyi’nin (CBTUH) Şubat 2022 Raporu, İstanbul’un çarpık kentleşme ve gökdelenlerle kentin doğal ve tarihsel dokusunun bozulduğunu ortaya çıkardı!

Yüksek Binalar ve Kentsel Habitat Konseyi’nin (CBTUH) Şubat 2022 raporunda; önce Büyükşehir Belediye Başkanı ardından da 20 yıldır tek başına iktidar olan Cumhurbaşkanı Erdoğan’ın, başta İstanbul olmak üzere Türkiye’deki kentsel yapılaşmaya ve bu yapılaşmanın çarpıklığına en büyük katkısı verdiği, somutlaştı. İstanbul’da yeşili, doğayı, deprem toplanma alanlarını bile yapılaşmaya, rezidans, AVM inşaatlarına ve ranta açan iktidar, çarpık kentleşme ve kentsel silüetin bozulmasına zemin hazırlayarak gökdelen sayısı bakımından Türkiye’yi Avrupa birincisi yaptı. Sıralamaya göre 150 metreden yüksek binalar açısından Avrupa’da gökdelen sayısının en fazla olduğu ülke Türkiye.

Cumhurbaşkanı Erdoğan daha önce İstanbul’a ihanet ettiklerini, mezarlıklar dışında yeşil alan bırakmadıklarını itiraf ederek dikey yapılaşmadan yatay yapılaşmaya geçileceğini söylemişti. Ancak rant ve beton hırsı bu sözün tutulmasına engel oldu ve başta Merkez Bankası inşaatı olmak üzere İstanbul’un bağrına devasa beton gökdelenler dikilmeye son hızla devam edildi.

Uluslararası kriterlere göre 150 metre ve üstünde yükseklikteki binalar ‘gökdelen’ olarak nitelendiriliyor. Avrupa’da ilk sıraya yerleşen Türkiye’de bu tanıma uyan 67 gökdelen bulunuyor. İkinci sıradaki Rusya’da 51, üçüncü İngiltere’de 33 gökdelen var. Dünyada Çin 2 bin 708 gökdelenle birinci. İkinci sıradaki ABD’de 848 gökdelen bulunurken, Türkiye 67 gökdelenle 14’üncü sırada yer alıyor. İstanbul’da inşaatı devam eden ve ihalesiz olarak iktidara yakın Limak İnşaatı verilen Merkez Bankası binası tamamlandığında 352 metre ile Avrupa’daki en yüksek gökdelen olacak.

Avrupa'nın önde gelen tarihi kentlerini geride bırakarak gökdelen sayısında birinci olan İstanbul'un sıralamadaki yeri iktidarın betonlaşma ve rant politikalarının dünya kültür mirası İstanbul'a verilen hasarı, kentin tarihsel dokusuna, doğasına yönelik yıkımı net biçimde gösteriyor!

SAĞ CEPTEN SOL CEBE İHALE!

Kendi kendilerine ihaleleri akıttılar

Isparta'da günler süren elektrik kesintilerinde sorumluluğu sorgulanan Cengiz ve Kolin'e ait enerji şirketi, yönetiminde Cengiz Ailesi'nden isimlerin yer aldığı bir başka şirkete üç ay içinde 29,7 milyon TL'lik ihale verdi.

Isparta'da elektrik krizine yol açan Cengiz ve Kolin'e ait dağıtım şirketi, bir ihaleyi daha kendi şirketine verdi.

Isparta'da şubat ve mart aylarında meydana gelen biri 72 saat diğeri 36 saatlik iki elektrik kesintilerinde sorumluluğu sorgulanan Akdeniz Elektrik Dağıtım Şirketi, "Çağrı Merkezi Operasyonlarını Yönetim Analiz ve Raporlama Hizmet Alımı İşi" ihalesi düzenledi. İşin süresi 1 yıl olarak belirlendi.

30 Milyon TL'lik ihale

İhale, 22 Şubat'ta karara bağlandı. Akdeniz EDAŞ ile BEDA Enerji Dağıtım ve Perakende Satış Hizmetleri Anonim Şirketi arasında 4 milyon 822 bin 200 TL'lik sözleşme imzalandı. Ortakları arasında Mehmet Cengiz'in kızı Zeynep Cengiz Şekeralp'in yer aldığı, yönetiminde ise Naci Koloğlu ve Mehmet Cengiz'in bulunduğu BEDA Enerji'nin Akdeniz EDAŞ'tan üç ayda aldığı ihalelerin toplam tutarı 29,7 milyon TL oldu.

Bakım ihaleleri BEDA'ya

Isparta'da günler boyunca elektrik kesintisinin yaşanmasına ve halkın mağdur olmasına yol açan Cengiz ve Kolin'e ait şirketin, BEDA Enerji'ye üç ayda verdiği diğer ihaleler şöyle:

Isparta'daki elektrik kesintilerinin sorumlusu olarak gösterilen şirket, "Genel Aydınlatma Tesislerinin Arızaya Müdahale İşleri Hizmet Alımı" ihalesi açtı. İhale kapsamında Isparta ve Burdur'daki genel aydınlatma tesislerindeki olası arızalara müdahale için BEDA Enerji ile 8 milyon 984 bin TL'ye anlaşıldı.

Şirketin, "Planlı Bakım Hizmetleri" adı altında 27 Ocak'ta gerçekleştirdiği ihale kapsamında enerji nakil hatları, dağıtım ve trafo merkezlerinde ikinci seviye planlı bakım işleri yapılacağı belirtildi. İhale kapsamında, Isparta'daki elektrik kesintilerinden yalnızca üç gün önce BEDA Enerji Dağıtım Şirketi ile 16 milyon 674 bin TL'lik, "Birinci seviye bakım" anlaşması sağlandı.

Özelleştirme Politikasının Acı Sonucu

Isparta'da 2 Mart'ta etkili olan ve 14 saat süren yoğun kar yağışı nedeniyle yine elektrik direklerindeki teller koptu, birçok elektrik direği devrildi ve şehir merkezine elektrik verilemedi. Kentte yaşayanlar bir ay aranın ardından yine elektrik kesintisiyle mağdur oldu. Elektrik direkleriyle ilgili çalışmanın sonucunda arızalar giderildi. Şubat ve mart ayında yaşanan elektrik skandalları sonrasında kent sakinleri, elektrik hizmetinin kamu tarafından karşılanmasına yönelik talepte bulunmaya devam ediyor. Türkiye'nin gündemine oturan şubat ayındaki kesinti de elektrik hizmetinin özelleştirilmesinin nasıl bir faciaya yol açtığını ortaya koydu. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Fatih Dönmez, Isparta'daki kesintilerle ilgili "Şirkete de gereken yaptırımlar uygulanacaktır" dedi.

ŞERİATÇILARIN ÜNİVERSİTE KURMASINI İSTİYORLAR

Şeriatçı vakfın kurucusu üniversite kuracak: AKP, TBMM'ye yasa teklifi verdi

AKP'li vekiller, kurucusu olduğu dernek "Cumhuriyet rejimi karşısında din devleti kurmayı amaçladığı" gerekçesiyle kapatılan Bingöl'ün yeni bir üniversite kurulabilmesi için yasa teklifi hazırladı. Teklif Meclis'te.

24 AKP Milletvekilinin imzasını taşıyan kanun teklifinde Bursa'da Mudanya Üniversitesi ismiyle yeni bir üniversite kurulmasına olanak sağlanıyor. Teklif yasalarsa şeriat devleti istediği gerekçesiyle kapatılan ve dokuz yıl sonra yeniden açılan Zehra Vakfı isimli oluşumun kurucuları arasında yer alan iş insanı Gıyasettin Bingöl üniversite kurabilecek. Gıyasettin Bingöl'ün başında bulunduğu Bursa Eğitim ve Kültür Vakfı'na ait olacak üniversitenin ismi de Mudanya Üniversitesi olacak.

Kuruluş kanunu TBMM Başkanlığı'na sunulan Mudanya Üniversitesi'nin 103 bin metrekare alanda yapımı süren binası, ormanlık alana inşa ediliyor. Yüzlerce ağacın katledilmesine neden olacak yerleşkede, 3 bin 600 öğrencinin eğitim görmesi hedefleniyor. Üniversitenin ayrıca kent merkezine kadar yayılacağı da öğrenildi.

Edinilen bilgiye göre, Bursa'nın tarihi yerleri arasında yer alan Pirinç Han, Yıldırım Darüşşifa, Muradiye'deki Fabrika-ı Hümayun ve Hisar'daki tarihi bir mekan da üniversiteye tahsis edilecek.

Cumhuriyet Karşısında Devlet Kurmak

Gıyasettin Bingöl'ün kurucuları arasında yer alan Zehra Vakfı, 2005'te, "Said Nursi'nin görüşleri doğrultusunda şeriat hukuku temelinde Kürt devleti kurma girişimlerini yaymak, Cumhuriyet rejimi karşısında din devleti kurmaya çalışmak" gerekçesiyle kapatıldı. 2014 yılında yeniden faaliyetlerine başlayan vakıf, Diyarbakır, Bingöl ve Van'da Hürriyet Koleji, Ankara'da Zehra Okulları adıyla eğitim vermeyi sürdürüyor.

AKADEMİYE DE SİYASİ BASKI!**'Türkiye'de siyasi otoriterleşme' konulu teze 'Cumhurbaşkanı'na hakaret'ten yargılama talebi**

Denklik için gönderilen, "Türkiye'de rejim otoriterleşiyor" içerikli doktora tezini incelettiren Üniversitelerarası Kurul, tezi yazan akademisyenin "cumhurbaşkanına hakaret" ve "terör" suçlarından yargılanmasını istedi.

Dr. Mehmet Baki Deniz, Sabancı Üniversitesi'nde lisans, Boğaziçi Üniversitesi'nde yüksek lisans yaptı. YÖK'ün tanıdığı dünyanın en iyi üniversitelerinden New York Binghamton Üniversitesi'nde (SUNY) sosyoloji doktorasını tamamladı. Türkiye'nin son 28 yılındaki siyaset ve sermaye ilişkisini 7 yıl inceleyip, binlerce atf yaparak, 250 sayfalık doktora tezi yazdı. Sözcü'den Sultan Uçar'ın haberine göre, Üniversitelerarası Kurul, tezi Cumhurbaşkanı'na hakaret ve terör suçlarını içerdiğini savundu.

"1980-2008 Yılları Arasında Türkiye'yi Kim Yönetiyor? Sermaye Gücü ve Otoriter Popülizmin Yükselişi" adlı tezi Amerika'da jüri önünde savundu. Tam kabulde 'doktor' unvanı aldı. Ülkesine dönüp çalışmak için yurt dışı doktora denkliği veren Türkiye'de tek yetkili kurum olan Üniversitelerarası Kurul'a (ÜAK) başvurdu. Denklik başvuruları ortalama 3-4 ayda onaylanırken ÜAK, bu tezi 14 ay bekletti. Sonra da hiçbir açıklama yapmadan 'tez konusu ve içeriği' diyerek, reddetti.

Dr. Deniz, avukatı Mehmet Sepin aracılığıyla, yürütmenin durdurulması için dava açtı. Danıştay 8. Dairesi'nde görülen davaya ÜAK'ın gönderdiği savunma, tezin Erdoğan'ın yönettiği AKP iktidarı döneminde rejimin otoriterleştiği ve sermayenin bu otoriterleşmeye etkisi gibi analizler nedeniyle reddedildiği görüldü.

3 Üniversite 4 Rapor

ÜAK'ın bu teze ilgili 3 üniversiteden 4 ayrı rapor aldığı, önce onaylayıp, sonra da reddettiği ortaya çıktı.

Hacı Bayram Veli Üniversitesi, "Tez içeriğinin suç teşkil edip etmediği değerlendirilemez" derken, Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, "Tez sosyoloji alanında, hukuk fakültesi inceleyemez" dedi. Marmara Üniversitesi, 6 Ocak 2021'de "Tez Almanca ama suç unsuru içeren bir husus görülmedi" kararı verdi. ÜAK da bu raporlar üzerine, 10 Mart 2021'de tezi onayladı. Ancak tez bir kez daha Marmara Üniversitesi'ne gönderildi. Sosyoloji tezi olmasına rağmen ikinci incelemeyi MÜ Hukuk Fakültesi Ceza Hukuku Anabilim Dalı Başkanı Prof. Dr. Ahmet Gökçen ve ceza hukukçuları Doç. Dr. Yusuf Yaşar ve Dr. Zafer İçer yaptı.

Cumhurbaşkanı'na Hakaret Sayıldı

Bu raporda ise "Bilimsel ve akademik kurallarla bağdaşmayan, objektiflik, gerçeklik, doğruluk kriterlerini taşıyor" denilerek, 'otoriterleşme' tespiti nedeniyle TCK'nın 299, 301 ve Terörle Mücadele Kanunu'nun 3713 sayılı maddeleri yani cumhurbaşkanına hakaret, terör gibi suçlarla değerlendirilmesi istendi. Bu kez ÜAK, 25 Mayıs 2021'de savcılığa suç duyurusunda bulundu. Tezi reddedilen davacı akademisyenin ifadesi alınmadı.

Akademisyen, Danıştay'ın 'Türkiye'de siyasi otoriterleşme' tespitli tezi Anayasa'daki akademik özgürlükleri koruyan yasa maddeleri nedeniyle yürütmeyi durdurma kararı almasını bekliyor.

YÖK Başkanı Özvar, 'Gizli Soruşturma' İstemiş

Tez, Marmara Üniversitesi'nde ikinci kez incelettiğinde YÖK Başkanı Prof. Dr. Erol Özvar, üniversitenin rektörlüğünü yapıyordu. Özvar imzalı 'Gizli' damgalı soruşturmada 'Tezde suç unsuru olup olmadığının' incelenmesi istendi. Sonra da Özvar imzasıyla denklik reddi ve dava açılması talepli, 3 hukukçunun yazdığı rapor ÜAK'a gönderildi.

Otoriterleşme Analizlerini Yasalar Aykırı Bulmuşlar

ÜAK tezdeki; "Ne dersiniz deyin, bugün rejimin otoriterliği inkâr edilemez. Kitleselel tutuklamalar, devlet bürokratlarının kitleselel tasfiyesine yol açan davalar ve muhaliflerin çoğunun bastırılması Türk siyasetini

tanımlıyor. Nitekim rejiminin otoriter karakteri son 10 yıldır tartışmasız” gibi 12 bilim insanının makalesine atıflı, ‘otoriterleşme’ analizlerini yasalara aykırı buldu.

Davacı akademisyen Dr. Mehmet Baki Deniz, “Erdoğan ve AKP dönemini inceleyen bir tezdeki eleştirilere onay vermek istemeyen ÜAK, Türkiye’nin otoriterleştiği iddiasını kaynaklı ve araştırmaya dayalı olmadan sunduğunu ileri sürüp, tezin akademik olarak yetersiz olduğunu iddia etti. Oysa, tezin konusu Türkiye’nin Erdoğan’ın AKP eliyle otoriter bir rejime geçiş yapıp yapmadığı değildi. Tezinde, Erdoğan’ın Türkiye’deki siyasi gücü kendi etrafında toplayarak, otoriter bir rejim değişikliği gerçekleştirmeyi nasıl başardığını araştırdım. TOBB ve TÜSİAD yani sermayenin 2002-2007 yılları arasında Erdoğan’ın AKP’sine verdiği desteğin, Türkiye’nin otoriter rejim değişikliğini anlamakta kilit rolünü bilimsel olarak da kanıtlayıp, YÖK’ün de denklemini onayladığı Amerika’da bu alanda en iyi üniversitelerinden biri olan New York Binghamton’dan ‘doktor’ unvanını hak edip, aldım” diye konuştu.

AKP, TÜRKİYE’Yİ MESLEKİ EĞİTİMDE PLANSIZ BIRAKTI

Milli Eğitim Bakanı Mahmut Özer’in mesleki eğitim ve meslek liseleri konusunda yaşanan sorunlar ile ilgili olarak “suyun akışının’ yeniden düzelmiş durumda” olduğu değerlendirmesinin gerçeklikten uzak bir başarısızlık itirafıdır.

Aradan geçen 25 yılda başarısızlık ve öngörüsüzlük için hala katsayı uygulamasını bahane edilmesi kolaylık ve samimiyetsizliktir.

‘Sarayın Mesleki Eğitim ve Meslek Lisesi Projeleri de Fatih Projesi Gibi İflas Etti; Türkiye Dijital Çağın Gerisinde Kalıyor’

AKP iktidarında 20 yılda Milli Eğitim Bakanlığında 7 kez bakan değişikliği yapıldı ve genelde eğitim ve özel olarak da mesleki eğitim, bir yapboza döndü. Geçen yirmi yılda sınav sistemlerinde ve müfredatlarda onlarca defa değişiklik yapıldığı gibi, Mesleki Eğitim konusu da sonuçsuz ve hamasi olarak gündemde tutuldu. AKP’nin tüm bakanları Mesleki Eğitim ile ilgili büyük vaatler verdi ve dünyanın katma değerli üretimi ve dijitalleşmeyi tartıştığı bir dönemde milyonlarca gencimizin, ailelerinin ve beklentisi yüksek firmamızın umutları sömürüldü. Ancak gelinen noktada; Türkiye’de Mesleki Eğitimde büyük bir zaman, kaynak ve motivasyon kaybı yaşandığını görüyoruz. Tıpkı, Asrın Projesi olarak sunulan ancak bir iflas projesine dönüşen Fatih Projesi gibi, AKP iktidarının Mesleki Eğitim için bugüne kadar yaptığı tüm çalışmalar da büyük bir başarısızlık olarak önümüzde duruyor. Fatih Projesi için harcanan en az 3.5 milyar TL’lik kaynak, Mesleki Eğitim ve meslek lisesi mezunları istihdamı için harcansa en azından okullarımızın kapasitesi ve mezunların durumu daha iyi bir noktaya getirilebilirdi.

‘AKP, Mesleki Eğitim Başarısızlığını, Eski Bahanelerle Ve Hamaset Yapararak Örtmeye Çalışıyor’

Meslek Lisesi mezunu öğrencileri mağdur eden adaletsiz katsayı uygulaması, 2012 yılından itibaren kaldırıldı. Yani 2012 yılından bugüne geçen 10 yıllık süre içerisinde Meslek Lisesi mezunu öğrencilerinin yükseköğretime geçişleri önünde bir engel kalmadı ve akademik olarak başarılı öğrencilerin bu okulları tercih etmemesinin nedeni olarak gösterilen bu durum ortadan kalkmış oldu.

Ancak, mevcut Milli Eğitim Bakanı Mahmut Özer mesleki eğitimdeki başarısız tablo için 28 Şubat dönemini ve katsayı uygulamasını bıkmadan ve usanmadan mazeret olarak göstermektedir.

Geçen 25 yılın, 20 yılında AKP tek başına olarak iktidardaydı. Yani, mesleki eğitimde, yeşil mütabakatın, dijitalleşmenin gerekliliklerine ve Endüstri 4.0’a uygun teknik personel hazırlamak yerine dünya standartlarının gerisinde kalınmasının ve mesleki eğitimdeki gerilemenin temel nedeni AKP’nin mesleki eğitim ve vasıflı işgücü istihdamı arasındaki bağın kopmasına neden olan eğitim politikalarıdır.

‘Katsayı Yıllar Önce Kalktı Ancak Meslek Liselerindeki Sorunlar Çözülmedi’

AKP’nin bugün mesleki eğitimdeki başarısız tablo için bahane olarak sığındığı katsayı uygulamasının kaldırılmasının üzerinden geçen 10 yılda, mesleki eğitimdeki sorunlar çözülmediği gibi daha da derinleşmiş bir durumda. Veriler, Mesleki ve Teknik okullardan mezun olan öğrencilerimizin yükseköğretime geçiş oranında ciddi düşüş yaşandığını göstermektedir.

2020 yılında, Meslek Lisesi çıkışlı olarak yaklaşık 1.2 milyon öğrencimiz üniversite sınavına girmişken bu öğrencilerden sadece 102 bin öğrenci örgün bir lisans programına yerleşebilmiştir. Önlisans ve açıköğretim programları ile birlikte bu oran ancak %30’u bulabilmektedir. Yani sınava giren 850 bine yakın meslek lisesi çıkışlı öğrenci hiçbir yükseköğretim programına yerleşememiştir.

2015 yılında mesleki ve teknik eğitimdeki gençlerin %45'i bir yükseköğretim kurumuna yerleşebiliyorken bu oranın 2020 yılında %30'lar seviyesine kadar düşmesi, meslek liselerinden mezun olan gençler için yükseköğretime geçişin giderek daha zorlaştığını ve yaşanan sorunların derinleştiğini göstermektedir.

'AKP Döneminde Mesleki Eğitim Nicelik ve Nitelik Olarak Zaman ve Kan Kaybediyor'

AKP döneminde, katma değerli üretime ve vasıflı işgücü istihdamına uygun tutarlı ve planlı bir mesleki eğitim planlaması yapılmadığı, sistem defalarca değiştiği, mesleki ve teknik eğitim okulları kapatıldığı ve yeterli öğretmen atamaları yapılmadığı için mesleki ve teknik eğitimde, Türkiye'yi uluslararası rekabette yukarıya taşıyabilecek nitelik kaybı maalesef artarak sürmektedir.

AKP iktidarı boyunca hamasete alet edilen ancak ciddi anlamda yatırım yapılmayan mesleki ve teknik liseler tercih edilmekten uzaklaşmış ve kapanan okul sayısında artış görülmüştür. Son 6 yılda 1.887 mesleki ve teknik okul kapanmış ve mesleki, teknik eğitimdeki öğrenci sayısı 432 bin azalmıştır. Bu rakamlar, mesleki eğitimde çok ciddi bir stratejik planlama zafiyetinin egemen olduğunun göstergesidir.

'AKP, Meslek Liselerini İtibarsızlaştırdı; Mezun İşsizliği Artıyor'

AKP döneminde yaşanan genç ve mezun işsizliğinin en önemli nedenlerinden birisi de, mesleki eğitim ve genel anlamda istihdam politikalarındaki yanlışlardır. Sektörün ve ülkemizin ihtiyaçlarına gerekli cevapları vermeyen, niteliği değil niceliği merkeze alan plansız mesleki eğitim politikaları yüzünden bugün ülkemizde genç işsiz sayısı 3.5 milyonu aşmıştır. Mesleki eğitim almak için meslek okullarını tercih eden gençlerimiz arasındaki yaygın işsizlik durumu da plansızlığı kanıtlamaktadır. Oysa geçen 20 yılda meslek liseleri itibar ve nitelik olarak daha yukarıya taşınabilirdi.

TÜİK verilerine göre dahi; 2020 yılında Mesleki ve Teknik eğitim almış işsiz sayısı 503 bindir. Son dört yılda Mesleki ve Teknik orta öğretimden 1 milyon 900 binden fazla öğrenci mezun olmuşken; Mesleki ve Teknik Eğitim mezunlarının istihdam oranları ise sadece %53'tür. Resmi verilere yansıyan bu mesleki istihdam krizinin yarattığı rahatsızlığın farkında olan iktidar, ancak 20 yılın sonunda konunun önemini kısmen kavramıştır.

Buna karşın, Mesleki Eğitim hedeflerini 20 yılda başaramayan AKP'nin bundan sonra da gerçekleştiremeyeceği ortadadır. Sarayın rant ekonomisi, katma değerli üretim yerine adrese teslim ihaleleri; dijitalleşmiş ve küresel rekabete hazır KOBİ'ler yerine 5'li Çeteyi, OSB'lerde ve firmalarda çalışacak vasıflı mühendisler, teknikerler ve meslek lisesi mezunları yerine torpilli masa başı iş yapan parti mensuplarını tercih ettiği için gençlerimiz yurt dışına beyin göçü kervanına katılmaktadır.

Artan enerji ve hammadde maliyetleri yanı sıra, bir yandan adil ücret alabilen vasıflı teknik personel kıtlığı, diğer yandan teknik öğretmensiz, ekipmansız ve sahihsiz bırakılan meslek okulları, ülkemizin KOBİ'lerin ve sanayicilerinin rekabet gücünü düşürmektedir.

CHP'nin ve Millet İttifakı'nın iktidarında, Mesleki Eğitimde ve katma değerli üretim için gerekli teknolojik atılımda yaşanan tüm plansızlıkları ortaöğretim ve yükseköğretim olarak kapsamlı şekilde ele alacağız. Nitelikli mesleki eğitim ve istihdam politikaları arasındaki bağı yeniden kuracağız. Önümüzdeki dönemde açıklayacağımız çalışmamızda bunu ortaya koyacağız.

SINAVA GİRİŞ ÜCRETİ OLMAMALI

Eğitim almak isteyen her gencin anayasal hakkı olduğu için sınava giriş ücreti olmamalıdır

2022 Yükseköğretim Kurumları Sınavına (YKS) geç başvuru ücretlerinin yüzde 50 oranında daha fazla olması AKP iktidarında öğrencilerin üstün yararının ve ekonomik koşullarının gözetilmediğinin ispatıdır.

Yaşadığımız krizde ve enflasyon ortamında gelir kaybına uğrayan, kriz öncesinde de geçim sıkıntısı yaşayan ve bu sorunları derinleşen, belki sınav ücretini son başvuru tarihi geçtikten sonra borçla denkleştiren ailelerin çocukları, bu kriz ortamında yüzde 50 oranında fazla ücret alınarak cezalandırılıyor.

Her öğrencinin üniversiteye erişebilmesi için üniversiteye girişte barajı kaldırdığını ve böylece öğrenci üzerindeki psikolojik baskıyı da kaldırdıklarını söyleyenler, öncelikle sınava giriş ücretlerini kaldırmalıydı; ancak bu yapılmadığı gibi sınav ücretleri yüzde 50 oranında daha fazla alınıyor. Sınava giren öğrencilerin büyük bir bölümü bu ücreti ödeyemeyecek durumdadır. Üniversite başvurusu için işlemleri yapan ama sınav harcını yatıramayan adayların geç başvuru ücretlerinin yüzde 50 oranında daha yüksek olması, pırıl pırıl gençlerimizin umutlarını, ideallerini yıkmaktır. ÖSYM, bu kriz ortamında geç başvuru ücretlerini yüzde 50 oranında fazla alması uygulamasını geri almalıdır hatta üniversitede okumak, bu eğitimi almak isteyen her gencin anayasal

hakkı olduğu için, sınava giriş ücreti dahi olmamalıdır. Sınavların ücretsiz olması gerektiğini bir kez daha dile getiriyoruz.

SAĞLIKTA BEYİN GÖÇÜNÜN NEDENLERİNİ ANLAMADILAR, ANLAMİYORLAR

Ağır ve kötü çalışma koşulları, sağlıkta devam eden şiddet, özlük haklarındaki kayıplar ve genel olarak Sarayın 'Sağlıkta Dönüşüm Programı' adı altında uygulanan yanlış ve öngörüsüz politikaları nedeniyle mesleklerini yurtdışında yapmak zorunda kalan doktorlarımızın Erdoğan tarafından ağır şekilde itham edilmesi ve beyin göçünün tek nedeninin gelir kaybı olarak gösterilmesi kabul edilemez

'Sağlıkta Beyin Göçü, Hekimlerden Sonra Hemşirelere de Sıçırıyor'

Cumhuriyet Halk Partisi olarak, uzun süredir sağlık sistemindeki stratejik planlama eksikliğine, yapısal sorunlara, mesleki memnuniyetsizlik yüzünden sağlıkçılarımız arasında yaygınlaşan istifalara ve yurtdışına beyin göçü eğilimindeki artışa dikkat çekiyoruz.

Türk Tabipleri Birliği'nin bu konudaki verileri de özellikle doktorlarımız arasında yurtdışına göç eğiliminin arttığını net bir şekilde gösteriyor. Buna göre, 2012 yılında yurtdışına gitmek için başvuru yapan hekim sayımız sadece 59 iken 2021 yılında bu sayının 1.405'e çıktığını ve son 5 yılda ise en az 5 bin hekimin yurt dışına çıktığını görüyoruz. Sarayın yanlış politikaları yüzünden, sağlıkçı ordumuz göz göre göre kan kaybediyor ve Türkiye'deki sağlık beyin göçü dünya gündeminde dahi kendisine yer buluyor. Bununla birlikte son dönemde, artık sadece hekimler arasında değil, hemşireler arasında da ciddi bir yurtdışına çıkış eğilimi yani 'hemşire göçü' başlamış durumda. Bu konuda, Sağlık Bakanı Fahrettin Koca'ya verdiğimiz soru önergesinde de son yıllarda kaç hemşirenin istifa ettiğini ve yurtdışına çıkış için 'İyi Hal Belgesi' talep ettiğini sorduk, cevap bekliyoruz.

'Beyin Göçünün Nedeni, Sadece Maddi Beklenti Değil'

Saray zihniyeti, bilimi ve liyakati itibarsızlaştırdıkça, yönetici kadrolara ehliyetsiz ve duyarsız atamalar yaptıkça, tüm sağlıkçılara şiddet salgını gibi yaygınlaştı. AKP döneminde hekimlerimiz ve özellikle genç sağlıkçılarımız hak ettiği ve fazlasıyla layık olduğu değeri göremiyor.

Sağlıkta beyin göçü, AKP'nin dayattığı ve sağlık sistemimizde büyük yıkım yaratan Sağlıkta Dönüşüm Programı'nın bir sonucudur. Hasta ve hekim ilişkilerini zedeleyen, sağlıkta şiddetin artmasına neden olan, sağlığı ticarileştiren ve sağlık çalışanlarımızın haklarını gasp eden AKP politikaları nedeniyle hekimlerimiz ve sağlık çalışanlarımızda memnuniyetsizlik ve bıkkınlık duygusu artmıştır. Bu artış da özellikle genç hekimlerimizde yurtdışına çıkış taleplerine ve istifa oranlarına yansımaktadır.

Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın, sağlıkta şiddet, itibar kaybı ve çalışma hayatındaki sorunlar yokmuş gibi, doktorlarımızı adeta hedef göstererek itham etmesi, devlet yönetim ciddiyetine yakışmamaktadır. Ayrıca bu açıklamalar, Cumhuriyetimizin ilk yıllarından itibaren büyük atılımlarla belirli bir noktaya getirilen sağlık sistemimizde, Sarayın rant anlayışı yüzünden oluşan ve derinleşen sorunların neden çözümsüz kaldığının da birinci ağızdan göstergesi olmuştur.

Erdoğan'ın ayrıca, "yeni mezun hekimler ve asistan doktorlarla bu işi yaparız" şeklindeki değerlendirmesinden, sarayın genç asistan ve uzman doktorlarımızın rahatsızlıklarından ve şikayetlerinden de bir haber olduğu anlaşılmaktadır. Zira yurtdışına çıkmayı düşünenler öncelikle, genç kadrolarımızdır. Uzun nöbet saatleri ile boğuşan, günde yaklaşık 100 hastaya bakmak durumunda kalan, çalışırken barbarca şiddete maruz kalan ve düşük gelirlerle çalışan genç asistan doktorlarımız arasında da meslekten çıkışı dahi düşünmeye varan rahatsızlıklar artmış durumdadır.

'Saray, Genç Doktorlarımızı Yurtdışına Kaçırıyor, Emekli Doktorlardan Medet Umuyor'

Bununla birlikte, Sağlık Bakanlığı tarafından yayınlanan "2022 Yılı 65-72 Yaş Yeniden Atama Kurası" da iktidarın neden olduğu sağlıkta beyin göçünün geldiği dramatik boyutu göstermektedir. İstifalar ve yurtdışına çıkış nedeniyle boşalan hekim kadrolarının yerine, pandemi döneminde 65 yaş üstü emekli doktorlarımıza mecbur kalınması, AKP'nin sağlık kapasitemizde neden olduğu gerilemeyi net bir şekilde göstermektedir. Yoğun istifalar ve beyin göçü öncesinde dahi Türkiye zaten hasta başına düşen hekim sayısında OECD ülkeleri arasında son sırada yer almaktaydı. Eğer göç tehlikesinin ciddiyeti kavranmaz ve hızla gerekli tedbirler alınmazsa, hekimlerimizin ve hemşirelerimizin yurtdışına göçü, sağlık sistemimizdeki telafisi mümkün olmayan hasarlara neden olacaktır.

Cumhuriyetimizin gururu sağlık ordumuzun ve genç kuşak vasıflı işgücünün yurtdışına göçünün engellenmesi, CHP'nin ve Millet İttifakı iktidarının önceliklerinden birisi olacaktır.

HEKİMLER GÖÇÜ

Sayıları katlanarak artıyor!

Yurt dışına giden hekim sayısı katlanarak artıyor. Geçen yılın aynı dönemine göre yurt dışına gitmek için başvuru yapan hekim sayısı iki kat artarken, son 10 yılda, yılbaşına yurtdışını tercih eden hekim sayısı 59'dan 1400'lere yükseldi.

Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın hekimlere yönelik "Varsın gidiyorlarsa gitsinler, bizler de üniversiteleri yeni bitiren doktorlarımızı istihdam ederiz. Bunlarla yola devam ederiz" şeklindeki açıklamasıyla birlikte yurt dışına giden hekimler yeniden gündeme oturdu.

Türk Tabipleri Birliği (TTB) verilerine göre yıllara göre yurt dışına göç eden ve orada çalışabilmek için sicil belgesi alan hekimlerin sayısındaki artış derlendi.

2012'de 59 Hekim Yurt Dışını Tercih Ediyordu, Şimdi 1400'leri Geçti

Son 10 yıla baktığımızda yıl yıl, yurt dışını tercih eden hekim sayısı giderek artıyor. 2012'de yurt dışına göç eden ve sicil belgesi isteyen doktor sayısı 59 iken bu sayı 2013'te 90'a, 2014'te 118'e çıktı.

2020'ye kadar bu sayının giderek arttığı görülüyor. 2015'te 150 hekim yurt dışına göç ederken 2016'da bu sayı 245'e, 2017'de ise 482'ye yükseldi. 2012-2017 arasında, 5 yıl içerisinde göç eden hekim sayısı sekiz katına çıktı.



Son 5 Yılda Dramatik Artış

Son 5 yıla baktığımızda da dramatik artış tüm hızıyla devam ediyor. 2018'de göç etmek için sicil kaydı isteyen hekim sayısı 802'ye çıkarken 2019'da ilk defa 1000'in üzerine çıkarak 1047 oluyor.

2020'de 931'e inen sayı 2021'de yüzde 50'den fazla bir artışla 1405'e yükseliyor. Yıllara göre baktığımızda elimizdeki son veri 2021 yılında 1405 hekimin yurt dışına gitmek için sicil belgesi istediğini gözler önüne seriyor.

Geçen Yıla Göre İki Kattan Fazla

Bu yıla geldiğimizde ise artışın katlanarak devam ettiğini söylemek yanlış olmaz. Çünkü 2021 yılının ocak ayında sicil kaydı yapan hekim sayısı 90 iken 2022'nin ocak ayında bu sayı 197'yi buldu.

Yine 2021'in şubat ayında 76 hekim yurt dışında çalışmak için başvuru yaparken bu yılın şubat ayında başvuru yapan hekim sayısı 157. Yani geçen yıla göre bu yıl yapılan başvurular iki katından fazla arttı.

BİRÇOK AİLE HEKİMİNİN SÖZLEŞMESİ FESHEDİLİYOR

Sağlık Bakanlığı, 30 Haziran 2021 tarihinde çıkardığı, sağlık çalışanlarının "Ceza Yönetmeliği" diye adlandırdığı yönetmeliğe dayanarak Tekirdağ'da aile hekimlerinin sözleşmesini feshetti. Feshe gerekçe olarak ise hekimlerin Covid-19 hastalarıyla telefon görüşmesi yapmaması gösterildi.

Tekirdağ'da 5 aile hekimine Covid-19 hastalarının izlemlerini aksattığı iddiasıyla ceza verildi. Cezalara karşı dava açan hekimlerin 3'ü davayı kazandı. Sözleşmesi feshedilen aile hekiminin mahkeme sürecinin devam ettiği öğrenildi. Sözleşmesi feshedilen doktorun aralık ayında da sözleşmesinin önce feshedilip gelen tepkilerin ardından sözleşmesinin yenilenen doktor olduğu bildirildi.

Türk Tabipleri Birliği (TTB) Aile Hekimliği Kolu Başkanı Doktor Emrah Kırımlı, “Şu anda bir kişinin sözleşmesi feshedildi ama sayının artmasını bekliyoruz. Suçlamayı yapan, kararı veren ve cezayı kesen Tekirdağ İl Sağlık Müdürlüğü. Bütün kararları aynı kurul veriyor. Biz buna ‘infaz kurulu’ diyoruz. Doktor arkadaşlarımıza ‘izlemleri yapmamak ve nöbet görevini yerine getirmemek’ iddiasıyla ceza verdiler. Telefon aramayı nöbet yerine saymışlar bu öyle bir görev değil” dedi.

Dr. Kırımlı şunları söyledi: “Bizlerin yani aile hekimlerinin hastayı araması, hastanın güvenliğiyle ilgili bir şey değil. Kaldı ki evde bırakıp durumu kötüleşen hastalar çok oldu. Hasta güvenliği açıklarını ‘Aile hekimi sizi arayacak diyerek kapatmaya çalışıyorlar. Hem hastayı hem de aile hekimini güvencesiz bırakıyorlar. Bu söylenen izlemin Türkiye’de yapılabilir bir durumu yok. Salgının ikinci yılında tedbirlerin tamamen bırakıldığı noktada, ceza aile hekimlerine kesilmeye çalışılıyor. Bu yönetmeliğin tamamen iptal edilmesini istiyoruz. Tekirdağ İl Sağlık Müdürü Covid-19’la ilgili bir şey yapacaksa aile hekimleri uğraşmayı bırakıp kent genelinde kafelerde, restoranlarda ve fabrikalarda salgınla ilgili tedbirler alsın.”

HER SAAT 8 KİŞİ ÖLÜRKEN TEDBİRLERİ GEVŞETTİLER!

Tedbirlerin gevşetildiği 2 Mart tarihini içine alan haftada bin 317 kişinin covid nedeniyle hayatını kaybetti. Saatte yaklaşık 8 yurttaşımızı covid nedeniyle kaybederken tedbirleri gevşettiler. Bu kararlar yüzünden salgın bitti algısı yaratıldı ama bilimsel açıdan ülkemizde henüz salgın kontrol alınmadı.

2 Mart’ta alınan kararlar hem erken, hem de bilimsel değil! Bu kararlar yüzünden ülkemizde salgının kontrol altına alınma sürecini uzatacak. Günlük ortalama 188’den fazla yurttaşımızı kaybederken bu gevşetilmeler açıklandı.

Dünya Sağlık Örgütü’nün salgının biteceğine dair vurgular için henüz çok erken olduğunu açıkladı. Birçok ülkede halen yüksek hastaneye yatış oranı ve ölümlerin söz konusu olduğunu ve yeni endişe verici varyant tehdidinin sürdüğünü açıklayan DSÖ hükümetleri tedbirli davranmaya çağırırken, ülkemizde bu çağrı karşılık bulmadı.

Bu kararlar nedeniyle özellikle risk grubundakiler daha da zor durumda kalabilecektir. Kapalı alandaki havalandırma yeterli ise maske zorunluluğunun kaldırılması kesinlikle bilimsel değil. Bu havalandırmanın yeterli olup, olmadığı ile ilgili bir bilimiz yok. Hes kodu da sorgulanmayacağı için bu kapalı alanlara pozitif olan hastalar rahatlıkla girebilir ve maskesiz dolaşabilir. Bu serbestlik en çok risk gruplarındaki yurttaşlarımızı etkileyecek.

AVM Maskesiz, Müzik Hala Yasak

Gevşeme kararları ile AVM ve restoran gibi fiziksel mesafenin çoğu zaman uygun olmadığı yerlerde dahi maske zorunluluğu kaldırıldı. Buna rağmen hiçbir bilimsel gerekçesi olmayan gece 12’den sonra canlı müzik yasağı sürdürülüyor. Bu kararlardan sonra AVM’de pozitif biri maskesiz dolaşabiliyor ama iktidar sorunu gece 12’den sonraki canlı müzikte görüyor. Hala gece 12’den sonra canlı müzik yasak. Bunun insanların yaşam şekline müdahale den başka hiçbir açıklaması olamaz!

KADINLARI YOK SAYAN, İSTANBUL SÖZLEŞMESİ’Nİ FESHEDENLERDEN SEÇİME DÖNÜK GÖZ BOYAMA HAMLELERİ

İstanbul Sözleşmesi’ni TBMM’nin iradesini yok sayarak bir gecede fesheden Cumhurbaşkanı Erdoğan, şimdi yeni bir kadın hakları reformu vaadiyle ortaya çıkıyor. Kadınları yok sayan bir siyasi zihniyetin, seçim yaklaşırken bir kez daha kadınları hatırlayıp aldatmaya yönelik reform vaadinde bulunması, 20 yıldır tutulmayan sözlerden ibaret ve içi boş bir seçim yatırımdır!

Cumhurbaşkanı Erdoğan, **Türkiye’nin 2011 yılında imzaladığı**, TBMM’nin de onayladığı **İstanbul Sözleşmesi’ni** tek imzayla bir gecede feshederek, TBMM’yi de yok sayarken geçen hafta yeniden kadınlara yönelik bir reform paketi hazırladıkları vaadiyle ortaya çıktı.

Hazırladıkları reform paketiyle kadın haklarını güçlendireceklerini, kadına yönelik şiddeti, kadın cinayetlerini önleyeceklerini, kadının sosyal yaşamda ve ekonomideki yerini güçlendireceklerini ifade eden Erdoğan’ın bu söylemi kadınları aldatmaya yönelik bir seçim yatırımdır.

Cumhurbaşkanı Erdoğan gerçekten samimi olsaydı;

- ✓ 2011'den bu yana yürürlükte olan İstanbul Sözleşmesi'ni yürürlükten kaldırmazdı.
- ✓ İstanbul Sözleşmesi'nden çekilme kararını oturma eylemi ile protesto eden kadınlara yönelik polis müdahalesine seyirci kalmazdı!
- ✓ Kadına yönelik şiddetin bitmesi, kadın cinayetlerinin önüne geçilmesi için mücadele eden sivil toplum kuruluşlarının tamamı "terörist" ilan edilmezdi!
- Ülkeyi 20 yıldan bu yana yönetmelerine karşılık kadın haklarının daha da geriye gittiği, kadın cinayetlerinin ve kadına şiddetin sıradanlaştığı bir ortamın sorumluluğunu taşıyan iktidarın "reform" diye gündem yaratmaya çalışması, samimiyetten yoksun bir aldatmacadır.
- ✓ İstanbul Sözleşmesinden çıkmak için harcanan çaba, **kadınları korumak için harcansaydı**; son 10 yılda 3 kat artan kadın cinayetlerine seyirci kalınmaz, o kadınlar şimdi hayatta olurdu!

Bir yandan kadınların güvencesi İstanbul Sözleşmesini yırtıp çöpe atan diğer yandan **yeniden kadın hakları reformu vaat eden Cumhurbaşkanı Erdoğan**, kadınları seçimden seçime hatırlıyor, 'müjde' diyerek hep aynı içeriği sunuyor. TÜİK'in 2021 yılı Evlilik ve Boşanma İstatistiklerinden de bihaber olan CB Erdoğan ve iktidar sözcülerinin; kadına yönelik şiddete çözüm olacağına, cinayetleri önleyeceğine, kadın haklarını savunacağına inanan ve güvenen kalmadı. Artık herkes biliyor ki; **bunlar AK Parti'nin göz boyama hamleleridir!**

AKP ZİHNİYETİ KADINI ZAYIFLATIP AİLEYİ DAĞITIYOR

TÜİK'in boşanma-evlilik istatistikleri, iktidarın ekonomik ve sosyal politikalarının kadınların hayatına ve aile yapısına verdiği ağır tahribatı gözler önüne sermektedir. Suriyeli damat ve gelin sayısındaki artış kadınların ve ülkenin geleceği adına dikkat çekicidir!

Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) açıkladığı 2021 yılı Evlilik ve Boşanma İstatistikleri iktidarın uyguladığı sosyal ve ekonomik politikalarla kadınların hayatına, evlilik ve aile kurumuna verdiği ağır hasarı gözler önüne sermektedir.

Ekonomik güçlüklerden kaynaklı boşanmalar artarken, evlilik hızı düşmektedir. Geçen yıl yaşanan boşanmaların yüzde 80'ine yakınının gerekçesi ekonomik zorluklarla geçinememe, şiddetli geçimsizliktir.

- ✓ Bunun yanı sıra **aile içi şiddet** yine boşanma nedenleri arasında ilk sıralarda yer almaktadır.

2020'de 136 bin 570 olan boşanma sayısı 2021'de 175 bine, bin nüfus başına boşanma oranı hızı da binde 1,62'den 2,07'ye yükselirken boşanmaların 164 bini ekonomik sıkıntılar ve geçimsizlikten kaynaklanıyor!

İktidarın politikalarının ortaya çıkarttığı bir başka gelişme yabancı gelin ve damatların sayısındaki artış. Suriyeli damat ve gelinlerdeki yükseliş dikkat çekiyor. Özellikle Kilis, Şanlıurfa gibi kentlerde Suriyeli damat ve gelin sayısı artıyor. Küçük yaşta evlilikler ve kumalık yaygınlaşıyor.

TÜİK verilerine göre toplam evlenmeler içinde yabancı kişiler ile evlenmeler incelendiğinde, yabancı damatların sayısı 2021 yılında 4 bin 976 oldu. Yabancı gelinlerin sayısı ise 23 bin 687'ye yükselerek toplam gelinlerin yüzde 4,2'sini oluşturdu.

- ✓ Uyruklarına göre içinde yüzde 25,2 ile Alman damatlar ilk sırada yer alırken Suriyeli damatların oranı yüzde 20,7'ye yükselerek ikinci sıraya geldi. Üçüncü sırada ise yüzde 5,5 ile Avusturyalı damatlar yer aldı.

- ✓ Yabancı gelinlerin uyruklarına bakıldığında yüzde 14,6 ile Suriyeli gelinler birinci sırada. Suriyeli gelinleri yüzde 10,1 ile Azerbaycanlı, yüzde 9,8 ile Özbek gelinler izliyor.

İktidar, 2011'den bu yana izlediği göçmen ve mülteci politikasıyla Suriyeli damatlar ve gelinlerin artmasına, Türk aile yapısının yabancılaşmasına zemin yarattı. **Önümüzdeki süreçte; bu tablonun çok daha farklı bir noktaya ilerlemesi, milyonlarca mültecinin ülkemizde kalıcı hale gelmesi, kaçınılmaz görünmektedir. Türkiye'nin uzun vadeli Mülteci ve Göçmen Politikasının olması hayattır!**

BÖLGEMİZ, RİSKLER, FIRSATLAR, DİPLOMASI VE YALNIZLAŞAN ÜLKEMİZ

RUSYANIN UKRAYNA'YI İŞGAL HAMLESİYLE, NATO KENETLENDİ AVRUPA ÜLKELERİ ASKERİ HARCAMALARINI ARTTIRDI!

Rusya Lideri Putin, Ukrayna'yı işgal hamlesiyle, bir süredir batılı liderlerin bile 'beyin ölümü gerçekleşti' dediği NATO'nun yeniden kenetlenmesini, üye ülkelerin arasındaki sorunları bir kenara bırakmasını sağlamış oldu. AB içindeki görüş ayrılıklarının da ortadan kalkmasına vesile olan Putin'in bu girişimi sonrasında başta Almanya olmak üzere Avrupa ülkeleri askeri harcamalarını artırma kararı aldı ve Rusya politikalarını kökten değiştirmeye yöneldi!

Ukrayna savaşı bir anlamda Putin sayesinde NATO'nun yeniden birlik-beraberliğe bürünmesini, ABD ve Avrupalı üye ülkeler arasındaki tüm sorunların ortadan kalkmasını, Rusya karşısında kenetlenmelerini sağladı. Benzer şekilde AB içinde de Rusya ile ilişkiler konusunda söz konusu olan görüş ayrılıkları ortadan kalktığı gibi AB içinde kriterler konusunda sorun çıkartan Macaristan, Polonya gibi ülkeler bile AB'nin tüm yaptırım kararlarına tam destek verdi.

NATO Genel Sekreteri Jens Stoltenberg, Rusya-Ukrayna savaşını 'Avrupa savaşı' diye nitelendirerek yıllar sonra ilk kez Avrupa sınırlarını güçlendirmek için 40 bin kişilik acil durum gücünün Ukrayna ve Rusya ile sınırı olan NATO üyesi ülkelere sevk edileceğini açıkladı. Bu doğrultuda, Romanya, Polonya, Macaristan, Bulgaristan, Çekya, Slovakya ve NATO üyesi Baltık ülkelerine (Estonya, Letonya, Litvanya), Fransa, Hollanda, Danimarka, İngiltere, Almanya, İspanya gibi NATO üyesi ülkelere 500-1000 arasında değişen sayılarda asker gönderilmeye başlandı. Ayrıca Ukrayna ve Rusya'ya komşu NATO ülkelerindeki hava savunma hattını güçlendirmek için 200'den fazla savaş uçağı gönderildi. Yıllardır Sovyetler Birliği döneminden beri tarafsız olan, NATO'ya üye olmayan Finlandiya ve İsveç de NATO'ya üyelik düşüncesine yöneldi.

Bir süredir ABD ve İngiltere güdümünde dünyanın farklı yerlerindeki operasyonlarda bu iki ülkenin özel askeri gücü gibi görülen, hatta misyonunu yitirdiği görüşlerinin öne çıkmasıyla AB ülkelerinin Avrupa Savunma Birliği, Avrupa Ordusu kurma gibi görüşleri ortaya atmasına neden olan NATO, Putin'in Ukrayna'yı işgal girişimiyle kuruluş amacını ve asli konumunu yeniden üstlendi.

NATO'ya adeta 'ilaç gibi gelen' Putin'in bu hamlesi, örgütün doğu ve batı üyeleri arasında uzun süredir süren görüş ayrılıklarının rafa kalkmasını sağladı. Sovyetler Birliği'nin dağılmasından sonra Bulgaristan, Romanya, Macaristan, Çekoslovakya (AB'ye girince Çekya ve Slovakya olarak bölündü), Polonya ve Baltık ülkeleri gibi eski Sovyet bloku-Varşova Pakti ülkeleri, Rusya tehdidine karşı NATO'ya katıldılar.

ABD'nin sürekli gündeme getirdiği Avrupa ülkelerinin NATO'ya parasal katkısı artırması, silahlanmaya daha fazla kaynak ayırması, ordularını güçlendirmesi yönündeki eleştirileri ve talepleri de Putin'in hamlesiyle son buldu.

Silahlanma ve savunmaya harcama yerine teknolojiye ve sanayiye yatırımı tercih eden Almanya, savunma harcamalarına 100 milyar Euro tutarında ilave kaynak ayırmayı kararlaştırdı. ABD Ukrayna'ya 350 milyon dolar ilave askeri yardımla bu ülkeye desteğini 1 milyar doların üzerine çıkartırken, AB Komisyonu da 3,5 milyar Euro'luk AB savunma fonundan ayırdığı 450 milyon Euro ile silah alınarak Ukrayna'ya verilmesini kararlaştırdı.

Uzun süredir AB ve ABD ile mesafeli olan Cumhurbaşkanı Erdoğan, NATO'yu 'Hacivat-Karagöz cümbüşü' oynamakla, sadece 'laf üretmek ve eyleme geçmemekle' eleştirmesine karşılık Batı ve NATO ile yakınlaşma çabasına hız verdi. Aslında eyleme geçmemekle eleştirdiği NATO'nun ne yapması gerektiğini söylemiyor. İktidar NATO'nun Ukrayna'nın yanında savaşa girip, Rusya ile sıcak çatışma başlatmasını mı istiyor? Böyle bir durumun tüm bölgeyi ve NATO üyelerinin savaşa dahil olmasını, 3. Dünya Savaşı'nın, nükleer savaşın başlamasını gündeme getireceği açık. İktidarın hâlâ kafasının karışık olduğu anlaşılıyor. Rusya'nın Ukrayna'yı işgaline tepki vererek reddettiğini açıklayan Cumhurbaşkanı Erdoğan daha sonra 'savaş' ifadesini kullanarak Montrö Boğazlar Sözleşmesi'nin hükümlerini tavizsiz uygulayacaklarını açıkladı. Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu, 3 Rus savaş gemisinin boğazlardan geçişine izin verilmediğini duyurdu. Cumhurbaşkanlığı Sözcüsü İbrahim Kalın, 'Batılı dostların Türkiye'den Rusya ile bağları kopartmamasını istediğini' söyledi.

Savaşta tarafsız bir tutum sergilemek isteyen İKTİDAR, Avrupa Konseyi'ndeki Rusya oylamasında 'çekimser' kalırken, BM'deki oylamada ise Rusya'nın kınanması yönünde 'Evet' oyu kullandı. Rusya'nın tepkisine rağmen Ukrayna'ya Bayraktar-TB2 SİHA'larının satışı devam ediyor.

İktidar bir yandan Ukrayna'ya silah desteği veriyor diğer yandan kendilerine yakın iş insanı Ethem Sancak'ı Moskova'ya gönderip Türkiye'nin Rusya'nın yanında olduğu mesajlarını söyletiyor. Sancak, SİHA'ların Rusya'ya

karşı kullanılacağını bilmediklerini, buna çok üzüldüklerini belirterek NATO'ya ağır eleştirilerde bulunuyor. İktidarın bu zikzakları içinde bulunduğu sıkışıklığı gösteriyor!

Antalya Diplomasi Forumu'nda Ukrayna ve Rusya Dışişleri Bakanlarını bir araya getirme girişimi olumlu bir çabanın ve iktidarın iki tarafı da idare etme düşüncesinin sonucu olarak görülmelidir.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Ukrayna'dan da Rusya'dan da vazgeçmek istemiyor. NATO'dan ve AB'den de vazgeçmemeyi, olabildiğince yakınlaşmayı hatta bu savaşı **ABD-AB ile birliktelik ve NATO içinde yeniden pozisyon sağlayabilmek için fırsata dönüştürmeyi amaçlıyor!**

AB, ÇİFTE STANDART SERGİLİYOR!

Ukrayna'nın AB üyeliği başvurusunun ardından Gürcistan ve Moldova'da AB için sıraya girdi. Üç ülkenin Devlet Başkanları resmi başvurularını Brüksel'e ilettiler. 10 Mart'taki AB Liderler Zirvesinden Ukrayna için aday ülke kararı çıkabilir. Prosedürler hızlandırılırsa da yakın gelecekte bu üç ülkenin hemen AB üyeliğine alınması güç görünüyor. Türkiye'nin üyeliği konusunda ayak sürüyen AB, yine bir çifte standart sergiliyor!

Ukrayna Devlet Başkanı Zelenskiy'in resmi başvuru mektubunu Brüksel'e göndermesi ve Avrupa Parlamentosu'nda video konferansla katıldığı toplantıda yaptığı konuşmadan sonra parlamenterlerin Ukrayna'nın üyelik talebine alkışlarla tam destek vermesi, Ukrayna'nın kısa sürede AB üyeliği umutlarını artırmış olsa da yakın gelecekte bunun gerçekleşmesi güç görünüyor. Ukrayna'nın ardından Moldova Devlet Başkanı Maia Sandu ve Gürcistan Başbakanı İrakli Garibaşvili de üyelik başvuru mektuplarını Brüksel'e ulaştırdı. Bu üç ülkenin AB üyeliği daha önce de gündeme gelmiş ancak sonrasında gündemden düşmüştü. 2013 yılında Ukrayna ile AB arasında bir ortaklık anlaşması kabul edilmişti. Rusya'nın yoğun baskıları üzerine o dönemdeki Ukrayna Devlet Başkanı Viktor Yanukoviç anlaşmayı imzalamaktan vazgeçince Ukrayna karışmıştı. Sokak çatışmaları ve protestolar sonrasında Yanukoviç ülkeyi terk ederek, Rusya'ya kaçmıştı.

✓ Kanımca 10-11 Mart'ta AB Liderler Zirvesinde Ukrayna için 'aday üyelik' önerisi kabul edilebilir ve böyle bir statü verilebilir. Bu da Ukrayna-Rusya savaşında Ukrayna'ya Avrupalılık açısından siyasi bir destek olarak elini güçlendirme olanağı sağlayabilir.

Ukrayna, Gürcistan ve Moldova'nın AB'ye üyelik başvuruları bir anlamda AB'nin geçmişte de örnekleri yaşanan çifte standart politikasının tekrarlanması olacaktır. Üyelik için tüm ülkelerin ve liderlerin oy birliği gerekiyor. Ayrıca Avrupa Konseyi'nin ve AB Komisyonu'nun da bunu kabul etmesi gerekli. Şu ana kadar Ukrayna'ya hemen aday ülke statüsünün verilmesini desteklediklerini açıklayan ülkeler Polonya, Letonya, Estonya, Litvanya, İrlanda, Yunanistan, Güney Kıbrıs oldu. Bu sayının artması büyük ihtimal.

Ancak AB'nin Lizbon anlaşması uyarınca '**sınır anlaşmazlığı**' olan ülkelerin aday veya tam üyeliğe alınmaması söz konusu. AB geçmişte bu maddeye rağmen bir çifte standart örneği vererek 2004'teki Annan Planı referandumunun hemen ardından, planı reddeden Güney Kıbrıs'ı AB tam üyeliğine aldı. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ni (KKTC), Kıbrıs Türklerini ve adadaki anlaşmazlıkları, devam eden müzakereleri, sınır anlaşmazlıklarını yok saydı.

Benzer tavır Rusya'nın sınır anlaşmazlığı gerekçesiyle, Donetsk, Luhansk Halk Cumhuriyetlerini tanımamasına, Kırım'ı ilhak etmiş olmasına rağmen Ukrayna'nın başvurusu için de sergilenerek 'aday ülke' statüsü verilip üyelik müzakereleri başlatılabilir. Bunun gerçekleşmesi ihtimali oldukça yüksek görünüyor.

✓ AB Komisyonu Başkanı Ursula von der Leyen'in 'Ukrayna Avrupalıdır. Burada kimse Ukrayna halkının Avrupa'ya ait olduğundan şüphe duymuyor.' açıklaması da bunu teyit ediyor.

AB'nin çifte standartlı yaklaşımının en somut örneği Türkiye'ye karşı izlenen tavır!

Tam üyelik için 1987'de başvuran Türkiye'ye aday ülke statüsü yıllar sonra Helsinki zirvesinde verildi ve buna rağmen tam üyelik müzakereleri 19 yıl sonra 2006'da başlatıldı. 2016'dan bu yana ise müzakereler ve yeni fasıllar açılması kesilmiş vaziyette. Benzer şekilde Karadağ 2012, Sırbistan 2014'ten bu yana müzakereler sürecinde.

✓ Sırf Rusya ile savaş halinde olduğu için **Ukrayna'ya hızlandırılmış üyelik prosedürü uygulanması**, daha önce iç savaşa rağmen Yugoslavya'nın parçalanmasına zemin hazırlayan **Hırvatistan** ve Slovenya'nın tam üyelikleriyle benzerlik gösterecek.

✓ Dolayısıyla Türkiye'nin önüne sürekli şekilde çıkartılan AB müktesebatı, AB kriterleri vb. koşulların **Ukrayna tarafından ne ölçüde karşılandığı sorgulanmaya muhtaç!**

Sovyetler Birliğinden ayrılan Ukrayna'da tıpkı Rusya gibi özelleştirmelerle ülkenin şirketlerine, kaynaklarına, bankalarına el koyan dolar milyarderli oligarklar; siyaseti, medyayı ve ekonomiyi kontrol ediyor.

200'den fazla siyasi partinin olduğu ülkede bu partiler de 7-8 oligark tarafından kurulan ve siyaseti manipüle etmek için kullanılan yapılar. Bir anlamda partiler, güç mücadelesi yürüten oligarkların siyasi taraftar kulüpleri konumunda.

✓ Devlet Başkanı Zelenskiy'in oligarkların kontrolündeki medya grubuna bağlı televizyonda hazırladığı şov programının ismiyle kurduğu **Halkın Hizmetkârı Partisi** de bunlardan birisi.

Kaldı ki ortalığa saçılan Panama ve Pandora belgelerinde Devlet Başkanı Zelenskiy'in iş birliği yaptığı oligarklarla servetini yurt dışına aktardığı paravan Off Shore şirketlerin belgeleri de yayınlandı.

✓ Şimdi AB'nin alelacele Ukrayna'ya üyeliğe aday ülke statüsü vermesi, müzakereleri hızla başlatması hangi AB kriteri ya da müktesebatıyla uyumlu?

✓ AB'nin gerek Ukraynalı mültecilere yönelik açık kapı politikası gerekse AB Liderleri ve medyasının 'Ukraynalılar Suriyelilere, Afganlara, Afrikalılara benzemiyor. Sarışın-mavi gözlüler, Hristiyanlar' şeklindeki söylemleri aynı zamanda **ırkçı yaklaşımları** çağrıştırıyor. Bu da çifte standardın bir başka boyutu!

Cumhurbaşkanı Erdoğan, AB'nin Ukrayna'nın üyeliğiyle ilgili yaklaşımına tepki göstererek, yıllardır Türkiye'yi oyaladıklarını, tam üyelik için illa da Türkiye'nin de işgale uğraması ya da savaşa mı girmesi gerektiğini soruyor.

✓ Bir yanıla popülizm çerçevesinde doğru bir tepki gibi görünse de diğer yanıla Türkiye'nin AB üyeliği sürecinin kesintiye uğramasının, müzakerelerin durmasının sorumluluğunu iktidarın üzerinden atmaya, uyguladıkları anti demokratik politikaların, hukuk devletini, bağımsız yargıyı, temel hak ve özgürlükleri, medya baskılarını, sansürü örtmeye yönelik bir söylem. **Bu açıdan iktidarın da kendi içindeki çifte standartların seslendirilmesi!**

AB'ye vize serbestisi için öngörülen demokratikleşme adımlarını atmayan, terörle mücadele yasasında önüne gelen herkesi teröristlikle suçlama olanağı sağlayan hükümleri değiştirmekten kaçınan, kamu ihalelerinin ve harcamalarının şeffaflığını, rüşvet ve yolsuzlukla mücadele edilmesini, sorumluların yargı önüne çıkartılmasını içeren kriterleri yerine getirmeyi gündemine almayan iktidarın politikaları ve uygulamaları da aynı AB'nin çifte standartları gibi AK Parti'nin ve Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın çifte standartları.

Yine de Ukrayna için sergilenen yaklaşım, Türkiye için de gündeme alınarak müzakere sürecinin canlandırılması, yeni fasılların süratle açılması, vize serbestisi ve gümrük birliği anlaşmasının revizyonu görüşmelerinin raftan indirilerek hızlanması AB'nin samimiyetini göstermesi, din, inanç, ırk, etnik köken, saç ve göz rengine endeksli bir ortaklık olmadığını kanıtlaması açısından önemli bir kriter ve test niteliğinde olacaktır.

KITLIKLARIN HÜKÜMETİ, KUYRUKLARIN EFENDİSİ OLDULAR

İkinci Dünya Savaşı sırasındaki kuyrukları, Kıbrıs Barış Harekatı'nda, uygulanan ambargolar nedeniyle ortaya çıkan kuyrukları, dillerinden düşürmeyenler, şimdi kıtlıkların hükümeti, kuyrukların efendisi oldular. Saray artık kınadıklarıyla sinanıyor.

Ukrayna'da yaşayan binlerce vatandaşımız, hala savaş bölgesinde. Ukrayna'ya gönderilen iki askeri kargo uçacağımız da, savaş bölgesinde sıkışıp kalmış durumda. Bu çerçevede, Genel Merkezimizde kurduğumuz kriz masası, vatandaşlarımızın tahliyelerini, dikkatle takip ediyor. Bu; haksız, hukuksuz ve insanlık dışı bir savaş. Sürgünde bir Ukrayna hükümeti kurulması senaryoları tartışılıyor. Tabi savaşın uzama ihtimalide artıyor. Biz bir an önce kalıcı bir ateşkesin ilanını ve savaşın bir an önce sona erdirilmesini diliyoruz.

Mazruf Yerine Zarfla Uğraşıyorlar

Türkiye savaşan her iki tarafla da konuşabilen bir ülke... Ama yapılan açıklamalardan, hükümetin, mazruf yerine zarfla uğraştığı anlaşılıyor. Önce, "Rusya ve Ukrayna Dışişleri Bakanları Antalya'da görüşecek" tefrikaları boy boy yandaş basında yer aldı. Ardından "Erdoğan Putin'le görüştü, görüşecek" haberleri boy boy yine yandaş medyada yer aldı. Kimin kimle nerede görüşeceği ne yapılacağından, ne yapıldığından çok daha fazla yer tutuyor. Hiç olmazsa bu defa, dış politikayı iç siyasete malzeme etmeyin. Diplomasiyi barışa yardımcı olacak şekilde yönetmeyi bir becerin. Daha fazla istikrarsızlığa ve itibar kaybına neden olmayın.

Savaşın Türkiye'ye Görünen Maliyeti 40 Milyar Dolar

Rusya'ya uygulanan yaptırımların, küresel ekonomiye de ciddi bir maliyeti olacak. Savaş; enerji, emtia ve başta buğday olmak üzere gıda fiyatlarında önemli artışlara sebep oluyor. Pandemi sonrasında dünyada yaşanan arz güvenliği sorunları ve enflasyonist süreç bu savaş nedeniyle daha da ağırlaşacak. Bu savaştan en fazla etkilenen ülkelerden biri de Türkiye olacak. Bu iktidar döneminde Rusya ile ilişkilerimizin, Türkiye aleyhine asimetrik bir biçimde gelişmesi ve bu süreçte Rusya'ya artan enerji bağımlılığı çok önemli bir etken. Diğer yandan iki ülke de, turizmde en önemli ortaklarımızdan... Tarım ürünleri ticaretimizde de iki ülkenin önemli bir yeri var. Sadece bu kanallardan Rusya-Ukrayna Savaşının, Türkiye'ye maliyeti 35-40 milyar dolar civarında olacaktı gibi gözüküyor. Tabi bunlar gözükken maliyetler...

Savaşta Ekonomi Buhrandayken Yakalandık

Diğer taraftan, savaş nedeniyle yeniden 600 puanın üzerine çıkan risk primimizin, bundan sonra dışarıdan yapacağımız borçlanmalarda maliyetleri ne kadar artıracığı bu hesaplarda yer almıyor. Rusya'nın Ukrayna'yı işgaline Türkiye, şahsım hükümetinin ülkeyi çok kötü yönetmesi sonucunda, büyük bir buhrandayken yakalandık. 2014'te başlayan tek kişilik ucube rejime geçiş süreci, demokrasimizi, hukuk devletini, köklü kurumları tahrip etti. Devlette yönetim krizine neden oldu. Şahsım hükümetleri ekonomide de hep işin kolayına kaçtı. Sıcak para pansumanıyla ekonomiyi şişirmeyi, sahte cennetler yaratmayı seçti. Ama 2013 yılında Amerikan Merkez Bankası'nın, eskisi gibi dolar basmayacağını açıklamasının ardından izlenen yanlış büyüme stratejisi iflas etti. Türkiye dünyada en kırılgan beş ekonomi arasına girdi. 2018'in başında Sarayın Kibirlisi, Londra'da kerameti kendinden menkul "Faiz sebep, enflasyon sonuç" safatasını açıkladı. Ama döviz piyasasında işler elden kaçınca hemen ricat etti. Sarayın kibirlisi ve damadı, ondan sonra ekonomiyi iyi yönetememeleri sonucunda, hızla artan döviz ihtiyacını gizleyip, sahte istikrar havasıyla seçim kazanmak için, Merkez Bankasının kasasındaki milletin 128 milyar dolarını, bankanın arka kapısından haraç mezat sattılar. Siyasi ikballeri uğruna, Merkez Bankası'nın döviz piyasalarını kontrol için kullanacağı döviz silahını elinden aldılar. Yine işin ucuzuna kaçtılar. Ekonominin dengelerini alt üst ettiler. Milletimizin cebini, cüzdânını, tenceresini boşalttılar. En son geçtiğimiz yıl, "Faiz sebep, enflasyon sonuç" safatası tekrar torbadan çıktı. Emirle faizler düşürüldü. Sonuç; döviz kriziyle uçan kurlar, zirve yapan hayat pahalılığı oldu.

Kur Korumalı Mevduatın Faturasını Benzin Pompalarında Ödüyoruz

Saray ekonomiyi yönetememesi sonucunda yarattığı döviz krizini aşabilmek için, başıra çağıra yaklaşan Rusya Ukrayna savaşını ve yine FED'in artık kesinleşen faiz artırımını hiç dikkate almadan, kur korumalı mevduat diye bir ucubeyi getirdi. Bütçenin altına, tahrip gücü 50-60 yıl önce uygulanan DÇM'den çok daha yüksek bir bombayı koydu. Bu ay sonunda dolar kuru 14,5 lira olursa, bu Kur Korumalı Mevduatlardan bütçeye 33 milyar TL ek yük gelecek. Faiz sebep enflasyon sonuç diyerek, azdırdıkları enflasyonu kontrol altına alabilmek için akaryakıtta eşel mobil sistemini sıfırlayan Şahsım Hükümeti şimdi Kur Korumalı Mevduatın yaratacağı yükü karşılamak için vatandaşın kullandığı benzine, çiftçinin, nakliyecinin kullandığı mazota zam üstüne zam yapıyor. Ben buradan soruyorum bu eşel mobil bugün kullanılmayacaksanız ne zaman kullanacaksınız?

Yine Cin Fikirlerin Peşine Düştüler

Tek bildikleri, fukaranın cebinden alıp zenginin cebine koymak... Şahsım Hükümeti şimdi, bu faturayı, kendilerinden sonra geleceklere aktarabilmek için, yine cin fikirlerin peşine düştü. Bugün sabaha karşı yayımladıkları bir tebliğle şirketlerin en az altı ay olan kur korumalı mevduatlarının vadesini üç aya indirdiler. Yetmedi vadesi dolan mevduatların ilk yatırıldıkları gündeki döviz kurunun esas alınarak yenilenmesine de imkan getirdiler. Belli ki iyice sıkışmış vaziyettedirler. Ödemeleri sonraya ertelemek için sürekli tatlandırıcılar teklif ediyorlar.

Türkiye'ye Gelin, Bir Millet Enflasyonla Nasıl Ezilir Görün

"Adaletin olmadığı yerde rahmet, rahmetin olmadığı yerde bereket olmaz" derler. Saray rejimi ülkenin rahmetini de bereketini de kaçırdı. Milleti hayat pahalılığı altında her gün biraz daha eziliyorlar. Bir Amerikalı yetkili, "Rusya'ya uyguladığımız yaptırımların amacı, Rusya'daki enflasyonu yükseltmek" demişti. Buradan bu yetkililere sesleniyorum. Bakın, aldığınız tedbirler Rusya'yı caydırmıyor. Zelensky de bunun altını çiziyor. Rusya'yı enflasyonla dize mi getirmek istiyorsunuz, siz bir zahmet Türkiye'ye geliverin. Bizdeki Saray'ın kibirlisinin enflasyonu nasıl azdirdiğini, kendi milletini hayat pahalılığına nasıl ezdirdiğini bir inceleyiverin. Sonra da ambargo diye gidin Rusya'da uygulayın. Emin olun, Sarayın bu millete çektiğini, hiç kimse çektimedi.

Ağacın kurdu içinde olur

Atalarımız ne güzel söylemiş, “Ağacın kurdu içinde olur.” Bir ülkede kibirli bir cehalet yönetimdeyse, başkaca hasıma gerek yok. Bugün gerçekten bu ülkede, vatandaşın refahına ve geleceğine kastetmiş bir Saray yönetimi var. Giderayak tencerenin dibini kazımaya uğraşan bir hükümet var. Kastetmedikleri hiçbir şey kalmadı. Atadan kalma malları sattı, 62 milyar dolarlık özelleştirme yaptı. Yetmedi. Milletın 128 milyar dolarını koltukta kalacağım diye buharlaştırdı. O da yetmedi. Milletın geçmediği köprüyü, tüneli, otoyolu, uçmadığı havaalanını, yatmadığı hastaneyi yapan yandaş müteahhitlere milletın hazinesinden milyarlarca dolar garanti verdi.

Giderayak Kazanın Dibini Sıyrıyorlar

O da yetmedi. Bir yönetmelikle, bu ülkenin zeytinliklerini talan edilmek üzere yandaş madencilerin insafına terk etti. İnsanlar “Zeytinime dokunma” diye feryat ederken, ülkenin tarihi, kültürü, zenginliği sit alanlarını da talana açtı. Her ikisinin de peşindeyiz. Bunları önleyebilmek için gerekli tüm imkanları zorlayacağız. Bunların gözlerini hırs bürümüş. Giderayak, “Kazanın dibini sıyrmanın” derdine düşmüşler. Saray sosyetesı için memleket, Yağma Hasan’ın börenđi olmuş. Bu gözü dönmüşlüğün faturası millete çıkıyor.

Bunlar Daha İyi Günlerimiz

Arabaya benzin, mazot, gaz bunları koymak lüks oldu. Akaryakıt fiyatları, Dolar inse de çıksa da artık her gün otomatiğeye bağlandı artıp duruyor. Doların rekor kırıp 18 liranın üstünü gördüğü 20 Aralık tarihinde 1 litre mazot 11 lira 54 kuruştı. Şimdi dolar 14 lira 30 kuruş, ama mazot 20 lira. Daha bunlarda iyi günlerimiz, bu gece ve yarın olağanüstü iki zam daha bekleniyor. Yarın gelecek zammın, son yıllarda yapılan en yüksek zam olacağı söyleniyor. Bu artışlar sonrasında pompadaki fiyat artışı, uluslararası petrol fiyatlarındaki artışının 24 puan üstüne çıkacak. Tekrar söylüyorum. Saray, kur korumalı mevduatın faturasını vatandaşın sırtına yıkmaktan vazgeçmelidir.

31 Aralık Zamlarını Geri Çekene Kadar Mücadele Sürecek

Elektrik faturalarına da Cumhuriyet tarihinin en ağır zammını yaptılar. Bir de “Vallahi daha azı kurtarmaz” dediler. Sonra Genel Başkanımız devreye girdi. Zorlaya zorlaya faturalar düşmeye başladı, ama bu gelinen noktada yetmez... Doğalgaz ve elektrikte, 31 Aralık’ta yapılan tüm zamlar geri çekilene kadar, mücadeleye biz devam edeceğiz.

2002’de Çeyrek Altın Alınan Paraya Şimdi Bir Kilo Hıyar Alınıyor

Yüzde 50 artırdıkları asgari ücret, enflasyona ancak iki ay dayandı. Bugün asgari ücret açlık sınırının altına düştü. Baştan beri söylüyoruz: “Mesele maaşın, aylığın, ücretin ne kadar olduğu değil, onunla ne alınabildiğidir.” AK Parti göreve geldiğinde 30 lirayla bir çeyrek altın alınabiliyordu. Bugün 30 lirayla ancak iyisinden bir kilo salatalık alınabiliyor. Bu yüksek enflasyon ortamında asgari ücreti 4 bin değil, isterseniz 40 bin lira yapın... Üç gün sonra açlık sınırının altına düşecekse hiçbir kıymeti yok.

Enflasyonla Mücadele Etiketle Boğuşarak Olmaz

Çarşı-pazar yanıyor. İnsanlar meyveyi-sebzeyi taneyle alıyor. Şahsım hükümeti çarşı pazardaki etiketlerle ve çarşı pazara operasyon çekmekle uğraşılıyor. Müfettişleri esnafın üzerine gönderiyor. Hala kavrayamadılar, hala anlayamadılar enflasyonla mücadele markette sopayla yapılmaz. Etiketlerle boğuşarak olmaz. Çözüm tarlada. Çözüm üretimde. Gübre, tohum, ilaç fiyatı katlanmış. Tarlayı sürmek, ilaç atmak için, traktöre mazot lazım... Geçen sene bu zamanlar traktör deposu 820 liraya doluyordu. Bugün 2 bin 400 liraya doluyor. Geçen yılın üç katı. El insaf. Ülkenin buğday ambarı Konya’da mazotun litresi 20 lirayı geçti. Yarın öbür gün tabi 22 lirayı da görecek, 23 lirayı da görecek. Şaka gibi.

Antalya’dan Gelen Bir Tırın Maliyeti 20 Bin Lira

Antalya’dan domates, narenciye Saray’ın “Bir kuruş vermeden yaptırdık” dediği paralı yollardan, köprülerden geçerek İstanbul’a geliyor. Mazot, köprü, yol ücreti, derken, TIR başına nakliye maliyeti, geçen seneye göre 3 kat artmış. 20 bin lira olmuş. Bir tırın taşıdığı ürün bedava bile olsa, kilo başına otomatik 1 lira ekleniyor.

Bu Zamlar Savaşla da Pandemiyle de Açıklanamaz

Millet eti, balığı unuttu. Üç yanımız deniz, dört yanımız ova... Ama Avrupa ülkeleri arasında, en az et tüketen dört ülkeden biri Türkiye. Deniz mahsulü tüketiminde ise son sıradayız. Eurostat verilerine göre, yani Avrupa İstatistik Kuruluşunun verilerine göre Türkiye’de insanların neredeyse yüzde 40’ı iki günde bir, bir kap et yemeğini masasına koyamıyor. Bu insan sayısı Avrupa’daki en yüksek oran... Pek çok aile yokluktan, okula gönderdikleri çocuklarının çantasına beslenme koyamıyor. 2021 yılında, 155 bin 938 çocuğumuz yokluk

nedeniyle okullarını terk etmek durumunda kaldı. Bu çocuklarımız, eğitimlerinin kesilmesi nedeniyle, ailelerinin kendilerine miras bıraktığı yoksulluğu kendi evlatlarına aktarma durumunda kalabilir eğer biran önce tedbir alınmazsa. Ne bunları, ne de ülkedeki kuyrukları, pandemiyle ya da Ukrayna'da çıkan savaşla açıklamak mümkün değil.

Kıtlıkların Hükümeti, Kuyrukların Efendisi Oldular

İşte buyurun bu kuyruk 2019 yılının Şubat ayından... Ortada pandemi yok, savaş yok. İstanbul Şirinevler'de kurulmuş Tanzim Satış noktasının önündeki kuyruk... İnsanlar soğukta, biraz daha ucuza patates-soğan almak için sıradalar.

Bu kuyruk da Sivas'tan, 2020'nin Aralık ayında, Sivas'ta insanlar yakacak yardımı almak için salgın falan dinlemeden Sivas'ın soğuşunda kuyrukta bekliyorlar.

Bu kuyruk da 2021'de İstanbul Sultangazi'den Halk Ekmek kuyruğu.

Gelelim 2022 yılına. Bu da Ankara'dan benzin ve mazot kuyruğu... Daha iş kuyrukları, pandemi döneminde test kuyrukları, gasilhane kuyrukları da var... İkinci Dünya Savaşı sırasındaki kuyrukları, Kıbrıs Barış Harekatında, bize uygulanan ambargolar nedeniyle ortaya çıkan kuyrukları, dillerinden düşürmeyenler, şimdi kıtlıkların hükümeti, kuyrukların efendisi oldular. Saray artık kınadıklarıyla sınıyor. Şimdi bunlarda yetmiyor, Ayçiçek yağı almak için insanlar birbirini eziyor...

Tek Taş Pırlanta mı Alıyoruz Yoksa Ayçiçek Yağı mı?

Bunun öyle marketler istif yapıyor diye açıklanır yanı da yok. Çünkü Bakanlıkla birlikte çalışan Tarım Kredi'nin marketlerinde de, Ayçiçek yağı rafları boş. Bu fotoğraf, bu sabah Ankara'da bir Tarım Kredi Kooperatifi Marketinde çekildi. İşgal edilen Ukrayna, yaptırım uygulanan Rusya ama yokluğu, kuyruğu sıkıntıyı çeken Türkiye! İnternette 18 litrelik Ayçiçek yağı 1.100 liraya 36 ay taksitle satılıyor. Sanki tek taş pırlanta, sanki araba. Yani ne alıyoruz yemeğe koyacak yağ mı alıyoruz yoksa başka bir şey mi alıyoruz. 36 ay taksit nedir?

36 Taksitle Yağ Sonuçtur

Biz söyleyelim. Sonuçtur, sonuç. Beceriksizliğin, çakma ekonomistliğin sonucudur. Kendi çiftçisini tarlasına küstüren, ithalatla elin çiftçisinin yüzünü güldüren, 2,5 Trakya büyüklüğünde tarım alanını işlenmez hale getiren, Saray politikalarının bir sonucudur. Çiftçi alın terinin karşılığını alamadığı için tarlasını ekemez hale gelmiştir. Saray hükümeti de buna seyirci kalmıştır. İşte sonuçta budur. Genel Başkanımızın defalarca, "Gıda krizi geliyor, önlem alın" diye uyarmasına rağmen, Sarayın kulağının üstüne yatmasının sonucu işte budur. Enflasyonu tarlada destekle değil, markette sopayla, fiyat denetimleriyle bitirmeye çalışan zihniyetin sonucu budur. Saray sebeptir, kuyruk, açlık, yokluk ve pahalılık sonuçtur.

OECD'yi Gıda Enflasyonunda Sekize, Enerji Enflasyonunda Üçe Katladık

Saray ve şürekası alışmış, çözüm bulmuyor, "Dışarıda şöyle oldu, savaş çıktı da böyle oldu" diye laf çevirip duruyor. Ama her ne hikmetse, gıda enflasyonunda, üyesi olduğumuz Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı (OECD) ortalamasını sekize katlamışız. Bütün dünyada gıda enflasyonunun en yüksek olduğu beş ülkeden biri olmuşuz. Ukrayna'da savaş Şubat sonunda başladı. Gıda enflasyonumuz Ocak ayında yüzde 57, savaşın etkisinin ancak birkaç gün yansıdığı Şubat ayında da yüzde 66. Enerji enflasyonunda da, OECD ortalamasını üçe katlamışız. Yani bu bahanelerin hiçbir geçerliliği yok.

Bu Uyarı Çok Doğru, El-Hak Doğru

Bunlar milletten kopmuş. Saray milletten kopmuş, milletin sesini duymuyor, halini görmüyor. Ama aralarında tek tük de olsa başını kaldırıp, memlekette neler olduğunu fark edip görenler de var. Önceki dönemde milletvekili olan bir MKYK üyesi geçen gün, "Biz önce üzerimize düşeni yapalım, sonra vatandaştan destek isteyelim. Bunca rezilliğe rağmen çözüm üretemiyorsak, bunun siyasi faturası ağır olur" demiş. El-hak doğru... Hem de üç bakımdan da doğru. Birincisi, üzerinize düşen milleti bu pahalılıktan korumaktır, yapamıyorsunuz. İkincisi, bu yaşananlar kelimenin tam anlamıyla rezilliktir. Bunu da gayet net anlamışsınız. Ve üçüncüsü, AK Parti MKYK üyesi, "Bunun siyasi faturası ağır olur" demiş... Bunu daha anlaşılır bir şekilde söylemek gerekirse, millet kendisine bu kadar ağır bir faturayı ödetenlere sandıkta çok ağır bir fatura ödetir. Tasdiknamelerini ellerine tutuşturup gönderir. Bu da doğru...

İlk İş Merkez Bankası Başkanını Değiştirmek

Milletimizi içinde bulunduğu, bu zulüm tablosundan çıkarmak için, vakit geçirmeden yapılması gereken doğrular var. Bu doğruları da yukarıda Merkez Yönetim Kurulumuzda ele aldık. Kendileri dinlemezler ama biz yine de

buradan dillendirelim. Bunlardan ilki, Saraya biat eden Merkez Bankası Başkanı derhal değiştirilmelidir. Yerine güven veren bir ismi atamak gerekir. Banka'nın para politikası araçlarını özgürce kullanmasını sağlamak lazımdır. Sonra gözleri çakmak çakmak göreve gelen ama 3 ay içerisinde gözünün feri kaçan Hazine ve Maliye Bakanı'nı o makamdan uğurlamaktır. Kendisi bugün bir gazeteye röportaj vermiş... Daha önce, "Enflasyon Nisan'da yüzde 50'nin altında pik yapacak" diyen, sonra, sene başında gözünü kapatıp 6 ay sonra uyanmaktan bahseden Nebati Bakan, bugün, "Enflasyon ancak yılsonunda düşmeye başlar" diyor. Yani enflasyonu düşürme randevuları bir başka bahara kalmış vaziyette.

2022 Bütçesi Yeniden Ele Alınmalı

Bu iki adımı atacaksınız sonra yapılacak iş, gerçekçiliğini, mevcut şartlarda geçerliliğini, tamamen yitiren 2022 bütçesini yeniden ele alacaksınız. Hayat pahalılığının kasıp kavurduğu toplum kesimlerine öncelik veren, zora düşen vatandaşlara destek sağlamaya öncelik veren yepyeni bir bütçe yapacaksınız.

Acilen Atılması Gereken Adımlar

Yine dar ve sabit gelirli vatandaşlarımızı en çok ezen gıda enflasyonu ile mücadele için tarım politikasındaki dağınıklığı toparlamak için acilen atılması gereken adımlar var.

Öncelikle, vakit geçirmeden ülkemizin ihtiyacı ve ihracatı çerçevesinde, önümüzdeki dönem yapılacak tarımsal üretim planlanmasını gerçekleştireceksiniz. Üretimi yetersiz olan ve stratejik olan tarımsal ürünlerde, alım fiyatı ve alım garantisini önceden açıklayacaksınız. Bu çerçevede, Ayçiçeğinde bu sene hızla sözleşmeli üretimi yaygınlaştırmak gerekiyor. Ayçiçeğinde bu Rusya-Ukrayna savaşı nedeniyle ortaya çıkabilecek krizi dikkate alarak Ayçiçeği ekecek çiftçilerimize verilen 50 kuruş destek, sözleşmeli ekim çerçevesinde 1 lira 50 kuruşa çıkarılmalı ve hemen ödenmelidir.

Belli girdilerin, belirli şartlarla kamunun kaynaklarından istifade edilerek, çiftçimize verilmesi sağlanmalıdır. Mali ve yasal tedbirler alınarak bahar gübreleri, üreticilere uygun fiyatlarla dağıtılmalıdır.

Çiftçimizin kullanacağı gübrenin yüzde 50'si desteklenmelidir. Çiftçimizin kullandığı mazotun vergileri kaldırılmalıdır, "Yarısı bizden yarısı sizden" sözü mazotla ilgili olarak tutulmalıdır. Hükümet çiftçinin üretimde kullandığı mazotun yarısını karşılamalıdır.

Tarımsal sulamada kullanılan elektrikte vergi yükü kaldırılmalıdır. Elektrik borçları hasat sonrasında, faizsiz tahsil edilmelidir. Tarımsal sulamada kullanılan suda 2021 yılının fiyatları uygulanmalıdır.

TİGEM, damızlık hayvan ve tohumluk üreterek, çiftçimize ucuz tohum ve damızlık hayvan sağlamalıdır. Tarımsal destekler, kanunda yazıldığı gibi Milli Gelirin en az yüzde 1'i kadar verilmelidir. Verilen destekten hiçbir ad altında kesinti yapılmamalıdır.

Süt üreticileri için 1 kilo süt satıp 1,5 kilo yem alabileceği, besiciler için 1 kilo et satıp 25 kilo yem alabilecekleri pariteler korunmalıdır. Bunun için gerekirse prim desteği de sağlanmalıdır.

Besicinin hayvanını ucuz beslemesi için mera alanları ıslah edilerek çiftçimizin hizmetine verilmelidir.

Çiftçi Kayıt Sistemine kayıtlı tüm üretim alanları devlet tarafından sigortalanmalıdır. Çiftçimiz altında ezildiği borç yükünden derhal kurtarılmalıdır. Bankalarda ve tarım kredi kooperatifindeki kredilerinin faizi silinmeli, kalan para uzun vadelere yayılarak yapılandırılmalıdır. Ziraat Bankası yeniden çiftçinin bankası olmalıdır.

Tüm tarım araç ve gereçleri alım satım işleri 5 yıl süreyle KDV ve diğer vergilerden muaf tutulmalıdır.

Bu hükümet bunları yapabilir mi? Hiç sanmıyoruz.

Çakma Oligarklar İçin Değil, Milletimiz İçin Çalışacağız

İşte biz, bu ülkenin aydınlık geleceğine inanan, "Bu toprakların insanları, birbirine sıkı sıkıya sarıldığında, aşamayacak hiçbir sorun yoktur" diyen, bir avuç yandaş ve beşli çete, çakma oligarklar için değil, ülkesi ve milleti için çalışmaya kararlı 6 parti, göreve hazırız. Sandıkta milletimiz kendisini hakir görenlere, gözünün içine baka baka dalga geçenlere dersini verecek.

Sandığı İstiyoruz, Sandığı Bekliyoruz

Demistik ya, "Ağacın kurdu içinde olur." İşte ülkemizin içini kemiren o kurdu. Yüzyıllık çınarımızın, ülkemizin gövdesinden vatandaşlarımızla birlikte sökülüp çıkartacağız. Bundan sonra, pahalılığı bitirmek için, gıda güvenliğini sağlamak için, hiçbir çocuğun yatağa aç girmemesi, hiçbir çocuğun kaliteli eğitim hakkından mahrum kalmaması için, herkesin temiz havaya, temiz suya ulaşabilmesi için, herkesin huzur ve güven içinde



HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU
MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

yaşayabilmesi için, tüm gücümüzle çalışmaya hazırız. Biz hazırız, milletimiz hazır. Sandığı istiyoruz. Sandığı bekliyoruz.